

Kooskõlastustabel

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks ministeeriumitele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Tööandjate Keskliidule, Eesti Ametiühingute Keskliidule, Tööinspektsioonile, Andmekaitse Inspektsioonile, töövaidluskomisjonide juhatajatele, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioonile TALO, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile, Eesti Personalijuhtimise Ühingule PARE, Eesti Advokatuurile, Eesti Juristide Liidule, Eesti Kohtunike Ühingule, Riigikohtule, Tallinna Ringkonnakohtule, Tartu Ringkonnakohtule, Harju Maakohtule, Pärnu Maakohtule, Tartu Maakohtule, Viru Maakohtule, Bolt Technology OÜ-le, Wolt Eesti OÜ-le, Forus Takso Eesti AS-le, Uber Estonia OÜ-le, Goworkabit Estonia OÜ-le, Eesti Taksokoondisele, Eesti HR Seltsile, Eesti Asutajate Seltsile, teadlastele Kaire Holts, Merle Erikson, Johanna Vallistu, Tauri Tuvikene ja tööõiguse ekspertidele Thea Rohtla ja Heli Raidve Tööõigusabi OÜ. **Eelnõu kooskõlastas märkustega** Justiits- ja Digiministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium ja Rahandusministeerium ning **vaikimisi** Kultuuriministeerium, Siseministeerium ja Sotsiaalministeerium. **Eelnõu osas avaldasid arvamust** Eesti Advokatuur, Andmekaitse Inspektsioon, Eesti Ametiühingute Keskliit, Diamond21 OÜ, Direct Selling Europe, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Taltech, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli teadlased, Tööinspektsioon, Eesti Tööandjate Keskliit ja Wolt Eesti OÜ.

Eesti Advokatuur	
Eelnõu § 3 lg 2 – platvormitöö mõiste	Mittearvestatud
Komisjon teeb ettepaneku asendada eelnõu § 3 lg-s 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Platvormitöö võib eelnõu § 3 lg 2 sõnastuse kohaselt olla ka selline digitaalse tööplatvormi kaudu korraldatav töö, mida teeb juriidiline isik. Platvormitöö on faktiline tegevus, mida ei saa juriidiline abstraktsioon sooritada. Eelnõu mõiste ei ole kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2831 art 2 lg 1 p-iga b). Direktiivi ingliskeelses tõlkes kasutatakse väljendit „individual“, eesti keeles „üksikisik“.	Kuigi juriidiline isik tegutseb alati füüsiliste isikute kaudu, omistatakse õiguslikult selline tegevus tihti juriidilisele isikule. Me ei pea seetõttu põhjendatuks asendada eelnõu § 3 lõikes 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Eesti õigusköös võib „füüsiline isik“ kutsuda üles liiga kitsale tõlgendusele, mille kohaselt jääksid kaitse alt välja need platvormitöö tegijad, kes teevad tööd küll isiklikult, kuid kasutavad selleks ettevõtlusvormi, näiteks osaühingut. Selline tulemus ei oleks kooskõlas direktiivi eesmärgiga tagada kaitse kõigile platvormitööd tegevatele isikutele.

<p align="center">Eelnõu § 3 lg 3 – platvormitöö tegija mõiste</p> <p>Komisjon teeb ettepaneku asendada eelnõu § 3 lg-s 3 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Platvormitöö tegija võib eelnõu § 3 lg 3 sõnastuse ja seletuskirja kohaselt olla ka juriidiline isik. Platvormitöö on faktiline tegevus, mida ei saa juriidiline abstraktsioon sooritada.</p> <p>Eelnõu mõiste ei ole kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2831 art 2 lg 1 p-iga c). Direktiivi ingliskeelses tõlkes kasutatakse väljendit „individual“, eesti keeles „üksikisik“. Juriidiline isik saab olla platvormitöö ahelas vahendaja eelnõu § 3 lg 5 tähenduses, mitte platvormitöö tegija.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Kuigi juriidiline isik tegutseb alati füüsiliste isikute kaudu, omistatakse õiguslikult selline tegevus tihti juriidilisele isikule. Me ei pea seetõttu põhjendatuks asendada eelnõu § 3 lõikes 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Eesti õiguskeeles võib „füüsiline isik“ kutsuda üles liiga kitsale tõlgendusele, mille kohaselt jääksid kaitse alt välja need platvormitöö tegijad, kes teevad tööd küll isiklikult, kuid kasutavad selleks ettevõtlusvormi, näiteks osaühingut. Selline tulemus ei oleks kooskõlas direktiivi eesmärgiga tagada kaitse kõigile platvormitööd tegevatele isikutele.</p>
<p align="center">Eelnõu § 6 lg 1 – töösuhte eelduse erandid</p> <p>Komisjon teeb ettepaneku sõnastada eelnõu § 6 lg 2 järgmiselt: „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeldus ei rakendu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kui platvorm tõendab, et platvormi ja platvormitöö tegija vahel ei ole töösuhet töölepingu seaduse tähenduses; 2) kriminaal-, maksu- ja sotsiaalkaitse menetluses. <p>Platvormitöö direktiivi art 5 lg 3 kohaselt ei kohaldata õiguslikku eeldust maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkindlustusmenetluste suhtes. Erandina võivad liikmesriigid seda siseriikliku õiguse alusel siiski lubada.</p> <p>Eelnõu loetletud menetlustes õigusliku eelduse kohaldamata jätmist ei sätesta, kuigi see on direktiivi kohaselt primaarne. Eelnõu seletuskirjas ei põhjendata, miks soovitakse kasutada direktiivis lubatud erandit.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõus ei peeta vajalikuks sätestada, et töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sisalduv õiguslik eeldus ei kohaldu maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkaitse menetlustes. Eesti õiguses kehtib töölepingu õiguslik eeldus juba aastaid vastavate eranditeta ning eelnõu eesmärk ei ole muuta selle eelduse kehtivat ulatust või sellega seotud põhimõtteid.</p>
<p align="center">Eelnõu § 10 lg 1 – järjepidev inimjärelevalve üksikotsuste mõju üle</p> <p>Komisjoni ettepanek on kustutada eelnõu § 10 lg-st 1 sõna „järjepidev“. Eelnõu § 10 lg 1 kohustab platvormi tagama järjepideva järelevalve. Sellist ajalist määratlust direktiivi art 10 ette ei näe.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud</p> <p>Selgitame, et segadus tuleneb siin suuresti direktiivi eestikeelsest sõnastusest, millest võib jääda mulje, et tegemist on üheainsa nõudega(<i>Liikmesriigid tagavad, et digitaalsed tööplatvormid teevad järelevalvet selle üle...</i>). Inglisekeelsest tekstist nähtub aga selgemalt, et artiklis 10 on tegelikult ette</p>

	<p>nähtud kaks eraldi kohustust: platvorm peab ühelt poolt automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (<i>Member States shall ensure that digital labour platforms oversee and...</i>), ning teiselt poolt peab ta töötajate esindajate kaasamisel korrapäraselt ja vähemalt iga kahe aasta järel läbi viima hindamise (<i>...and in any event every two years, carry out an evaluation...</i>).</p> <p>Direktiivi ülevõtmise ekspertgrupi raport kinnitab sedasama tõlgendust, kus komisjon selgitab, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelevalvet (näiteks pidev pisteline kvaliteedikontroll), samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine. Seetõttu ei lisa sõna „järjepidev“ eelnõusse direktiivivälist nõuet, vaid aitab direktiivi tegelikku mõtet eestikeelses tekstis täpsemalt edasi anda ja eristada kahte erinevat kohustust: järjepidevat inimjärelevalvet ning perioodilist hindamist.</p> <p>Oleme muutnud vastavate sätete sõnastust selliselt, et nendest nähtuks selgemalt kaks erinevat nõuet.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 12 lg 1 – TTOS nõuete täitmine</p> <p>Komisjoni ettepanek on sõnastada eelnõu § 12 lg 1 töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete rakendamise kohustuse osas TTOS § 12 lg 1 eeskujul, et sellised kohustused on platvormil niivõrd, kui see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik.</p> <p>Direktiivi art 12 lg 1 loetleb platvormi kohustused tööohutuse ja töötervishoiu tagamisel, tõstes esile automaatsetest seire- ja ohutussüsteemidest tulenevaid riske, kuid ei näe ette kõikide töötervishoiu ja tööohutuse alaste nõuete kohaldamist. Eelnõu § 12 lg 1 kohustab aga platvormi rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid eranditeta. Komisjoni hinnangul esineb platvormitööl kaugtöö tunnuseid, mistõttu on põhjendatud vastaval eeskujul ka töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete järgimine niivõrd, kui see on platvormitöö (ja kaugtöö) eripärasid arvestades võimalik.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Töötervishoiu ja tööohutuse seadus on juba praegu piisavalt paindlik, et võimaldada nõuete kohaldamist töö eripära arvestades, sealhulgas kaugtöö ja muude mittetatsionaarsete töövormide puhul. Kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis on kehtivas õiguses kaugtöö puhul juba ette nähtud, mistõttu ei ole vaja luua platvormitöö jaoks täiendavat samalaadset erisust.</p> <p>Samuti ei ole kehtivas õiguses ette nähtud eraldi TTOS-i erireegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele või kulleritele. Ka sellisel juhul rakendab töandja TTOS-i nõudeid töö iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis</p>

	<p>hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise, väljaõppe või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning neid tulebki tõlgendada vastavalt töö tegelikule laadile.</p>
<p>Eelnõu § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3 – platvormitöö tegijate, kes ei ole platvormitöötajad, esindaja erikord</p> <p>Komisjoni ettepanek on lisada eelnõusse sätte, mille kohaselt on platvormil § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3 sätestatud kohustused ja platvormitöö tegijal § 11 lg 3 sätestatud õigus üksnes niivõrd, kuivõrd platvormitöö tegijate esindajad tegutsevad muude platvormitöö tegijate kui platvormitöötajate nimel seoses nende isikuandmete kaitsega.</p> <p>Direktiivi artikkel 15 kohaselt saavad platvormitöö tegijate esindajad, kes ei ole töötajate esindajad, kasutada töötajate esindajatele artikli 8 lõike 2, artikli 9 lõigete 1 ja 4, artikli 10 lõike 4 ja artikli 11 lõike 2 alusel antud õigusi üksnes niivõrd, kuivõrd nad tegutsevad muude platvormitöö tegijate kui platvormitöötajate nimel seoses nende isikuandmete kaitsega.</p> <p>Seaduseelnõu kooskõlastustabeli kohaselt võetakse viidatud art 15 üle eelnõu järgmiste sätetega: § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3. Ükski viidatud sätte ei reguleeri andmesubjekti esindaja suhtes kohalduvaid platvormi kohustusi seoses isikuandmete kaitsega või esindaja õigusi esindamisel seoses isikuandmete kaitsega. Vastavalt kehtestatakse eelnõuga platvormile kohustusi, mida direktiiv ette ei näe.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Selgitame, et artikli 15 mõte on Euroopa Komisjoni selgituse kohaselt see, et seal, kus artiklites 8 lõige 2, 9 lõiked 1 ja 4, 10 lõige 4 ning 11 lõige 2 on viidatud töötajate esindajatele, tuleb seda lugeda nii, et sätte hõlmab ka platvormitöö tegijate esindajaid. Seega laiendab artikkel 15 nende sätete kohaldamisala.</p> <p>Seda põhjusel, et viidatud sätted puudutavadki sisuliselt isikuandmete kaitset, kuna need käsitlevad automaatseid süsteeme, mis põhinevad platvormitöö tegijate isikuandmete töötlemisel. Tegemist on süsteemidega, mis seiravad konkreetse inimese tegevust, hindavad tema töösooritust või teevad tema suhtes otsuseid ning just seetõttu on tegemist isikuandmete kaitse küsimustega. See loogika kajastub ka direktiivis, mille kohaselt kuuluvad need sätted järelevalve mõttes andmekaitseasutuse pädevusse.</p>
<p>Eelnõu § 18 – seaduse jõustumine</p> <p>Komisjoni ettepanek on lisada eelnõu §-i 18 teine lõige VÕSRS § 12 eeskujul, tagamaks õigusliku eelduse ajaliselt täpne kohaldamine.</p> <p>Direktiivi art 5 lg 5 kohaselt kohaldatakse viidatud artiklis sätestatud õiguslikku eeldust lepinguliste suhete puhul, mis on sõlmitud enne 02.12.2026 ja mis on sel päeval kehtivad, üksnes ajavahemiku suhtes, mis algab kõnealusest päevast. Direktiivi preambuli p 33 kohaselt tuleks nõudeid, mis on seotud töösuhte võimaliku olemasoluga enne nimetatud kuupäeva, ning sellest tulenevaid õigusi ja kohustusi, mida kohaldatakse kuni nimetatud kuupäevani, hinnata üksnes enne nimetatud kuupäeva kehtinud liidu ja riigisisese õiguse, sealhulgas direktiivi (EL) 2019/1152 alusel.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Eelnõu koostajad ei pea rakendussätte loomist vajalikuks. Õiguslik eeldus kehtib TLS § 1 lg 2 tulenevalt ka praegu, sh platvormitöö puhul. Platvormitöö seaduse eesmärk on tagada õigusselgus ja direktiivi sõnaselge ülevõtmine ning faktiliselt tuleb õiguslikku eeldust rakendada täna samal moel.</p>

Andmekaitse Inspeksioon

Platvormi mõiste	Mittearvestatud
<p>Platvormitöö seaduse eelnõu § 3 lõike 1 kohaselt on platvorm käesoleva seaduse tähenduses füüsiline või juriidiline isik, kes osutab teenust. Arvestades, et Eesti õiguses võib ettevõtja olla ka füüsiline isik, ei ole füüsilise isiku hõlmamine iseenesest probleemne, kui eesmärk on hõlmata ka näiteks FIESid. Selguse huvides võiks siiski kaaluda, kas sättest peaks nähtuma, et tegemist on majandus- või ettevõtlustegevuse raames teenust osutava isikuga. Kui eesmärk on üle võtta direktiivi artikkel 2 lõike 1 punktis 1 sisalduv „äriteenuse” mõte, võiks kaaluda, kas Eesti õiguses oleks selle vasteks selgem „majandustegevuse raames teenuse osutamine” või „ettevõtlustegevuse raames teenuse osutamine”. See aitaks paremini esile tuua, et normi adreksaadiks on ettevõtluses tegutsev isik, hõlmates seejuures ka füüsilisest isikust ettevõtjaid.</p>	<p>Aitäh tähelepaneku eest. Direktiivi artikli 2 lõike 1 definitsioon ei seo platvormi mõistet eraldi „äritegevuse”, „majandustegevusega” või „ettevõtlusega”. Eelnõu § 3 lõikes 1 sisalduvad tingimused piiritlevad adreksaati juba piisavalt selgelt, hõlmates muu hulgas olukordi, kus teenus sisaldab olulise osana üksikisikute tasu eest tehtava töö korraldamist ning kus kasutatakse automaatseid seire- või otsustussüsteeme.</p> <p>Lisaks võib „majandustegevuse” või „ettevõtlustegevuse” eraldi lisamine tekitada uue tõlgendusvaidluse, kus mõni platvorm väidab, et ta ei tegutse äri- või ettevõtlustegevuse raames, kuigi sisuliselt korraldab platvormi kaudu tasu eest tehtavat tööd direktiivi ja eelnõu tähenduses. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt selgeks.</p>
IKÜM artiklile 9 viitamise täpsustus	Arvestatud
<p>Platvormitöö seaduse eelnõu (edaspidi ka eelnõu) § 7 sätestab isikuandmete töötlemise piirangud võrreldes IKÜMis kehtestatud raamistikuga ning eelnõu seletuskiri viitab § 7 juures isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklitele 5, 6 ja 9. AKI rõhutab, et IKÜM artikli 9 kohaselt on eriliigiliste isikuandmete töötlemine üldjuhul keelatud, välja arvatud artikli 9 lõikes 2 sätestatud juhtudel. Siinkohal oleks oluline eelnõu seletuskirjas täpsustada, et direktiiviga reguleeritud ulatuses on teatud andmete töötlemine keelatud ka juhul, kui mõni IKÜM artikli 9 lõikes 2 sätestatud erand võiks üldiselt kõne alla tulla.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas on toodud näitena, et eriliigilisi andmeid võib üldiselt töödelda näiteks nõusoleku alusel. Töösuhete kontekstis ei saa nõusolekut üldjuhul käsitleda tüüpilise või neutraalse näitena, sest võimusuhte ebavõrdsuse tõttu ei ole see enamasti vabalt antud. Euroopa Andmekaitseinspektsiooni (EAKN) on rõhutanud¹, et töösuhete kontekstis on töötaja ja tööandja vahel tavaliselt ebavõrdsus ning seetõttu ei tohiks tööandjad enamasti tugineda nõusolekule. Samuti märgivad EAKNi nõusoleku suunised, et kui isikul ei ole tegelikku valikuvabadust või ta tunneb survet nõustuda, ei ole nõusolek kehtiv. AKI mõistab, et tegemist oli näitega eriliigiliste isikuandmete töötlemise õiguspärasusest, kuid töösuhete kontekstis ei ole nõusoleku kui õigusliku aluse näide parim võimalikest variantidest.</p>	<p>Seletuskirja on vastavalt tähelepanekutele täiendatud ja täpsustatud.</p>

<p>Ühtlasi tuleks täpsustada eelnõu seletuskirja § 7 punkti 5 ja sõnastuse “tundlikud andmed” asemel kasutada “eriliigilised andmed”.</p>	
<p style="text-align: center;">Andmekaitsealane mõjuhinnang</p> <p>AKI viitab esmalt, et eelnõu § 8 lõikes 1 on viidatud §-le 6, kuid peaks olema § 7.</p> <p>Platvormitöö eelnõu seletuskirja kohaselt on § 8 lõike 2 eesmärk tagada, kas automatiseeritud süsteemide kasutamine on õiguspärane, vajalik ja proportsionaalne ning kas töötajate õigused ja vabadused on piisavalt kaitstud. Eelnõu tekst aga täpsustusi ei tee ning selle kohaselt tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Ka sätte tekst võiks lõikes 2 täpsustada, et seisukohti küsitakse isikuandmete töötlemise kohta. Täpsustus on oluline, et kaitsta mh platvormi ärisaladust, juhul kui mõjuhinnangus see peaks sisalduma, ning piirata platvormitöö tegijatele või esindajatele esitatava info mahtu.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Viide on parandatud, suured tänud tähelepanu juhtimast. Lisasime soovitud täpsustuse seletuskirja.</p>
<p style="text-align: center;">Automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamine</p> <p>Platvormitöö seaduse eelnõu § 9 lõike 2 punkti 4 kohaselt esitab platvorm automaatsete seiresüsteemide kasutamise korral ühe osana teabest süsteemides töödeldavate isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad ning isikuandmete mis tahes edastamise või üleandmise, sealhulgas kontserni sees.</p> <p>AKI märgib, et sõnastus „vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad ning isikuandmete mis tahes edastamine või üleandmine” ei ole terminoloogiliselt kõige selgem. AKI mõõnab, et „üleandmine“ sõna on ka direktiivi artiklis 9, kuid vaadates inglise keelset teksti, on „edastamine või üleandmine“ tõlgitud sõnadest „<i>transmission or transfer</i>“, mis IKÜMis on mõlemad tõlgitud kui „edastamine²“.</p> <p>Vastuvõtjate või vastuvõtjate kategooriate nimetamine eeldab juba isikuandmete edastamist või muul viisil kättesaadavaks tegemist. Samuti ei ole andmekaitseõiguses tavapärane kasutada mõistet „üleandmine“, vaid piisav ja korrektne on viidata isikuandmete edastamisele. Seetõttu võiks kaaluda sätte sõnastamist selliselt, et viidataks üksnes süsteemides töödeldavate isikuandmete vastuvõtjatele või vastuvõtjate kategooriatele, sealhulgas kontsernisiseste vastuvõtjate puhul.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõu ja seletuskiri muudetud.</p>
<p style="text-align: center;">Platvormitöö tegija teabe saamise õigus</p> <p>Platvormitöö eelnõu § 9 lõiked 1, 5 ja 6 reguleerivad teabe andmise viise ja kohustust. Sätet lugedes võib mõista lõiget 1 üldnormina, mis sätestab teabe esitamise ja vormi, mistõttu lõiked 5 ja 6 tunduvad osaliselt vastuolulised. Kui eelnõu § 9 lõikega 1 on soovitud reguleerida teabe andmise vormi, on AKI ettepanek viia lõige 1 artikli lõppu ning sõnastada see „Teave tuleb esitada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis arusaadaval ja hõlpsasti kättesaadaval kujul.“</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Täname tähelepanu juhtimast. Täpsustasime tagasisidest lähtuvalt § 9 lõiget 7 ning § 3 lõikes 7 sisalduvat automaatse seiresüsteemi mõistet.</p>

<p>Ühtlasi palub AKI täpsustada eelnõu § 9 lõikes 7 nimetatud „protsessi“. Hetkel ei ole üheselt selge, kas lõikes 7 nimetatud „protsessis kasutatavate automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kohta“ antav teave tähendab lõigetes 2-4 nimetatud teavet. Lisaks viitab AKI, et § 3 lõike 7 kohaselt kasutatakse automaatset seiresüsteemi vaid töö tulemuse või tegevuse jälgimiseks, mitte töölevõtmise hindamiseks (nagu on täpsustatud § 3 lõike 8 automaatse otsustussüsteemi mõiste juures).</p>	<p>Mööname, et vorminõude poolest sobib lõige 1 paragrahvi lõppu, samas sätestatakse lõikega lisaks ka asjaolu, et teavet tuleb esitada ning kellele teave tuleb esitada. Järgnevad lõiked täpsustavad, millist teavet, millistel tingimustel ja millal tuleb esitada. Sellest lähtuvalt jätame lõike asukoha muutmata.</p>
<p style="text-align: center;">Automaatsete süsteemide inimjärelvalve järelvalvepädevus</p> <p>Käesoleva eelnõu § 17 lõike 3 kohaselt teeb AKI järelvalvet §-des 7–11 sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete täitmise üle. Samas ei nähtu eelnõu § 10 lõike 4 sõnastusest, et selles oleks eristatud platvormitöö tegija õiguste rikkumist osas, mis puudutab tema õigusi seoses isikuandmete töötlemisega. Viidatud säte räägib üldiselt olukorrast, kus automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, kuid ei seo seda otseselt isikuandmete töötlemisega ega võimalda seetõttu üheselt järeldada Andmekaitse Inspeksiooni pädevust selle sätte alusel järelvalve tegemiseks.</p> <p>Kui seadusandja eesmärk on olnud jätta § 10 lõikes 4 sätestatud õiguste rikkumise hindamine üksnes Tööinspeksiooni pädevusse, ei pea AKI vajalikuks selle lõike sõnastuse muutmist. Juhul aga, kui nimetatud lõikega on soovitud ette näha ka AKI pädevus olukordades, kus automaatse seire- või otsustussüsteemi kasutamisega rikutakse platvormitöö tegija õigusi seoses tema isikuandmete töötlemisega, tuleks sätet vastavalt täpsustada. See aitaks vältida ebaselgust järelvalvepädevuse ulatuse osas ning tagaks, et andmekaitsealaste õiguste rikkumise korral oleks pädev asutus seadusest selgelt tuletatav.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Täiendasime seletuskirja lausega, mis puudutab § 10 lõikest 4 tulenevat õiguste rikkumiste olukorda.</p> <p>Direktiivi kohaselt tuleb eristada ühelt poolt andmekaitsealaseid ja protseduurilisi õigusi, mille täitmise üle teevad järelvalvet andmekaitseasutused, ning teiselt poolt materiaalsoigustlike küsimusi, nagu töötingimused või diskrimineerimine, mille üle peaks järelvalvet tegema töötajate kaitsega tegelevad asutused. Olukordadeks, kus pädevused kattuvad, on direktiivis säte, mis kohustab vastavaid järelvalveasutusi omavaheliseks koostööks ja infovahetuseks. Oleme vastava sätte ka eelnõule lisanud.</p> <p>Meie hinnangul ei ole aga vajalik seaduse tasandil ammendavalt täpsustada iga üksikjuhtu, millal on tegemist andmekaitsealase küsimusega või millal tekib Andmekaitse Inspeksiooni järelvalvepädevus. Seetõttu peame piisavaks, et § 17 lõige 3 määrab Andmekaitse Inspeksiooni pädevuse üldreegli ning seletuskirjas on täpsustatud ja näitlikustatud pädevuse ulatust koos Tööinspeksiooni pädevusega.</p>
<p style="text-align: center;">Automaatsed otsused</p> <p>AKI hinnangul vajab selgitamist, milline on eelnõu § 11 lõikes 3 sätestatud järelvalvemehhanism ja kes on pädev asutus juhul, kui platvorm ei taga automaatse otsuse sisulist läbivaatamist. Automaatsete otsustega seotud isikuandmete töötlemise õiguspärasust puudutavas osas on pädevaks järelvalveasutuseks AKI, kuid sama olukord võib puudutada ka töötingimusi või muid tööõiguslike tagajärgi, mille üle teeb järelvalvet Tööinspeksioon. Selguse huvides tuleks täpsustada, kas § 11 lõikes 3 sätestatud läbivaatamisaotluse rahuldamata jätmise korral pööratakse AKI, Tööinspeksiooni või</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>Täname ettepaneku eest ning täiendasime teksti nii, et tuleks selgemalt välja, et automaatse otsuse peab läbi vaatama ja selgitusi jagama inimene.</p>

mõlema poole sõltuvalt rikkumise laadist.

Ühtlasi, ei ole üheselt aru saadav, kas otsuse läbivaatamise nõudmine tähendab otsuse vaidlustamist. Ei ole selge, milliseid sisulisi toiminguid peab see läbivaatamine hõlmama, nt kas taotluse saamisel hinnatakse ka taotleja argumente või vaadatakse läbi otsuse nõ tehniline korrektsus.

Seletuskirjas on täpsustatud, et automaatse otsuse peab läbi vaatama inimene ning see eeldab automaatse otsuse sisulist kaalumist. AKI hinnangul peab see nõue, et otsuse vaatab üle inimene, olema kehtestatud seaduse tasandil.

§ 11 lõikes 3 sätestatud mehhanismi osas on eelnõu seletuskirjas selgitatud järgmist: *Paragrahvide 10 ja 11 järgi kuulub Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse järelevalve nende nõuete üle, mis puudutavad automaatsete süsteemide kasutamisel isikuandmete kaitset, sealhulgas nõuet tagada inimese tehtav järelevalve, õigust selgitustele viisil, mis võimaldab platvormitöö tegijal aru saada automatiseeritud otsustusloogikast ja kasutada oma andmekaitsealaseid õigusi.*

Seega, § 11 osas, kui platvorm ei taga õigust automaatse süsteemi poolt tehtud otsuse selgitamisele, läbivaatamisele või parandamisele, siis on pädev AKI. Kui platvormitöö tegija esitas läbivaatamisaotluse automaatse otsuse kohta, mis tingis talle rahalise kahju ning platvorm jätab peale otsuse läbivaatamist otsuse muutmata, on platvormitöö tegijal õigus pöörduda töövaidluskomisjoni (eeldab esmalt töösuhte tuvastamist) või kohtusse. Kui taotlus jäetakse läbi vaatamata (platvormitöö tegija esitab läbivaatamisaotluse, kuid ei saa vastust), siis on õigus pöörduda AKI poole. Kui platvormitöö tegija hinnangul ei ole platvormi poolses vastuses täpseid ja asjakohaseid põhjendusi, siis on platvormitöö tegijal samuti õigus esitada kaebus AKI-le. Kui asjakohased selgitused eksisteerivad, kuid platvormitöö tegija nendega ei nõustu, on võimalus pöörduda töövaidluskomisjoni (eeldab töösuhte tuvastamist) või kohtusse.

Viimaks selgitame, et otsuse läbivaatamise taotlemine tähendab sisuliselt tõepoolest otsuse vaidlustamist. Kui platvormitöö tegija on vastavas avalduses esitanud asjaolud või faktid, mille põhjal ta otsuse läbivaatamist taotleb, siis loomulikult tuleb otsust uuesti kaaluda ka nende faktide valguses ning vastuses põhjendada, kas esitatud faktid või asjaolud tingisid otsuse ümbervaatamise või mitte. See peab vastavalt juhtumi asjaoludele ja vajadusele hõlmama ka tehnilist läbivaatust, kuna otsuses peab eelduslikult

	põhjendama, kas süsteem hindas erinevaid parameetreid õigesti.
<p style="text-align: center;">Automaatsed süsteemid</p> <p>Eelnõus ei ole defineeritud, mida mõistetakse „automaatsete süsteemide“ all. Eelnõu §10 pealkirjas kasutatakse mõistet „automaatsed süsteemid“, kuid eelnõus ei ole selgitatud, kas selle all peetakse silmas automaatseid seire- ja otsustussüsteeme koos.</p> <p>Ühtlasi on eelnõu § 7 lõikes 3 sätestatud, et nimetatud sätet võidakse kohaldada ka muudele automaatsetele süsteemidele, seega on täpsustuse tegemine oluline, kuivõrd eelnõu § 10 nimetatud „automaatsete süsteemide“ all võib tõlgendada ka muid kui automaatseid seire- ja otsustussüsteeme.</p> <p>Segadust tekitab ka eelnõu § 10 lõige 1, millest võib välja lugeda, et automaatsed seiresüsteemid teevad või toetavad üksikotsuseid platvormitöö tegijate suhtes. Seda sätet tuleks täpsustada näiteks järgmiselt: „Platvorm tagab järjepideva inimjärelevalve automaatsete otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste ja automaatsete seiresüsteemide mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“ Selline täpsustus aitaks selgelt eristada seiresüsteeme ja otsustussüsteeme ning vältiks muljet, et eelnõuga peetakse silmas automaatsete seiresüsteemide tehtavaid otsuseid.</p> <p>Automaatset süsteemi on mainitud ka eelnõu § 11 lõikes 1. Juhul, kui § 11 lõikes 1 on mõeldud automaatset otsustussüsteemi, tasuks see täpsustada ka lisada. AKI mõnab, et seiresüsteemid ise otsuseid ei tee. Samas, kuna eelnõu mitmes kohas on ette nähtud, et sätted võivad laieneda ka muudele automaatsetele süsteemidele peale automaatsete seire- ja otsustussüsteemide, tuleks selguse huvides täpsustada, kas § 11 lõikes 1 peetakse silmas mis tahes automaatseid süsteeme, mis otsuseid teevad, või konkreetselt eelnõu § 3 lõikes 8 nimetatud automaatseid otsustussüsteeme.</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh tähelepanekute eest. Automaatsete süsteemide all mõistame tööpoolest automaatseid seire- ja otsustussüsteeme koos ning oleme vastava lühendi kasutamise lisanud eelnõu §-i 5.</p> <p>Seoses automaatsete seiresüsteemidega selgitame aga järgmist:</p> <p>Meie hinnangul ei ole vajalik § 10 lõike 1 ega § 11 lõike 1 sõnastust muuta. Direktiivi artikli 10 lõige 1 lähtub sõnaselgelt sellest, et üksikotsuseid võivad teha või toetada nii automaatsed otsustussüsteemid kui ka automaatsed seiresüsteemid. Automaatne seiresüsteem ei tee küll tingimata otsust ise, kuid võib seda toetada, kogudes või hinnates andmeid, millele hilisem otsus tugineb. Näiteks võib seiresüsteem koguda andmeid platvormitöö tegija töötempo, tellimuste täitmise, asukoha või kliendihinnangute kohta ning nende andmete põhjal tehakse hiljem (automaatse otsustussüsteemi või inimese poolt) otsus konto piiramise, tasu maksmisest keeldumise või töökorralduse muutmise kohta.</p>
<p style="text-align: center;">Teabe esitamise kohustus</p> <p>Platvormitöö eelnõu § 14 lõike 4 kohaselt on Tööinspektsioonil (TI) ja platvormitöö tegijate esindajatel õigus küsida platvormilt lisaselgitusi ja üksikasju esitatud teabe kohta. Eelnõu seletuskiri selgitab, et õigus on küsida näiteks individuaalseid töölepinguid, samas direktiivi artikkel 17 (mis võetakse üle §-ga 14) ei sätestata individuaalsete töölepingute väljaandmise kohustust. Direktiivi artikkel 17 viitab, et õigus on küsida „üksikasju töölepingu kohta“, mitte „töölepingute“, millest võiks järeldada individuaalsete töölepingute väljaküsimise õigust. Ka direktiivi inglise keelses versioonis on kirjas ainsuses „details regarding the employment contract“. Kui kaasseadusandja mõte oleks olnud anda õigus küsida välja individuaalseid lepinguid, oleks seadusandja ka sõnastuses viidanud mitmete töölepingute kohta teabe küsimise õigusele.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>§ 14 lõike 4 selgituses on töölepingu kohta järgmine tekst: <i>See tähendab näiteks kohustust selgitada, milliste andmete alusel on arvutatud keskmine sissetulek või kuidas on määratletud regulaarne platvormitöö, samuti on õigus küsida andmeid individuaalsete töölepingute ja nende sisu kohta.</i></p>

<p>Lisaks, kui kaasseadusandja oleks direktiivi artikli 17 lõikega 4 loonud õiguse küsida välja individuaalseid töölepinguid, oleks artikli 24 lõikega 1 sätestatud IKÜMi järelevalveasutustele ka artikli 17 järelevalvepädevus.</p>	<p>Seega ei ütle seletuskiri, et õigus on küsida välja lepinguid tervikuna vaid detaile lepingu sisu kohta. Samas juhime tähelepanu, et Tööinspeksioonil on õigus välja küsida ka töölepinguid tervikuna tulenevalt KoRS §-st 30.</p>
<p style="text-align: center;">Riiklik järelevalve</p> <p>Eelnõu § 17 lõige 3 märgib, et AKI teeb järelevalvet IKÜMi kohaselt. Sellest sõnastusest võib koostoimes eelnõu § 17 lõikega 1 välja lugeda, et platvormitöö seaduse üle teeb järelevalvet ainult Tööinspeksioon ning AKI teeb järelevalvet isikuandmete kaitse nõuete täitmise osas oma olemasolevate pädevuste piires. Selline sõnastus tähendab, et AKI-l ei ole võimalik oma järelevalvemenetluses tugineda platvormitöö seaduse eripäradele, näiteks osades, mis kitsendavad või laiendavad platvormi või platvormitöö tegija õigusi ja kohustusi. AKI järelevalvemenetlus oleks sellise sõnastuse kohaselt tavapärane isikuandmete kaitse järelevalvemenetlus, mis tekitab olukorra, kus Tööinspeksiooni ja Andmekaitse Inspeksiooni järelevalve järeloomid sama olukorra kohta võivad lahkneeda.</p> <p>AKI soovib sõnastada eelnõu § 17 lõikes 3 nimetatud järelevalvepädevuse sarnaselt elektroonilise side seaduse (ESS) § 133 lõikega 4.</p> <p>Asjaolu, et ilmselt on mõeldud anda Andmekaitse Inspeksioonile platvormitöö seaduse järelevalvepädevus, saab välja lugeda ka eelnõu § 17 lõike 4 mõttest, mille kohaselt on AKI-l õigus platvormitöö seaduse nõuete rikkumise korral rikkujat trahvida. Seda saab AKI teha vaid juhul, kui on antud ka järelevalvepädevus konkreetse seaduse nõuetele vastavuse hindamiseks.</p> <p>AKI märgib, et § 17 lõike 4 praegune sõnastus ei ole piisavalt konkreetne, arvestades, et rikkumiste menetlemine toimub siseriiklikus õiguses väärtemenetluse korras. Karistusõigusliku määratluse põhimõttest tulenevalt peab seadusest üheselt nähtuma, milliste käesolevas seaduses sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete rikkumise korral saab sanktsiooni kohaldada ning milline on iga rikkumise puhul kohaldatav trahvi ülemmäär. Pelgast viitest IKÜM artikli 83 lõikes 5 sätestatud trahvi suuruse ülemmääradele ei piisa. Näiteks ei ole isikuandmete kaitse seaduses (IKS) ette nähtud eelnõu §-s 10 inimjärelevalve kohustuse täitmise rikkumise koosseisu.</p> <p>Täiendavalt tuleb arvestada, et eelnõu kohaselt võib platvorm olla nii füüsiline kui ka juriidiline isik. Seetõttu tuleks õigusselguse huvides eristada või vähemalt üheselt määratleda, milline trahvi ülemmäär kohaldub füüsilise isiku puhul ja milline juriidilise isiku puhul. Vastasel juhul jääb ebaselgeks, kuidas tuleb IKÜM artikli 83 lõike 5 ülemmäär siseriiklikus väärtemenetluses kohaldada.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme järelevalvet puudutavat normi soovitud moel muutnud ning eelnõule lisanud ka karistusnormi sisaldava sätte.</p>
<p style="text-align: center;">Järelevalve</p> <p>Platvormitöö direktiivi artikkel 24 lõike 2 kohaselt teevad riigi pädevad asutused koostööd oma pädevuse</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõud vastava sättega täiendanud.</p>

<p>piires ning vahetavad asjakohast, sh uurimiste käigus saadud teavet. Vastavustabeli kohaselt vastab nimetatud direktiivi säte siseriiklikule õigusele, kuivõrd haldusmenetluse seaduse (HMS) põhimõtte kohaselt tuleb haldusmenetlus läbi viia tõhusalt ja eesmärgipäraselt ning TI põhimääruses on sätestatud kohustus teha koostööd teise riigiasutusega.</p> <p>HMS põhimõtted ei loo iseseisvat õiguslikku alust tõendite või isikuandmete vahetamiseks. Haldusmenetluse seaduse eesmärgipärasuse, tõhususe ja koostöö põhimõtted on menetluslikud suunised, mitte õiguslik alus teabe või tõendite vahetamiseks. HMS § 3 näeb ette, et isiku põhiõigusi tohib piirata üksnes seaduse alusel, mis tähendab, et asjaolu, et haldusorgan peab menetlust läbi viima tõhusalt, ei anna iseseisvat volitust edastada teise asutuse valduses olevaid andmeid või uurimismaterjale. Selline tegevus on põhiõiguste (sh eraelu puutumatuse) riive ning vajab seaduslikku alust.</p> <p>Tööinspektsiooni põhimäärusest tulenev koostöökohustus on korralduslikku, mitte materiaalsel laadi. Ministri määrus ei loo põhiõiguste riivamiseks vajalikke volitusi; volitus peab tulema seadusest.</p> <p>IKÜM art 6 lõike 1 punkt e koostoimes lõikega 3 sätestavad, et avaliku sektori isikuandmete töötlemine (sh vahetamine) on lubatud vaid juhul, kui töötlemine on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või avaliku võimu teostamiseks ja see ülesanne ning töötlemise täpsed tingimused on sätestatud liidu või liikmesriigi õiguses.</p> <p>Liikmesriigi õigus peab määrama eesmärgid, andmeliigid, saajad ja muud olulised piirangud, mis tähendab, et HMS-i üldnorm ega pädeva asutuse põhimäärus ei vasta IKÜM artikli 6 nõuetele.</p> <p>IKS sätestab, et avaliku võimu kandja võib töödelda isikuandmeid avaliku ülesande täitmiseks üksnes seaduse alusel. Selline alus peab olema selgelt seaduses sätestatud, koos vajalike piirangute ja kaitsemeetmetega. HMS ega asutuse põhimäärus ei ole piisavad.</p> <p>Platvormitöö direktiivi artikkel 24 lõike 2 kohustus eeldab, et liikmesriik loob õigusliku raamistiku, mis võimaldab asutustel teavet vahetada õiguslikult korrektselt ja kooskõlas IKÜMi nõuetega. Pelgalt HMSile viitamine ei täida direktiivi eesmärki.</p>	
<p style="text-align: center;">Täiendav ressursivajadus</p> <p>Andmekaitse Inspektsiooni ressursivajaduse kohtas ütleb seletuskiri järgmist:</p> <p><i>Seaduses sätestatud kohustustega kaasnevad kulud eeskätt Tööinspektsioonile ja Andmekaitse Inspektsioonile. Tegevused on kirjeldatud peatükis 6.3. Kulud on kavandatud esialgu katta Tööinspektsiooni ja Andmekaitse Inspektsiooni eelarvest.</i></p> <p><i>Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul on lisanduvate ülesannete täitmiseks vaja palgata juurde üks inimene, mis suurendab personalikulusid, samuti nõuavad koolituste korraldamine, ennetus-, teavitus-</i></p>	<p>Teadmiseks võetud ja selgitatud</p> <p>Oleme seletuskirjas markeerinud AKI võimaliku püsiva lisaressursivajaduse. Neid ressursse ei saa aga tagada MKM – lisaressursse peab AKI taotlema riigieelarvest.</p>

<p><i>ja nõustamistegevus lisaraha. Aastane lisanduv kulu on hinnanguliselt 77 568 eurot.</i></p> <p>Soovime rõhutada, et tänases AKI eelarves ei ole vahendeid, mille arvelt täiendavaid kulusid seoses uute ülesannetega ja järelevalve mahu kasvuga katta. Selleks, et AKI saaks seadusega Inspektsioonile pandud ülesandeid täita, tuleb AKI eelarvesse täiendavad vahendid püsivalt ette näha.</p>	
<p>Eesti Ametiühingute Keskliit</p>	
<p>Eelnõu § 4. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral</p> <p>Eelnõu näeb ette mehhanismid, mille eesmärk on tagada, et vahendaja kaudu platvormitööd tegevatele isikutele oleks tagatud võrdne seadusest tulenev kaitse nende platvormitöö tegijatega, kellel on platvormiga otsene lepinguline suhe.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (edaspidi Direktiiv) artikkel 3 kohaselt peaks vahendaja kaudu töötav isik saama platvormiga otsest lepingut omava isikuga võrdse kaitsetaseme.</p> <p>Eelnõu § 4 kohaselt lepivad platvorm ja vahendaja kokku, kes vastutab platvormile seadusega pandud kohustuste täitmise eest, kuid pole sätestatud, kas ja kuidas saab sellest kokkuleppest teadlikuks platvormitöö tegija.</p> <p>Eelnõu kohaselt ainult kokkuleppe puudumise korral vastutavad platvorm ja vahendaja solidaarselt. Platvormitöö tegija õiguste tagamine ei tohiks olla sõltuv sellest, kuidas platvorm ja vahendaja on omavahelise kokkuleppe alusel vastutuse jaganud. Seetõttu peaks seadus väga selgelt sätestama, et vajadusel on platvormitöö tegijal õigus esitada nõue mõlema vastu.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Nõustume, et platvormitöö tegija peaks olema teadlik, kummale solidaarvõlgnikule oma nõue suunata. Seetõttu täpsustasime sätet nii, et platvormi ja vahendaja vahelisest kokkuleppest peab teavitama ka puudutatud platvormitöö tegijaid.</p>
<p>Eelnõu § 8. Andmekaitsealane mõjuhinnang</p> <p>Eelnõu § 8 lg 2 kohaselt peab platvorm mõjuhinnangu koostamisel küsima platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitama koostatud hinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. Kui platvormitöö tegijad pole esindajaid valinud, siis järelikult nad andmekaitsealase mõjuhinnangu tulemusi ei saa. Seetõttu leiame, et eelnõu tuleks täiendada selliselt, et esindaja puudumisel tuleb mõjuhinnang esitada platvormitöö tegijatele.</p> <p>Eelnõu §-s 8 (ka seletuskirjas) on ekslikult viidatud eelnõu §-le 6, mitte §-le 7.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Aitäh tähelepaneku eest. Peame ettepanekut mõistlikuks ja arvestame sellega. Kui platvormitöö tegijate seisukohti tuleb mõjuhinnangu koostamisel niikuinii küsida, on põhjendatud, et esindaja puudumise korral tehakse ka mõjuhinnangu tulemused kättesaadavaks platvormitöö tegijatele endile. Sarnast põhimõtet kasutatakse ka töötajate usaldusisiku</p>

	seaduses, kus esindajate puudumisel tuleb teave anda otse töötajatele. Lisaks parandame viite §-le 7.
<p>Eelnõu § 12. Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus</p> <p>Paragrahviga 12 võetakse üle Direktiivi artikkel 12 ning sätestatakse platvormitöötajate töötervishoiu ja tööohutuse tagamise erireeglid automaatsete süsteemide kasutamise korral. Direktiivi artikkel 12 lõige 5 näeb ette, et platvormidel peavad olema tõhusad raportikanalid, mh vägivalla ja ahistamise juhtudeks. Direktiivi käsitluses on see eriti oluline just nende jaoks, kellel ei ole töölepingut.</p> <p>Eelnõu § 12 kohaldub ainult platvormitöötajatele ehk töölepingu alusel töötavatele töötajatele. Eelnõud tuleks muuta selliselt, et raportikanal laieneks kõigile platvormitöö tegijatele, vähemalt ohutuse, vägivalla ja ahistamise teadete osas.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat nõuet ning seetõttu jätame ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Eelnõu § 13. Informeerimine ja konsulteerimine automaatsete süsteemide kasutuselevõtu või muutmise korral</p> <p>Paragrahviga 13 võetakse üle Direktiivi artikkel 13 ning laiendatakse platvormitöötajate informeerimise ja konsulteerimise õigust lisaks töötajate usaldusisiku seaduse (TUIS) §-s 20 sätestatud olukordadele ka automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutuselevõtu ja olulise muutmisega seotud olukordadele. Sätte eesmärk on tagada, et platvormitöötajate esindajatel või nende puudumise korral platvormitöötajatel oleks varakult teave ja ka tegelik võimalus osaleda otsustusprotsessis enne, kui uued automaatsed süsteemid või algoritmid hakkavad mõjutama platvormitöötajate töökorraldust, töötingimusi, sissetulekut või lepingulist staatust.</p> <p>Algoritmid on olulised kõikidele platvormitöö tegijatele, seetõttu tuleks kaaluda informeerimise ja konsulteerimise õiguse laiendamist kõigile platvormitöö tegijatele ja mitte piiruda ainult töölepingu alusel töötavatele platvormitöötajatega.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Eelnõu § 14. Teabe esitamise kohustus</p> <p>Eelnõu § 14 lg 4 kohaselt on platvormil kohustus vastata, kui Tööinspeksioon ja platvormitöö tegijate esindaja küsivad teabe kohta lisaselgitusi. Direktiivi artikkel 17 lõige 5 nõuab, et kui pädev asutus või esindajad küsivad lisaselgitusi ja üksikasju, peab platvorm andma põhjendatud vastuse viivitusega. Seetõttu tuleks eelnõu § 14 lõikesse 4 lisada ka sõna „põhjendatud“. Näiteks „...platvorm on kohustatud viivitamatult esitama põhjendatud vastuse.“</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Nõustume ettepanekuga ning oleme eelnõu sõnastust vastavalt ettepanekule korrigeerinud.</p>
<p>Eelnõu § 15. Platvormitöö tegijate suhtluskanal</p>	<p>Arvestatud</p>

<p>Direktiivi artikkel 20 ei nõua ainult turvalist ja konfidentsiaalset suhtlusvõimalust, vaid ütleb ka, et platvorm peab hoiduma teabevahetuse ja suhtluse jälgimisest või neile ligipääsemisest. Eelnõu tekstis seda lauset ei ole. Seletuskirja järgi platvorm ei tohi küll suhtlust jälgida ega analüüsida, kuid seletuskiri ei saa asendada õigusnormi. Seetõttu tuleks eelnõu § 15 täiendada, lisades lause, mille kohaselt ei tohi platvormil olla ligipääsu platvormitöö tegijate suhtluskanalile.</p>	<p>Oleme sätte sõnastust täiendanud selliselt, et sellest tuleks selgemalt välja platvormi keeld platvormitöö tegijate omavahelisele suhtlusele ligi pääseda.</p>
<p>Eelnõu § 17. Riiklik järelevalve</p> <p>Direktiivi artikkel 24 lõike 5 teise lause kohaselt „Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ettevõtja rikkumise laadi, raskusastme ja kestusega ning mõjutatud töötajate arvuga.“ Eelnõus ei ole ära toodud sanktsioone seaduses olevate kohustuste rikkumiste eest ja ainult viidatakse sellele, et riiklikku järelevalvet teeb Tööinspeksioon (eelnõu § 17 lg 1, 2). Tööinspeksiooni poolset ettekirjutused ja sunniraha määramise hoiatused ei ole karistused konkreetsete rikkumiste eest. Viide Tööinspeksiooni riiklikule järelevalvele ei ole piisav direktiivi ülevõtmiseks ja konkreetset tõhusad sanktsioonid tuleks lisada eelnõusse.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõud vastavate karistusnormidega täiendanud.</p>
Diamond21 OÜ	
<p>Hinnakontroll kui töösuhte peamine tunnus</p> <p>Hetkel määrab platvorm teenuse hinna ühepoolsest. Iseseisval vedajal puudub kontroll oma sissetuleku ja kulude katmise üle.</p> <p>* Nõue: Seaduses peab selgelt kirjas olema: kui platvorm määrab teenuse hinna, loetakse seda töösuhte tunnuseks. Kui platvorm soovib käsitleda mind partner-ettevõtjana, peab mul olema õigus kehtestada oma hinnakiri.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Eelnõu koostamisel lähtume juba kehtivast töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu õiguslikust eeldusest ning seetõttu ei näe ette täiendavate eraldiseisvate töösuhte tunnuste või kriteeriumide lisamist platvormitöö seadusesse. Samas arvestatakse töösuhte tuvastamisel töövaidluskomisjonis või kohtus ühe asjaoluna ka seda, kas töö tegemise hinna määrab platvormitöö tegija või platvorm.</p>
<p>Tõendamiskoormise üleminek platvormile</p> <p>Vaidluse korral on väikeettevõtja (OÜ) ja miljardifirma (platvorm) ebavõrdses seisus.</p> <p>* Ettepanek: Tõendamiskoormis peab lasuma platvormil. Kui tekitab vaidlus töösuhte üle, peab platvorm tõendama, et minu OÜ on tõepoolest iseseisev turuosaline, mitte nende kontrolli all olev käsutäitja.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Selline põhimõte on eelnõus juba ette nähtud. Platvormitöö seaduse § 6 kohaselt kohaldatakse platvormitööle töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu eeldust ning kui platvorm soovib seda ümber lükata, lasub tõendamiskoormus platvormil.</p>
<p>Sotsiaalsete garantiide ja maksukoormuse jagamine</p>	<p>Selgitatud</p>

<p>Kuna platvorm määrab hinna, kontrollib ta ka minu OÜ võimekust maksta sotsiaalmaksu ja haigushüviti.</p> <p>* Ettepanek: Kui tuvastatakse kontroll (hinnamääramine, algoritmi diktaat), peab platvorm osalema sotsiaalkaitse kulude katmises (nt haiguspäevade ja tööõnnetuskindlustuse hüvitamine).</p>	<p>Aitäh ettepaneku eest. Sellises olukorras tuleb esmalt paluda töövaidluskomisjonil või kohtul tuvastada, et platvormi ja platvormitöö tegija vahel on tegelikult töösuhe. Kui töösuhe tuvastatakse, laienevad platvormitöö tegijale ka töölepingust tulenevad sotsiaalsed garantiid ja tööandja vastavad kohustused.</p>
<p>Vastutusahel rendiautode puhul</p> <p>Paljud juhid on sunnitud rentima sõidukeid vahendajatelt, kes on platvormi partnerid.</p> <p>* Ettepanek: Seadustada kaasvastutuse põhimõte. Kui rendifirma (vahendaja) rikub juhi õigusi, peab platvormil olema osaline vastutus, kuna töö toimub nende süsteemis.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Eelnõus on juba ette nähtud platvormi ja vahendaja solidaarvastutus juhul, kui tegemist on platvormitöö seaduse tähenduses vahendajaga. Seega, kui rendifirma kvalifitseerub käesoleva seaduse mõttes vahendajaks, kohalduvad talle seaduse §-st 4 tulenevad kohustused ning omavahelise kokkuleppe puudumisel vastutavad platvorm ja vahendaja nende täitmise eest solidaarselt.</p>
<p>Algoritmid ja tellimuste läbipaistvus</p> <p>Praegu on tellimuste jagamine "must kast".</p> <p>* Nõue: Vedaja peab nägema täpset sihtkohta ja prognoositavat tulu enne tellimuse kinnitamist. Samuti peavad olema avalikud kriteeriumid (nt reiting, auto vanus), mille alusel algoritm juhte eelistab.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Eelnõu §-s 9 on juba ette nähtud kohustus anda platvormitöö tegijatele teavet automaatsete süsteemide toimimise kohta, sealhulgas andmete kategooriate ja peamiste parameetrite kohta, mida süsteemid otsuste tegemisel arvesse võtavad, ning nende suhtelise tähtsuse kohta. See tähendab läbipaistvust ka hinna kujunemise ning tellimuste jaotamise osas.</p>
<p>Kiirendatud vaidlustamise tähtaeg</p> <p>Eelnõus pakutud 14 päeva vastamiseks on väikeettevõtte jaoks liiga pikk aeg ilma sissetulekuta jäämiseks.</p> <p>* Ettepanek: Automaatse blokeerimise puhul peab sisuline vastus ja inimkontroll toimuma 48 tunni jooksul.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Vastamistähtaja lühendamine võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Töövahendite amortisatsiooni hüvitamine</p> <p>Kui tuvastatakse töösuhe, peab platvormil olema kohustus hüvitada osa sõiduki hooldus- ja amortisatsioonikuludest, kuna vedaja kannab hetkel 100% äririskist, samal ajal kui tulu kontrollib platvorm.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Kui platvormi ja platvormitöö tegija vahel tuvastatakse töösuhe, saab leppida kokku, et töö tegemiseks vajalikud töövahendid peab tagama tööandja. See tähendab, et sellisel</p>

	juhul jäävad tööandja kanda ka töövahendite kasutamise ja kulumisega seotud kulud.
<p align="center">Eelnõu üldiselt</p> <p>Soovin, et uus seadus lõpetaks olukorra, kus väikeettevõtja on "ettevõtja" vaid kohustuste ja riskide osas, kuid "töötaja" õiguste puudumise osas.</p> <p>Platvormid ei tohi kasutada OÜ-vormi sotsiaalmaksu kohustusest ja tööõiguse reeglitest kõrvalehiilimiseks, säilitades samal ajal täieliku kontrolli hinna üle.</p>	Teadmiseks võetud.
Direct Selling Europe	
<p align="center">Õiguslik eeldus</p> <p>DSE tervitab Eesti otsust loobuda eraldi platvormitöö õigusliku eelduse sätestamisest koos üksikasjaliku kriteeriumide loeteluga, nagu mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid on teinud. Nõustume seaduse koostajate seisukohaga, et selline lähenemine muudaks süsteemi keerukamaks ja raskemini mõistetavaks. Eelnõu põhineb eeldusel, et töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töösuhte õiguslik eeldus on piisavalt paindlik ning koos tõendamiskoormuse ümberpööramisega võimaldab tõhusalt hinnata, kas platvormitöö kujutab endast töösuhet.</p> <p>See tagab võimalikult lihtsa reegli abil, et platvormitöötajatele, kelle töökorraldus vastab töösuhete kriteeriumidele ja kes soovivad sõlmida töölepingu, antakse töölepinguga kaasnevad õigused ja sotsiaalsed tagatised.</p>	Teadmiseks võetud.
<p align="center">Vajadus piirata „digiplatvormi” äärmiselt laia määratluse rakendamist – selgesõnaline viide põhjenduspunktile 20</p> <p>Pakutud „digiplatvormi” määratlus on erakordselt lai, hõlmates igat füüsilist või juriidilist isikut, kes osutab teenust, mis peab samaaegselt vastama viiele kriteeriumile: teenust osutatakse vähemalt osaliselt elektrooniliste vahendite abil; teenust osutatakse teenuse saaja taotlusel; töö on korraldatud tasu eest; töö korraldamisel kasutatakse automaatseid järelevalve- või otsustussüsteeme; ning teenuse peamine eesmärk ei ole vara kasutamine või jagamine ega kaupade müük.</p> <p>See määratlus ei hõlma üksnes ettevõtteid, keda tavaliselt peetakse platvormimajanduse osalisteks, vaid ka kõiki ettevõtteid, mille põhitegevus hõlmab „isikute poolt tehtavat tööd”. On ebatõenäoline, et see on olnud ELi seadusandja eesmärk.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Mõistame teie ettepanekut, kuid eelnõus on juba sätestatud, et teenus peab sisaldama olulise osana üksikisikute poolt tasu eest tehtava töö korraldamist, mis tähendab, et töö korraldamine ei saa olla pelgalt väike või kõrvaline komponent. Seetõttu peame kehtivat sõnastust piisavalt selgeks ja direktiiviga kooskõlas olevaks.</p>

<p>Seetõttu palume Eesti ülevõtmiseseaduse koostajatel lisada põhjenduspunkt 20 selgesõnaliselt lõplikku ülevõtmiseseaduse põhiteksti järgmiselt:</p> <p>„Määratlus peaks piirduma sellise teenuse osutajatega, mille puhul isiku poolt tehtava töö korraldamine, näiteks inimeste või kaupade vedu või koristusteenus, kujutab endast vajalikku ja olulist komponenti, mitte pelgalt väikest ja puhtalt kõrvalist komponenti.”</p>	
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon	
<p>Eelnõu üldiselt</p> <p>EVEA hinnangul puudub vajadus eraldi seaduse vastuvõtmiseks. Direktiivi 2024/2831 ülevõtmiseks on Eestis vajalik õiguslik regulatsioon olemas. Alljärgnevalt selgitame, miks kooskõlastusringile saadetud eelnõud ei ole vaja edasi menetleda ega seadusena kehtestada.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Tööalane staatus ja selle õiguslik eeldus</p> <p>Direktiivi kohaselt juhendatakse töösuhte olemasolu kindlakstegemisel peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, olenemata sellest, kuidas see suhe on määratud lepingulises kokkuleppes, milles asjaomased pooled on kokku leppinud. Õiguslikult eeldatakse, et digitaalse tööplatvormi ja selle platvormi kaudu platvormitöö tegija vaheline lepinguline suhe on töösuhe, kui leitakse asjaolusid, mis viitavad liikmesriikides kehtivate riigisiseste õigusaktide, kollektiivlepingute või tavade kohasele juhtimisele ja kontrollile, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat. Kehtivas töölepingu seaduses on sätestatud üldine eeldus, mille sõnastus ütleb, et kui isik teeb teisele isikule tööd, mille tegemist võib vastavalt asjaoludele oodata üksnes tasu eest, eeldatakse, et tegemist on töölepinguga. See üldine eeldus katab ka direktiivis sätestatud erieelduse. Siinkohal on aga väga oluline töölepingu seaduse järgmine säte, mille järgi ei kohaldata töölepingu kohta sätestatud lepingule, mille kohaselt töö tegemiseks kohustatud isik on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev. Seega on Eestis olemas piisab regulatsioon, et tuvastada platvormi ja platvormitöö tegija vaheline tegelik lepinguline suhe. See aga ei takista riigi poolt asjakohaste suuniste väljatöötamist, mis aitavad kaasa nimetatud lepingulise suhte tuvastamisele.</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh tähelepaneku eest. Oleme eelnõu vastavat sätet muutnud ning viitame edaspidi töölepingu seaduse §-le 1 tervikuna, et oleks selgemalt hõlmatud nii töösuhte eeldus kui ka oluline iseseisvuse kriteerium.</p>
<p>Vahendajate kasutamine</p> <p>Kui platvormitöötajate puhul kasutakse vahendajaid, siis saab kohaldada töölepingu seaduse renditöö sätteid. Platvormitöötaja täidab sellisel juhul ka platvormi (kasutajaettevõtja) korraldusi. Platvormi korraldustele kohaldatakse töölepingu seaduses sätestatud. Vahendaja (tööandja) ja platvormi korralduste vastuolu korral täidab töötaja vahendaja korraldusi. Muude platvormitöö tegijate puhul kohaldatakse vahendaja ja platvormi vahelises lepingus kokkulepitud tingimusi vastavalt võlaõigusseaduses sätestatule. Kuna direktiivis ei ole otseselt nõutud solidaarvastutuse süsteemide kasutamist, siis piisab sellest, et</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Möistame viidatud olemasoleva õiguse loogikat, kuid peame käesolevas eelnõus oluliseks, et vahendajate kasutamise korral oleks platvormitöö tegija ja ka platvormide jaoks olemas üheselt arusaadav ja lihtsasti ligipääsetav regulatsioon platvormitöö seaduses. Sellest lähtudes peame eelnõus ette nähtud lahendust, sealhulgas vastutuse selgemat reguleerimist,</p>

<p>võlaõigusseaduse kohaselt eeldatakse ühise kohustuse täitmisel solidaarset vastutust ja pooltel on võimalik see ka lepingus kokku leppida.</p>	<p>sobivaks ega pea piisavaks piirduda üksnes olemasolevate normidega.</p>
<p>Isikuandmete töötlemine automaatsete seire- või otsustussüsteemide abil</p> <p>Isikuandmete töötlemine on piisaval tasemel reguleeritud isikuandmete kaitse üldmääruse ja isikuandmete kaitse seadusega. See regulatsioon kohaldub ka juhtudele, kui andmete töötlemisel kasutatakse automaatsete seire- või otsustussüsteemide abi. Lisaks on eelnõu §-s 8 viga viitamisel, viidata tuleks § 6 asemel §-le 7.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Direktiivi ülevõtmiseks ei piisa üksnes isikuandmete kaitse üldmäärusest ja isikuandmete kaitse seadusest, kuna platvormitöö direktiiv läheb nendest normidest mitmes osas kaugemale ning kehtestab täiendavad erinõuded. Seetõttu on vajalikud ka eelnõus sätestatud platvormitöö-spetsiifilised normid.</p>
<p>Automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamine</p> <p>Automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamine on osa platvormitöö korraldamisest, mille tingimused lepivad poolte vahel kokku kas tüüptingimustena või pidades nende üle ka erandjuhul läbirääkimisi. Töölepingu seaduse kohaselt peab töölepingu kirjalikus dokumendis sisalduma muuhulgas viide ka tööandja kehtestatud töökorralduse reeglitele. Seega ei ole vaja platvormitöö puhul sätestada eraldi nõuet automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamise kohta. Kui platvormitöö tegijad ning platvormitöötajad omavad teavet automaatsete süsteemide kasutamise kohta, siis saab eeldada, et see info on olemas ka nende esindajatel.</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Viidatud TLS § 5 nõue esitada töölepingu kirjalikus dokumendis teatud tööga seotud andmed kehtib üksnes töötajatele. Platvormitöö direktiiv näeb aga teavitamiskohustuse ette laiemalt, st teavet on õigus saada ka platvormitöö tegijatel (nt VÕS lepingute alusel tööd tegevad isikud). Lisaks ei pruugi direktiiviga nõutud teave alati sisalduda just töökorraldusreeglites.</p>
<p>Inimjärelevalve automaatsete süsteemide üle</p> <p>Direktiivi kohaselt tagab platvorm järjepideva inimjärelevalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal. Platvorm peab tegema inimjärelevalvet platvormitöötajate esindajate osalusel korrapäraselt kuid vähemalt kord iga kahe aasta jooksul, korraldades asjakohase hindamise. Platvorm saab järelevalve tegemisse kaasata töötajate usaldusisiku või töötajate esindaja, kes ei ole usaldusisik ja vastava nõude võib lisada töötajate usaldusisiku seadusesse.</p> <p>Direktiivi järgi teeb otsused platvormitöö tegija lepingulise suhte või konto peatamise, lõpetamise või kontole piirangute kehtestamise kohta ja muud samaväärse kahjuliku mõjuga otsused inimene ning nende tegemine üksnes automaatse süsteemiga on keelatud. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse kohaselt saab tehingu teha ainult õigusliku tagajärge kaasatoomisele suunatud tahteavaldusega. See reegel kehtib ka tehingu üksikute tingimuste ning tehingu lõpetamise suhtes. Sarnaselt juriidilise isikuga ei ole automaatsel süsteemil endal tahet ning ilma teovõimelise füüsilise isiku otsuseta ei ole Eestis võimalik teha õiguslike tagajärgedega tehinguid.</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Soovime tagada, et platvormitöö direktiiv oleks Eesti õigusruumi üle võetud võimalikult õiguselt ja arusaadavalt. Seetõttu pooldame varianti, mis kinnitab ka platvormitöö seaduses selgelt üle, milliseid otsuseid tohib platvormil teha üksnes inimene. See on oluline vaidluste ja mitmeti mõistetavuste vältimiseks ja direktiivi korrektseks ülevõtmiseks.</p>

<p style="text-align: center;">Töötervishoid ja tööohutus</p> <p>Platvormil on kohustus rakendada töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses on olemas kõik vajalikud reeglid riskianalüüsi tegemiseks ja automaatsete süsteemide kasutamisega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks. Ei ole vaja kehtestada eraldi töötervishoiu ja tööohutuse sätteid väljaspool töötervishoiu ja tööohutuse seadust. Pealegi kohalduksid töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ainult platvormitöötajatele ja neid ei pea järgima platvormid, kellel ei ole platvormitöö tegijatega töölepingulist suhet.</p>	<p style="text-align: center;">Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Peame vajalikuks sätestada platvormitöö kontekstis vastavad nõuded ka käesolevas eelnõus, et direktiivist tulenevad platvormitöö-spetsiifilised kohustused oleksid koondatud ühte selgesse ja kergesti leitavasse regulatsiooni. Eelnõu ei asenda töötervishoiu ja tööohutuse seadust, vaid täpsustab selle kohaldumist platvormitöötajatele automaatsete süsteemide kasutamise eripära arvestades.</p>
<p style="text-align: center;">Informeerimine ja konsulteerimine</p> <p>Vastavalt töötajate usaldusisiku seadusele informeerib ja konsulteerib tööandja muuhulgas kavandatavatest otsustest, millega tõenäoliselt kaasnevad olulised muudatused töökorralduses. See nõue sisaldab ka platvormi kohustust enne automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutuselevõttu või nende olulist muutmist informeerida ja konsulteerida platvormitöötajate esindajaid või nende puudumise korral platvormitöötajaid.</p> <p>Töötajate usaldusisiku seadust võib täiendada direktiivist tuleneva sättega, eksperdi kaasamise korral, kui eksperdi kaasamine on vajalik teavitamise ja konsulteerimise objektiks oleva küsimuse uurimiseks ja arvamuse koostamiseks ning platvormil on Eestis rohkem kui 250 töötajat, kannab platvorm eksperdi kaasamisega seotud mõistlikud kulud.</p>	<p style="text-align: center;">Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Soovime tagada, et platvormitöö direktiiv oleks Eesti õigusruumi üle võetud võimalikult õigusselgelt ja arusaadavalt. Seetõttu peame vajalikuks sätestada platvormitöö seaduses platvormitöö kontekstis olulised informeerimise ja konsulteerimise kohustused, selmet piirduda üldise viitega töötajate usaldusisiku seadusele. See aitab vältida vaidlusi ja mitmeti mõistetavust ning tagab direktiivi nõuetekohase ja arusaadava ülevõtmise.</p>
Haridus- ja Teadusministeerium	
<p style="text-align: center;">Eelnõu üldiselt</p> <p>Haridus- ja Teadusministeerium kooskõlastab platvormitöö seaduse eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.</p> <p>Märgime, et platvormi kaudu võivad tööle asuda ka alaealised. Paraku eelnõust ega seletuskirjast nähtu, kas alaealistega seotud erisustega on eelnõu koostamisel arvestatud, lisaks ei ole seletuskirjas hinnatud eelnõu mõju alaealistele.</p>	<p style="text-align: center;">Arvestatud osaliselt ja selgitatud</p> <p>Juhime tähelepanu, et olukorras, mil platvorm on tööandja TLS kontekstis, tuleb platvormil igal juhul tagada alaealiste töötamist reguleerivate sätete järgimine (nt seadusliku esindaja nõusolek, teatud juhtudel tööinspektori nõusolek, alaealistele kehtivate töö- ja puhkeajanõuete tagamine, öösel töötamise piirangud, alaealise vanusega seotud tegevusvaldkondade piirangud jne). Teisisõnu, alaealisest töötaja puhul rakendub tööõiguse reeglistik, mida platvormil on kohustus järgida ja täita (nt töölepingu seadus, töötervishoiu ja tööohutuse seadus). Neid nõudeid tuleb tööandjana tegutseval platvormil</p>

	<p>alaealise töötaja suhtes täita ka täna. Samuti juhime tähelepanu, et alaealiste töötamist puudutavate reeglite üle teeb Tööinspeksioon järelevalvet, et alaealiste õigusi kaitsta ja tagada (vt TLS § 115). Alaealiste töötamisega seotud põhimõtteid eelnõuga ei muudeta, mistõttu eelduslikult ei kaasne eelnõuga olulisi mõjusid alaealistele. Oleme täiendatud seletuskirja.</p>
<p>Töölepingu seaduse kohaselt on alla 15-aastasega töölepingu sõlmimiseks vajalik seadusliku esindaja eelnev nõusolek, 7–12-aastaste puhul lisaks veel tööinspektori nõusolek. Platvormitöö puhul, kus registreerimine toimub automaatselt, võib tekkida olukord, kus alaealine asub tööle ilma nende kohustuslike kontrollideta. Eelnõu ei täpsusta, kas ja kuidas platvormid peavad tuvastama alaealise vanust ja tagama nõusolekute olemasolu enne tööle lubamist. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu §-i 6 uue lõikega, mille järgi on platvormil kohustus tuvastada vanus ning alaealiste puhul tagada töölepinguseaduse §-des 7 ja 8 toodud nõuete täitmise.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud</p> <p>Olukorras, mil platvorm soovib tööle võtta alaealist töötajat, tuleb järgida TLS nõudeid, sh TLS § 7 ja 8 nõudeid. Alaealist tööle võttes peab tööandja veenduma, et töö on alaealisele lubatud ja sobiv, veenduma alaealise seadusliku esindaja nõusoleku ja vajadusel tööinspektori nõusoleku olemasolus ja selle käigus tuvastama alaealise töötaja vanuse. Alaealise vanuse tuvastamine on eelduseks, et TLS nõudeid täita (nt ei oleks tööandjal muidu võimalik teada, millised töö- ja puhkeaja tingimusi tuleb konkreetsele alaealisele tagada). Alaealiste töötamise reeglistiku hoolikas järgimine on oluline noore tervise kaitseks, samuti on see tööandja huvides vaidluste ja rikkumiste riski maandamiseks (nt on alaealisega töölepingu sõlmimise nõuete rikkumine ka väärteo korras karistatav, vt TLS § 118 ja 119). Vt ka eelnev kommentaar, oleme seletuskirja täiendanud.</p>
<p>Töölepinguseadusest tulenevad alaealistele ka töötaja piirangud, neile on kehtestatud lühendatud tööaeg ja öösel töötamise keeld. Meie hinnangul võib platvormitöö paindlikkus viia nende piirangute rikkumiseni, kui automaatne süsteem ei suuda arvestada alaealise õppimiskohustust ja vanusest tulenevaid piiranguid. Leiame, et seletuskirjas on vajalik selgitada, kuidas tagatakse toodud piirangutest kinni pidamine.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud</p> <p>Vt eelnev kommentaar, seletuskirja täiendatud.</p>
<p>Isikuandmete kaitse seaduse § 8 kohaselt on lapse isikuandmete töötlemine infoühiskonna teenuste pakkumisel lubatud ilma esindaja nõusolekuta alles alates 13. eluaastast. Kuna platvormitöö eeldab isikuandmete töötlemist elektrooniliste vahendite kaudu, on alla 13-aastaste noorte kaasamine ilma vanema selge nõusolekuta ebaseaduslik. Palume seletuskirjas selgitada nende nõuete täitmise tagamist.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Eelnõuga ei muudeta täna kehtivaid IKS § 8 ega TLS seadusliku esindaja nõusolekut puudutavaid põhimõtteid.</p>
<p>Eelnõu annab järelevalveõiguse Tööinspeksioonile ja Andmekaitse Inspektsioonile. Tekib küsimus pädevuste jagunemisest, kui platvorm väidab, et tegemist ei ole töösuhtega. Juhime tähelepaneku, et kui</p>	<p>Selgitatud</p>

<p>Tööinspeksioon tuvastab TLS § 115 ja § 7 alusel alaealise tööle lubamise nõuete rikkumise, kuid platvorm tugineb eelnõu § 6 lg 2 tõendamiskoormisele, võib järelevalve protsess muutuda noore kahjuks aeganõudvaks.</p>	<p>Vastab tõele, et olukorras, mil tekib vaidlus lepingulise suhte olemasolu üle, võtab lepingulise suhte kindlaks määramine täiendavat ressursi. Seda nii näiteks Tööinspeksiooni järelevalves kui tavapäraste töövaidluste raames. Juhime tähelepanu, et tulenevalt Tööinspeksiooni põhimääruse 9 p-st 6¹ hindab Tööinspeksioon vajadusel järelevalve läbiviimisel tööd tegeva isiku ja töötamist võimaldava isiku vahelise õigussuhte tunnuseid ning tuvastab, kas tegemist on töölepingulise suhtega või mitte. Seega on Tööinspeksioonil õigus ka järelevalve raames töölepingulist suhet tuvastada.</p>
<p align="center">Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit / Bolt</p>	
<p align="center">Eelnõu üldiselt</p> <p>Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on analüüsinud eelnõude infosüsteemis kooskõlastamisel olevat platvormitöö seaduse eelnõud (eelnõu toimiku number: 26-0298; edaspidi: eelnõu) ja esitab käesolevaga oma küsimused ning ettepanekud.</p> <p>Peame positiivseks, et eelnõu koostamisel on lähtutud eesmärgist võtta üle Euroopa Liidu platvormitöö direktiiv viisil, mis arvestab Eesti ettevõtluskeskkonna eripärasid ning säilitab platvormimajanduse senise toimimise paindlikkuse. ITL toetab direktiivi üldeesmäärke – parandada platvormitöö läbipaistvust, tugevdada töötajate õiguste kaitset ning tagada selgem raamistik algoritmilise juhtimise kasutamisel.</p> <p>Samal ajal peame oluliseks, et regulatsioon oleks võimalikult selge, proportsionaalne ning praktikas rakendatav. Sel eesmärgil oleme koostanud detailse paragrahvipõhise tagasiside, mille esitame käesolevale kirjale lisatud dokumendis. Alljärgnevalt toome esile mõned ITL-i hinnangul kõige olulisemad probleemkohad, mis vajavad täiendavat tähelepanu.</p> <p>Lisaks on ITL-il mitmeid täiendavaid ettepanekuid, mis on suunatud eelnõu tehnilisele täpsustamisele ja õigusselguse suurendamisele. Detailsemad ettepanekud on esitatud kirjale lisatud tabelis.</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Kommentaari ettepanekutele on esitatud kooskõlastustabeli lisas.</p>
<p align="center">Regulatsiooni õigusselgus ja mõistete täpsustamine</p> <p>Mitmetes eelnõu sätetes esineb terminoloogilist ja tõlgenduslikku ebaselgust, mis võib põhjustada erinevaid kohaldamispraktikaid ning suurendada kohtuvaidluste riski kõigi osapoolte jaoks.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p>

<p>Muuhulgas peab ITL äärmiselt oluliseks mõistete selgust eelnõu § 3 kontekstis (direktiivi artikkel 2). Tegemist on kogu regulatsiooni alusnormiga, millest sõltub edasine tõlgendamine ja rakendamine. Eelnõu praegune sõnastus ei erista piisavalt selgelt platvormitöötajate esindajaid ja platvormitöö tegijate esindajaid ning jätab lahtiseks, kes ja millistel tingimustel võib esindajana tegutseda. Arvestades, et Eestis tegutsevad platvormitöö tegijad valdavalt ettevõtjatena (nt OÜ, FIE või ettevõtluskonto kaudu), on oluline vältida olukorda, kus esindusõigus muutub formaalselt piiramatuks ja killustatuks. Selline lähenemine võib kaasa tuua ebaproportsionaalse halduskoormuse platvormidele ning avada võimalusi ka pahatahtlikuks teabenõuete esitamiseks või äriliselt tundliku info kuritarvitamiseks. Seetõttu peame vajalikuks, et esindusõigus oleks selgemalt reguleeritud ning seotud Eesti õiguses juba väljakujunenud esindusmehhanismidega.</p>	
<p>Ärisaladuse ja konfidentsiaalse teabe kaitse</p> <p>ITL-i hinnangul on väga oluline, et eelnõu käsitleks selgelt ärisaladuse ja muu konfidentsiaalse teabe kaitset olukorras, kus platvormil tekib kohustus teavet avaldada.</p> <p>Soovime eraldi esile tõsta direktiivi artikli 21 (juurdepääs tõenditele) ülevõtmise puudumist eelnõus. Nagu oleme detailsemalt selgitanud lisatud dokumendis, on tegemist olulise teemaga ärisaladuse ja konfidentsiaalse teabe kaitse seisukohalt. Direktiiv näeb ette, et konfidentsiaalset teavet tuleb avaldada eelkõige pädevatele asutustele tingimusel, et selle kaitseks on olemas tõhusad meetmed. Eesti õiguses sellised mehhanismid kohtumenetluses ja haldusmenetluses eksisteerivad, kuid eelnõu ei sisalda selget regulatsiooni, mis käsitleks ärisaladuse kaitset olukorras, kus platvormil tekib kohustus teavet avaldada laiemale ringile isikutele. Arvestades, et olemasolevad õiguskaitsevahendid (nt kahju hüvitamise nõuded) toimivad peamiselt tagantjärele, on oluline tagada ka ennetav kaitse. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada eelnõud eraldi sättega, mis reguleerib ärisaladuse ja muu konfidentsiaalse teabe kaitset.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p>
<p>Kohustuste ulatus ja vastavus direktiivile</p> <p>ITL-i hinnangul on vajalik tagada, et eelnõu ei lähe kohustuste kehtestamisel direktiivis sätestatud miinimumnõuetest kaugemale, nagu on ka ministrium ise eesmärgiks seadnud.</p> <p>Peame oluliseks täpsustada vahendajate kasutamisega seotud vastutuse regulatsiooni eelnõu § 4 kontekstis (direktiivi artikkel 3). Eelnõu praegune lahendus võib jätta ebaselgeks, millises ulatuses ja millistel tingimustel vastutab platvorm vahendaja tegevuse eest. See omakorda võib kaasa tuua õiguslikku ebakindlust ning ebaproportsionaalse vastutuse kandumise platvormile ka olukordades, kus tegelik kontroll töö tegemise üle on vahendajal.</p>	<p>Selgitatud</p>

<p>Meie ettepanekud lähtuvad põhimõttest, et platvormitöö tegijate kaitse peab olema tagatud, kuid vastutus peab olema jaotatud viisil, mis peegeldab tegelikke lepingulisi suhteid ja kontrolli ulatust.</p> <p>Lisaks, ITL-i hinnangul on § 10 teavitamiskohustuste ring laiem, kui direktiivi artiklid 9 ja 15 ette näevad. Direktiivi kohaselt kohaldub üksikasjaliku algoritmilise teabe andmise kohustus platvormi töötajate esindajatele; platvormi töö tegijate esindajatele laieneb see õigus üksnes isikuandmete kaitsega seonduvas osas. Sarnane küsimus tõusetub § 14 konsulteerimise korra puhul: esindajate puudumisel näeb direktiivi artikkel 14 ette märksa kergema teavitamise korra kui praegune säte, mistõttu soovitame reguleerida mõlemad olukorrad eraldi.</p>	
<p style="text-align: center;">Praktiline rakendatavus ja proportsionaalne halduskoormus</p> <p>ITL-i hinnangul vajavad mitmed eelnõu sätted täpsustamist, et tagada nende praktiline täidetavus tekitamata ebaproportsionaalset halduskoormust.</p> <p>Soovime juhtida tähelepanu eelnõu § 9 (direktiivi artikkel 9) sõnastusele, mis käsitleb automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamist. Kuigi eelnõu eesmärk on direktiivi nõuete korrektne ülevõtmine, võib praegune sõnastus tekitada tõlgenduslikku ebaselgust, eelkõige seoses teabe esitamise ulatuse ja adressaatidega. Samuti on oluline tagada, et kasutatav terminoloogia (nt „otsuste põhjused“ vs „põhjendused“) oleks kooskõlas direktiivi mõttega ega looks täiendavaid kohustusi, mis ületavad direktiivis sätestatud miinimumnõudeid. Selguse suurendamine selles paragrahvis aitab vältida tulevasi vaidlusi ning tagada regulatsiooni ühtlase rakendamise.</p> <p>Samuti soovime esile tõsta eelnõu § 15 (direktiivi artikkel 20) seoses platvormitöö tegijate suhtluskanalitega. Praegune sõnastus ei anna piisavat selgust, millised lahendused on praktikas aktsepteeritavad ning millised nõuded sellisele suhtluskanalile kohalduvad. Ebaselgeks jääb näiteks, kas kolmandate osapoolte suhtlusplatvormide kasutamine (nt olemasolevad digitaalsed suhtlusvahendid) võib olla piisav või eeldatakse platvormidelt eraldi tehniliste lahenduste loomist. Samuti esineb potentsiaalne vastuolu direktiivis sätestatud nõuete vahel – ühelt poolt vajadus tagada turvaline ja sobiv suhtluskeskkond, teiselt poolt piirangud suhtluse jälgimisele. Arvestades võimalikke märkimisväärsi arendus- ja halduskulusid, peame vajalikuks selle sätte täiendavat täpsustamist.</p>	<p>Arvestatud</p>
Justiits- ja Digiministeerium	
Eelnõu § 3 lg 1	Arvestatud osaliselt

<p>sättes määratletakse termin „platvorm“ füüsilise või juriidilise isikuna, kes osutab teenust, mis vastab sättes loetletud tingimustele. Mõiste sisu arvestades ei ole valitud termin „platvorm“ keeleliselt sobilik.</p> <p>Eesti kirjakeeles tähendab „platvorm“ ennekõike alust, lava, kandepinda või tehnilist keskkonda, sh ka veebi- või tarkvarapõhist lahendust, mitte aga isikut (füüsilist või juriidilist isikut)¹. Seega ei ole sõnaga „platvorm“ keeleliselt korrektne tähistada isikut, kellele on suunatud õigused ja kohustused. Selline terminikasutus tekitab normi adreassaadi tuvastamisel õigusliku ebaselguse (nt „platvorm on kohustatud“, „platvorm vastutab“ – sõna „platvorm“ tähistab keelekasutuses vahendit või keskkonda, mitte vastutuskohustuslikku isikut).</p> <p>Et eristada selgelt õiguste ja kohustuste kandjat (ettevõtja) ning tehnilist lahendust (digiplatvorm), palume eelnõus määratleda kaks terminit ja kasutada neid sihipäraselt kogu seaduse ulatuses. Lähtudes eelnevast teeme järgmise sõnastusettepaneku:</p> <p><i>(x) Platvormiettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on füüsilisest või juriidilisest isikust ettevõtja, kes talle kuuluva või tema kontrolli all oleva digiplatvormi kaudu osutab....</i></p> <p><i>(x) Digiplatvorm on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuste osutamiseks kasutatav digitaalne lahendus, sealhulgas mobiilirakendus, veebikeskkond, ...</i></p> <p>Palume asendada eelnõus isikule suunatud õigusi ja kohustusi käsitlevates sätetes termin „platvorm“ terminiga „platvormiettevõtja“ (nt „platvorm on kohustatud“ → „platvormiettevõtja on kohustatud“). Palume kasutada terminit „digiplatvorm“ üksnes tehnilise lahenduse kirjeldamisel (nt algoritmide läbipaistvus, keskkonnale kehtestatud andmekaitsemeetmed jms).</p> <p>Selline terminikasutus väldib keelelisi vastuolusid, aitab üheselt tuvastada normi adreassaadi ning toetab õigusselgust ja -kindlust: isik on platvormiettevõtja, vahend või keskkond on digiplatvorm.</p>	<p>Aitäh ettepaneku eest. Meie hinnangul ei ole kahetise terminisüsteemi sisseviimine eelnõus otstarbekas. Kuigi mõistame tähelepanekut, et tavakeeles seostub sõna „platvorm“ sageli tehnilise keskkonna või digilahendusega, on eelnõus sellele mõistele antud selge õiguslik definitsioon, mille kohaselt on platvorm füüsiline või juriidiline isik, kes osutab kindlate tunnustega teenust. Seega on normi adreassaad eelnõu enda tähenduses üheselt määratletud ning pärast definitsiooni andmist ei teki meie hinnangul sisulist ebaselgust selles, et õiguste ja kohustuste kandja on just see isik.</p> <p>Käesoleva eelnõu puhul on normi adressaadiks peaaegu alati isik, kellel lasuvad kohustused, vastutus ja järelevalve objektiks olemine. Seetõttu tuleks valdavas osas seadusest kasutada mõistet „platvormiettevõtja“, samas kui „digiplatvormi“ kui tehnilist lahendust kirjeldavat mõistet oleks vaja üksnes üksikutes sätetes. Selline lahendus muudaks seaduse teksti meie hinnangul pikemaks ja kohmakamaks, samal ajal oluliselt parandamata õigusselgust. Samuti kasutatakse direktiivis samuti ühte kesket mõistet, mitte eraldi ettevõtjat ja tehnilist keskkonda tähistavat terminipaari. Sellest lähtudes peame praegust lahendust sobivaks. Selguse huvides oleme siiski täiendanud ka seletuskirja, et oleks üheselt mõistetav, et käesolevas seaduses tähendab „platvorm“ teenust osutavat füüsilist või juriidilist isikut, mitte üksnes tehnilist keskkonda.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 3 lg-s 5</p> <p>määratletakse vahendaja mõiste: vahendaja on „isik, kes eesmärgiga teha platvormitöö kättesaadavaks platvormile või platvormi kaudu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob lepingulise suhte platvormi ja platvormitöö tegijaga või 2) on platvormi ja platvormitöö tegija vahelises alltöövõtuahelas.“. <p>Seletuskirjas selgitatakse, et vahendaja on isik, kelle eesmärk on teha platvormitöö töötegijatele või platvormile endale kättesaadavaks. Platvormitöö, mida vahendaja kättesaadavaks teeb, on eelnõu § 3 lg 2</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>Selgitame, et nii direktiivis kui ka eelnõus on teadlikult kasutatud konstruktsiooni, mille kohaselt vahendaja teeb platvormitöö kättesaadavaks digitaalsele tööplatvormile või digitaalse tööplatvormi kaudu. Selle mõte on hõlmata olukordi, kus vahendaja ei vahenda tööd üksnes platvormitöö tegijale, vaid osaleb ka tööjõu platvormile kättesaadavaks</p>

<p>kohaselt töö, mida korraldatakse platvormi kaudu ja mida teeb isik platvormi või vahendaja ja isiku vahelise lepingulise suhte alusel, olenemata sellest, kas isikul või vahendajal on lepinguline suhe teenusesaajaga. Eelnõu sõnastusest ja seletuskirjast jääb siiski arusaamatuks, mismoodi saab platvormi enda kaudu pakutavat platvormitööd teha kättesaadavaks platvormile endale. Palume seda seletuskirjas ja vajaduse korral eelnõu sõnastuses täpsustada.</p>	<p>tegemises, st sisuliselt toob või haldab platvormile töötajaid. Praktikas on sellised vahendajad sageli tööjõu vahendamise või rendi funktsiooniga üksused. Seetõttu ei tähenda väljend „platvormile kättesaadavaks tegemine”, nagu teeks vahendaja töö kättesaadavaks platvormile endale tavakeele tähenduses, vaid et vahendaja osaleb platvormi tööjõuvajaduse katmises ja loob vastava lepingulise või alltöövõtuhelast tuleneva seose platvormi ja töötajaja vahel. Täiendasime vastavalt ka seletuskirja.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 3 lg 8 ja § 9</p> <p>eelnõu käsitleb isikuandmete töötlemist ja automaatotsuseid. Eelnõu § 3 lg 8 esitab automaatse otsustussüsteemi definitsiooni ning § 9 näeb ette täiendava teavitamise kohustuse lisaks IKÜM art 13 ja 14 tulenevale teabe andmise kohustusele.</p> <p>Palume seletuskirjas selgitada kooskõla isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikliga 22. Viidatud artikli kohaselt on andmesubjektil õigus, et tema kohta ei võetaks vastu automaatotsust, välja arvatud juhul, kui see on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötaja vahelise lepingu sõlmimiseks või täitmiseks või andmesubjekti selgesõnalisel nõusolekul.</p> <p>Palume selgitada automaatotsuste tegemise võimalikke õiguslikke aluseid. Seletuskirjas tuleb selgelt välja tuua, et eelnõu § 3 lg 8 ja § 9 ei ole automatiseeritud otsuste tegemise õiguslik alus, vaid need on üksnes termini definitsioonid. Automatiseeritud otsuse tegemiseks peab vastutaval töötajal olema eraldi IKÜM-ist tulenev õiguslik alus kooskõlas IKÜM art 22-ga.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme seletuskirja vastava selgitusega täiendanud.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 4</p> <p>sätetab vastutuse vahekorra platvormi ja vahendaja vahel. Eelnõu ja seletuskirja lugedes jääb ebaselgeks, kas vahendaja kaudu platvormitöö tegijale edastatakse info, kes (kas platvorm või vahendaja) vastutab seadusest tulenevate kohustuste täitmise eest. Seletuskirjas räägitakse § 4 lõike 1 puhul kohustuse jaotumise kokkuleppel lepingu sõlmimisel, kuid pole arusaadav, kas jutt käib platvormi ja vahendaja vahel sõlmitud lepingust või vahendaja ja platvormitöö tegija vahelisest lepingust. On oluline, et töö tegija teab, kelle poole ta peab pöörduma probleemide korral ja kellel lasub vastutus. Nagu seletuskirjas ka mainitud on, siis platvormitöö tegijal ei lasu kohustust ise välja selgitada, milline osapool oleks pidanud konkreetse kohustuse täitma, kuid kui sätte alusel ei teki töö tegijal automaatselt ja üheselt mõistetavalt sellist teadmist, peab ta siiski ise selle välja uurima. See ei ole kohane lahendus.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Nõustume ja oleme eelnõud vastavalt ettepanekule täiendanud.</p>

<p>Seega palume eelnõu § 4 lõikesse 1 lisada kohustus teavitada platvormitööd tegevat isikut sellest, kes vastutab kohustuste täitmise eest nt järgmiselt:</p> <p><i>„Kui platvormitööd tehakse vahendaja kaudu, lepivad platvorm ja vahendaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kokku, kes vastutab käesolevas seaduses platvormile sätestatud kohustuste täitmise eest, ning vahendaja teavitab sellest platvormitöö tegijat temaga lepingu sõlmimisel.“</i></p> <p>Alternatiivselt võiks kaaluda ka lahendust, kus platvorm ja vahendaja vastutavad alati solidaarselt. See aitaks tagada töötaja õiguste parema kaitse ning vältida olukorda, kus platvorm delegeerib kogu kohustuste täitmise ja vastutuse vahendajale. Solidaarse vastutuse korral ei tekiks platvormil võimalust täielikult vastutusest vabaneda. Platvormitöö tegija saaks esitada oma nõuded kas platvormi või vahendaja või mõlema vastu. See kõrvaldaks segaduse vastutuse teemal ja tagaks kiirema õiguste teostamise. Direktiivi eesmärk (art 3 + põhjenduspunkt 24) on tagada sama tasemega kaitse igas olukorras ning vältida ebaselgeid vastutusalasid. Solidaarne vastutus täidaks seda eesmärki paremini kui valikuline mehhanism, mis on hetkel eelnõus välja toodud.</p>	
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 4</p> <p>palume eelnõu seletuskirjas selgitada vastutava, kaasvastutava ja volitatud töötleja rolle IKÜM-i tähenduses, platvormi ja vahendaja kontekstis. Palume muu hulgas välja tuua, kes vastutab IKÜM-is sätestatud nõuete täitmise eest, võttes arvesse, et § 4 sätestab solidaarse vastutuse platvormitöö seaduses sätestatud kohustuste täitmise eest.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme seletuskirja vastavalt täiendanud.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 17</p> <p>järgi kohaldab Andmekaitse Inspektsioon eelnõus sätestatud isikuandmete nõuete rikkumise korral IKÜM § 83 lg 5 sätestatud trahvi suuruse ülemmäära. Juhime tähelepanu, et vastutus isikuandmete kaitse nõuete rikkumise eest, sh trahvimäärad on sätestatud isikuandmete kaitse seaduses (IKS). Juhul kui eelnõu koostajad peavad vajalikuks sätestada platvormitööst tulenevaid spetsiifilisi karistuskosseise, siis tuleb seda teha kõnealuses eelnõus. Kui aga vastutuse kohaldamisel lähtutakse IKSi olemasolevatest väärtekoosseisudest, siis tuleb kohaldada ka IKSi sätestatud trahvimäärasid ning puudub vajadus viidata IKÜMi trahvimääradele. Seetõttu tuleks § 17 lg 4 eelnõust välja jätta.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõusse lisanud Andmekaitse Inspektsiooniga kooskõlastatud karistusnormi.</p>
<p style="text-align: center;">Tervikteksti pealkirja lühend</p> <p>seletuskirjas on uue tervikteksti tähistamiseks kasutatud lühendit PTS. Juhime tähelepanu, et lühend PTS on juba kasutuses ja tähistab Riigi Teatajas pühade ja tähtpäevade seadust. Seetõttu tuleb uuele terviktekstile valida uus lühend. Soovitame kasutada platvormitöö seaduse tähistamiseks lühendit PltS.</p>	<p>Teadmiseks võetud</p>

<p>Palume arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Me ei arvestanud ettepanekuga esitada terminid eraldi paragrahvides, kuna meie hinnangul on § 3 praegune ülesehitus selge, loogiline ja hästi jälgitav, kuivõrd kõik selles paragrahvis esitatud mõisted on omavahel seotud ning moodustavad ühtse ja loogilise plokki. Nende lahutamine eraldi paragrahvidesse muudaks regulatsiooni pigem kohmakamaks ja raskemini loetavaks, ilma et see annaks sisulist lisandväärtust.</p> <p>Samuti ei tulene meie hinnangul HÕNTE § 18 lõikest 5 ega selle selgitustest nõuet, et kõik terminid tuleks tingimata vormistada eraldi paragrahvidena, kui need on sisuliselt seotud. Samuti ei ava HÕNTE käsiraamat eraldi esitamise põhjuseid. Õigusloomepraktikas on mitmeid seadusi, kus omavahel seotud mõisted on koondatud ühte paragrahvi või mõisteplokki, ning selline lahendus on sageli ka lugejale selgem. Näitena võib tuua maksualase teabevahetuse seaduse, tulumaksuseaduse, energiamajanduse korralduse seaduse, elektrituru seaduse ja riigihangete seaduse.</p>
<p>Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks koostöölastamiseks pärast praegusel koostöölastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda</p>	
<p>Töösuhte tuvastamine</p> <p>Eelnõu § 5 kohaselt võetakse töösuhte tuvastamisel arvesse platvormitöö korraldamise juhtimise ja kontrolli ulatust, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemi kasutamist.</p> <p>Leiame, et eelnõu § 5 kohustus ei vasta täpselt direktiivi 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (edaspidi: direktiiv) artikli 4 lõikest 2 tulenevale kohustusele. Direktiivi kohaselt juhindutakse töösuhte olemasolu kindlakstegemisel peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.</p>

<p>automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel. Eelnõu § 5 sõnastusest on hetkel võimalik välja lugeda, et automaatsete süsteemide kasutamine iseenesest tähendab juhtimise ja kontrolli olemasolu, kuigi direktiivi kohaselt tuleb automaatseid süsteeme hinnata ühe asjaoluna platvormitöö korraldamise laiemas kontekstis. Seletuskirjas (lk 9) on täpsustatud, et platvormitöö puhul võib juhtimine ja kontroll avalduda ka algoritmilise või automaatse juhisena, samas kui eelnõu seda sellisel viisil ei selgita.</p> <p><u>Kaubanduskoja ettepanek:</u> Palume sõnastada eelnõu § 5 järgmiselt: „Töösuhte tuvastamisel juhindutakse platvormi poolt töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava juhtimise ja kontrolli ulatusest.“</p>	
<p style="text-align: center;">Töösuhte eeldus platvormitöös</p> <p>Eelnõu § 6 lõike 1 kohaselt kohaldatakse platvormitööle töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta.</p> <p>Leiame, et viide üksnes töölepingu seaduse (edaspidi: TLS) § 1 lõikele 2 ei vasta direktiivi artiklis 5 sätestatule. Direktiivi artikli 5 kohaselt eeldatakse, et digitaalse tööplatvormi ja selle platvormi kaudu platvormitöö tegija vaheline lepinguline suhe on töösuhe, kui leitakse asjaolusid, mis viitavad liikmesriikides kehtivate riigisiseste õigusaktide, kollektiivlepingute või tavade kohasele juhtimisele ja kontrollile, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat. See on töösuhte eelduse tekkimise eeltingimus. TLS § 1 lõige 2 seevastu eeldab töösuhet juhul, kui isik teeb teisele isikule tööd, mille tegemist võib vastavalt asjaoludele oodata üksnes tasu eest, sidumata seda juhtimise ja kontrolliga. Seega jätab eelnõu § 6 lõige 1 tähelepanuta TLS § 1 lõike 1, mis seab töösuhte eeltingimuseks juhtimise ja kontrolli all töötamise.</p> <p><u>Kaubanduskoja ettepanek:</u> Palume sõnastada eelnõu § 6 lõige 1 järgmiselt: „Platvormitööle kohaldatakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta, kui tööd tehakse platvormi juhtimise ja kontrolli alluvuses vastavalt töölepingu seaduse § 1 lõikes 1 sätestatule.“</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.</p>
<p style="text-align: center;">Andmekaitsealane mõjuhinnang</p> <p>Eelnõu § 8 lõige 2 kohaselt küsib platvorm mõjuhinnangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Direktiivis on GDPR nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid GDPR-ist tulenevad nõuded.</p>

<p>Leiame, et eelnõu § 8 lõige 2 läheb direktiivist kaugemale. Isikuandmete kaitse üldmääruse (EL) 2016/679 artikli 35 lõike 9 kohaselt küsib vastutav töötleja vajaduse korral andmesubjektide või nende esindajate seisukohti kavandatava töötlemise kohta, ilma et see piiraks äri- või avalike huvide kaitset või isikuandmete töötlemise toimingute turvalisust. Seisukoha küsimine on seega kaalutlusõiguse küsimus, mitte automaatne kohustus igas olukorras. Direktiivi artikkel 8 küll tugevdab seda kohustust platvormitöö kontekstis, kuid eelnõu § 8 lõige 2 ei sisalda kaalutlusruumi. See tähendab, et eelnõu kohaselt oleks platvorm kohustatud kaasama esindajad ka juhtudel, kus see ei ole sisuliselt vajalik, mis toob kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse.</p> <p>Kaubanduskoja ettepanek: Palume sõnastada eelnõu § 8 lõige 2 järgmiselt: „Platvorm küsib mõjuhinnangu koostamisel vajaduse korral platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“</p>	<p>Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinnangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhinnangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.</p>
<p style="text-align: center;">Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus</p> <p>Eelnõu § 12 lõike 1 kohaselt peab platvorm rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks.</p> <p>Leiame, et eelnõu § 12 lõige 1 kehtestab platvormidele direktiivist rangema kohustuse. Direktiivi artikli 12 lõige 1 keskendub üksnes automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide hindamisele ega näe ette töötervishoiu ja tööohutuse nõuete kohaldamist täies ulatuses. Eelnõu kohustab aga platvormi järgima töötervishoiu ja tööohutuse seadust eranditeta, arvestamata asjaoluga, et platvormitöö toimub väljaspool tööandja kontrolli all olevat töökeskkonda. Paljud töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevad kohustused eeldavad tööandja füüsilist kohalolekut või kontrolli töökeskkonna üle, mistõttu ei ole nende täitmine platvormitöö puhul võimalik.</p> <p>Kaubanduskoja ettepanek: Palume sõnastada eelnõu § 12 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks ulatuses, milles see on platvormitöö iseloomu arvestades võimalik, sealhulgas:...“</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu.</p> <p>Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töötervishoiu ja tööohutuse regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile.</p>

	Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.
Rahandusministeerium	
Õiguslik eeldus Eelnõu kohaselt seatakse platvormitööle töösuhte eeldus, mis kehtib seni, kuni platvorm selle ümber lükkab. Kahjuks ei selgu eelnõust ega seletuskirjast eelduse rakendamise kord seaduse jõustumise hetkel, mis võib praktikas põhjustada märkimisväärset ebaselgust. Eelkõige on küsitav, kas seaduse jõustudes loetakse kõik senised iseseisvad teenuseosutajad automaatselt töötajateks ning kas platvormil tekib kohene tööjõumaksude tasumise kohustus kuni eelduse ümberlükkamiseni. Lisaks jääb selgusetuks eelduse rakendamise mehhanism edaspidi – milliste tingimuste ja millises mahus muudatuste korral tekib töösuhte eeldus uuesti, nõudes platvormilt järjekordset tõendamist. Leiame, et eelnõu vajab selles osas täiendavaid rakendussätteid ja põhjalikumaid selgitusi seletuskirjas, et tagada õiguskindlus.	Selgitatud Eelnõu koostajad ei pea rakendussätte loomist vajalikuks. Õiguslik eeldus kehtib TLS § 1 lg 2 tulenevalt ka praegu, sh platvormitöö puhul. Platvormitöö seaduse eesmärk on tagada õigusselgus ja direktiivi sõnaselge ülevõtmine, kuid faktiliselt tuleb õiguslikku eeldust rakendada täna samal moel. Õigusliku eelduse rakendumine ei tähenda automaatselt, et tegemist on töötajaga ja lepingulise suhte kvalifitseerib vaidluse korral töövaidlusorgan.
Rakendusasutuste kulud Eelnõu rakendamisega kaasnevad kulud eeskätt Tööinspeksioonile ja Andmekaitse Inspeksioonile. Seletuskirjas on vaja välja tuua kõik kulud ja katteallikad ning näidata, millise asutuse eelarvest millises summas kulud kaetakse.	Arvestatud Kulud kaetakse TI ja AKI eelarvest. Oleme seletuskirja vastavalt ettepanekule täiendanud.
Maksud Lisaks märgime, et kuivõrd eelnõu ei täpsusta piisavalt platvormide tegevuse raamistikku, on jätkuvalt ebaselge nende füüsiliste isikute maksustamine, kes ei ole platvormi töötajad ega tegutse ettevõtjana. Leiame, et sellest tulenevalt on maksuseaduste täiendav täpsustamine vajalik.	Mittearvestatud Eelnõu eesmärk on võtta direktiiv üle miinimummahus ja kuivõrd direktiiv ei reguleeri maksuõiguse küsimusi, siis ei tehta muudatusi maksuõiguses. Kui platvormitööga seonduvalt on praktikas lahendamist vajavaid maksuõiguslikke mure- ja kitsaskohti, on võimalik Rahandusministeeriumil need täpsustused teha eraldiseisvas eelnõus.
Riigikohus	
Riigikohus võtab selle teadmiseks ja ei soovi avaldada arvamust eelpool nimetatud eelnõu kohta.	Teadmiseks võetud
Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli teadlased	

<p><u>Ettepanek täpsustada: Paragrahv 7 “3) koguda isikuandmeid ajal, mil platvormitöö tegija ei paku ega tee platvormitööd;“</u></p> <p>Soovime täpsustada, kas siin on definitsioonid selged, et mis on pakkumine ja mis on platvormitöö tegemine. Kas pakkumine on sisselogimine äppi ja “tegemine” nt tellimuse/konkreetses ülesandes täitmine? Või on mõni muu viis neid eristada? Soovitame kaaluda nende definitsioonide selgesõnalist toomist ka seaduse teksti.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Kuigi me ei soovi seadust lisanduvate definitsioonidega koormata, siis oleme seletuskirjas selgitanud, et platvormitöö mittetegemine või pakkumine tähendab peamiselt olukordi, kus töötajad ei ole rakendusse sisse logitud. Samas ei ole see definitsioon ammendav, kuna sõltuvalt rakenduse ülesehitusest võib olla ka olukordi, kus töötajad on küll sisse logitud, aga pole rakendust päevi avanud ja on seal seega mitteaktiivne.</p>
<p><u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks: Paragrahv 8 „(2) Platvorm küsib mõjuhinna koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinna tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“</u></p> <p>Siin on küsitud platvormitöö tegijate seisukohti, samas mõjuhinnaid neile ei edastata, vaid edastatakse vaid esindajatele (keda praegu ei ole ja keda ei pruugi ka tulevikus saada olemas olema). Siinkohal soovitame sõnastust, et “esitab mõjuhinna tulemused platvormitöö tegijatele ja nende esindajatele” või alternatiivselt „esindajatele, nende puudumisel platvormitöö tegijatele”.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Aitäh tähelepaneku eest. Peame ettepanekut mõistlikuks ja arvestame sellega. Kui platvormitöö tegijate seisukohti tuleb mõjuhinna koostamisel niikuinii küsida, on põhjendatud, et esindaja puudumise korral tehakse ka mõjuhinna tulemused kättesaadavaks platvormitöö tegijatele endile. Sarnast põhimõtet kasutatakse ka töötajate usaldusisiku seaduses, kus esindajate puudumisel tuleb teave anda otse töötajatele.</p>
<p><u>Ettepanek täpsustada: Paragrahv 9 „(8) Platvormitöö tegijatel on õigus platvormitöö käigus automaatsetes seire- ja otsustussüsteemides loodud isikuandmete, sealhulgas arvamuste ja hinnangute ülekandmisele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artiklis 20 sätestatud korras. Ülekandmise hõlbustamiseks tagab platvorm tasuta vahendid ning edastab platvormitöö tegija taotlusel andmed otse kolmandale isikule.“</u></p> <p>See on tervitatav, et inimene saab oma hinnangud ühelt platvormilt teisele üle kanda. Siin on aga küsimus, kui ruttu nad seda saavad teha. Siinkohal võiks kaaluda tingimuste selgemat sõnastamist, et vältida selle liigselt keeruliseks või kulukaks minemist platvormitöö tegijale.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme vastava täpsustuse lisanud eelnõu seletuskirja.</p>
<p><u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks: paragrahv 10 „(2) Platvorm teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud inimjärelvalvet platvormitöötajate esindajate osalusel korrapäraselt kuid vähemalt kord iga kahe aasta jooksul, korraldades asjakohase hindamise.“</u></p> <p>Sõnastuses on viidatud ainult platvormitöötajatele ja mitte platvormitöö tegijatele, mis aga punkti mõtet arvestades ei tundu põhjendatud kitsendus. Ettepanek asendada platvormitöötajate esindajad siin</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele või tähtaegade lühendamine võiks tähendada aga miinimumtasemest tunduvalt kaugemale</p>

<p>platvormitöö tegijate esindajatega. Kuna aga selliseid esindajad hetkel ei ole ja ei pruugi ka lisanduda, oleks siin soovitatav lisada veel üks organisatsioon kaasatavaks, nt Tööinspeksioon.</p> <p>Ettepanek sõnastuse muudatuseks: Paragrahv 11: „(2) Platvorm esitab platvormitöö tegijale viivitamata, kuid hiljemalt otsuse jõustumise kuupäeval kirjaliku põhjenduse kõigi automaatsete otsustussüsteemi tehtud või toetatud otsuste kohta, ...“</p> <p>Kui inimene saab samal päeval teada, et ta konto blokeeritakse ja ta on rentinud nt teenuse pakkumiseks auto või jalgratta või muu töövahendi, siis on ta seotud kohustuslike kuludega, mistõttu ei tundu õiglane, et platvormitöö tegijatele teatakse otsusest hiljemalt alles jõustumise päeval. Sulgemise korral peaks siin rääkima pikemast etteteatamisest. Samuti peaks piiramise korral olema etteteatamise aeg pikem.</p>	<p>ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks: Paragrahv 11: „(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju...“</p> <p>Siin on kaks kommentaari. Mis on põhjendus alles 14. päeval vigade parandamiseks ehk et miks seda ei saaks teha kohe? Samuti vajab selgust, mis kahjusid hüvitatakse: kas ka äralangenud teenistusest tekkinud kahju?</p>	<p>Selgitatud ja seletuskirja täiendatud</p> <p>Aitäh tähelepaneku eest. 14-päevane tähtaeg ei tulene eelnõu erilahendusest, vaid direktiivist endast: artikli 11 kohaselt peab platvormitöö tegija taotlusele järgnema inimese poolne läbivaatamine ning platvorm peab andma põhjendatud vastuse ja vajaduse korral otsuse parandama põhjendamatult viivitusega ning hiljemalt kahe nädala jooksul. Tähtaeg on mõeldud selleks, et tagada ühelt poolt kiire ja tõhus õiguskaitse platvormitöö tegijale, kuid teiselt poolt jätta platvormile minimaalne vajalik aeg asjaolude kontrollimiseks, inimese poolseks sisuliseks hindamiseks ja vajaduse korral otsuse muutmiseks.</p> <p>Kahju hüvitamise osas peetakse silmas eelkõige sellist varalist või mittevaralist kahju, mis on tekkinud õigusvastase automaatse otsuse tõttu. See võib sõltuvalt juhtumist hõlmata ka saamata jäänud tulu, näiteks olukorras, kus platvormitöö tegija konto on põhjendamatult piiratud või peatatud ja ta jääb seetõttu ajutiselt tööst ning teenistusest ilma. Konkreetse kahju ulatus ja hüvitamise eeldused sõltuvad siiski iga juhtumi asjaoludest. Oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja.</p>
<p>Ettepanek sõnastuse täpsustamiseks: Paragrahv 14 kasutab sõnastust „korrapäraselt platvormitööd tegevate platvormitöö tegijad“</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme seletuskirja vastavalt ettepanekule täiendanud.</p>

<p>Selle sõnastuse peaks selgemaks tegema, et ühtlustada valdkonna praktikaid ja lõpuks kogutavat infot. Nt „vähemalt korra nädalas“ või muu täpsem ajaline või regulaarsuse määratlus.</p>	
<p><u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks:</u> Paragrahv 15 „Platvorm tagab platvormitöö tegijatele võimaluse suhelda üksteise ja platvormitöö tegijate esindajatega turvaliselt ja konfidentsiaalselt platvormi digitaristu või muu samalaadse vahendi kaudu.“</p> <p>Siin võiks olla ka mingi klausel, et "platvorm ei seira seda suhtlust".</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme sätte sõnastust vastavalt ettepanekule täpsustanud.</p>
<p><u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks:</u></p> <p>paragrahv 12 peaks laienema ka platvormitöö tegijatele. Platvormitöö tegijate töötervishoid ja tööohutus on sama, mis platvormitöötajatel. Praegu ei ole selge, kuidas see on neile tagatud. Nt lõige 3 sõnastab „ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise“, aga siit jääb mulje, et platvormitöö tegijatele oleks justkui sellise surve avaldamine arusaadav. Lisaks, kaaluma peaks ka lisaks töötajate ja töötegijate tervisele ja ohutusele ka klientide oma. Praegu on see aspekt eelnõus täiesti käsitlemata. Näiteks kullerikottide, milles veetakse toitu, hügieen mõjutab otseselt kliente. Samuti mõjutab klientide turvalisust olukord, kus äpitaksojuht teeb ületunde ning on väsinult roolis. Samuti on see paragrahv liiga kitsas ja liiga üldine (nt 'ajakohased abinõud', 'hindab riske') ning osaliselt ebaselge. Samuti ei ole sätestatud kohustuste sagedust ega vastutust. Seda paragraphi tuleks parandada neljas suunas: a) laiendada kaitse kõigile platvormi kaudu tööd tegevatele isikutele, b) täpsustada algoritmiliste riskide sisu, c) muuta 'põhjendamatut surve' sisuliselt kontrollitavaks ning d) anda isikule reaalne õigus ohutule keeldumisele ja teavitamisele. Toome siin mõned sõnastusettepanekud:</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Platvormi kaudu tööd tegevate isikute töötervishoid ja tööohutus: „Platvorm tagab platvormitöötaja ja platvormi kaudu tööd tegevate isikute tervise ja ohutust ning rakendab töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ulatuses, mis vastab platvormi kaudu töö korraldamise laadile ja sellega seotud riskidele“</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
<p>Riskianalüüsi kohustus on praegu liiga üldine. Kuigi viidatakse automaatsete süsteemide riskidele, peaks loetelu olema konkreetsem. Platvormitöö puhul peaks riskianalüüs hõlmama vähemalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduses (TTOS) sätestatud füsioloogilisi ja psühhosotsiaalseid ohutegureid. Praegune sõnastus ei käsitle piisavalt psühhosotsiaalseid riske, sh algoritmilist survet. Samuti ei taga see platvormitöötajate ja platvormi kaudu tööd tegevate isikute piisavat kaasamist ega läbipaistvust. Sõnastuse ettepanek: „Platvorm hindab töökeskkonna riskianalüüsis ka automaatsete seire- ja</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.</p>

<p>otsustussüsteemide kasutamisega seotud riske, sealhulgas riske, mis mõjutavad töötempot, puhkeaega, liiklusohutust, ergonoomikat (TTOS mõttes füsioloogilised ohutegurid), vägivalda ja ahistamise ohtu ning platvormi kaudu tööd tegevate isikute füüsilist ja vaimset tervist (TTOS mõttes psühhosotsiaalsed ohutegurid).“</p>	
<p>Ennetusmeetmed ei ole samuti piisavalt selged ega ühtselt mõistetavad. Võiks sõnastada näiteks järgmiselt: „Platvorm võtab kasutusele asjakohased ennetus- ja kaitseabinõud, sealhulgas vajaduse korral töökorralduslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, juhendamise, kontaktkanalid kiireks sekkumiseks ning meetmed, mis väldivad automaatsete süsteemide kaudu tekkivat liigset töötempot või muud tervist ohustavat survet.“</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.</p>
<p>„Platvorm ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis sunnib või sisuliselt survestab platvormi kaudu tööd tegevate isikut rikkuma töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, loobuma vajalikust puhkeajast, võtma vastu ohtlikku ülesannet või seadma ohtu enda või teiste isikute elu ja tervise.“</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.</p>
<p><u>Kaaluda muudatust:</u></p> <p>Palume vaadata kriitilisest ka üle, et mis põhjendab erisust platvormitöötaja ja töö tegija vahel. Ainsad punktid, kus on selgelt juttu platvormitöötajatest, on paragrahvid 12 ja 13. Samas mõlema neist sisu võiks laiendada ka platvormitöö tegijatele. Sisulist põhjendust sellisele eristamisele me vähemalt paragrahvide 12 ja 13 valguses ei näe.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Erinevus tuleneb direktiivist. Direktiivi vastavad artiklid laienevad vaid platvormitöötajatele ning lähtudes põhimõttest võtta direktiiv üle miinimummahu, oleme platvormitöö seaduses ette näinud analoogse lahenduse.</p>
<p><u>Mõelda läbi ja kaaluda sõnastuse muudatust:</u></p> <p>Platvormitöö tegijate esindaja on läbivalt dokumendis ent raske on hinnata selliste esindajate tekkimist. Kuna see on ebamäärane võiks mitmel juhul kaaluda ka alternatiivsete organisatsioonide rolli sissetoomist, nt Tööinspektsiooni oma. Samuti võiks teksti selle pilguga üle vaadata, et kus praegu on platvormil kohustus edastada info või anda tagasisidet ainult platvormitöö tegijate esindajale, siis peaks olema tagatud see, et ka iseennast esindav platvormitöö tegija saab sama info kätte.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.</p>
Tööinspektsioon	
<p style="text-align: center;">Eelnõu üldiselt</p> <p><u>Tööinspektsiooni on arvamisel, et seletuskirjas ei ole piisavalt põhjendatud, miks otsustati uue seaduse loomise kasuks. Ebaselgeks jääb, mis kaalutlustel ei kasutatud alternatiivlahendust – viia sisse muudatused ja täiendused olemasolevasse regulatsiooni.</u> Seda enam jääb arusaamatuks alternatiivlahenduse kasutamine, kui eelnõu ettevalmistaja on seletuskirjas viidanud töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusele. Tööinspektsioon mõistab, et sooviti ühe seadusega reguleerida</p>	<p>Mittearvestatud/selgitatud</p> <p>Eesti õiguskorras ei ole erandlik, et üldise töö- või teenistussuhte regulatsiooni kõrval kehtib konkreetse valdkonna eripära arvestav eriseadus. Näiteks reguleerib avaliku teenistuse seadus üldiselt ametnike õiguslikku seisundit, kuid selle kõrval kehtivad eriseadused nagu</p>

platvormimajanduses toimuvat ning vältida killustatust. **Tööinspeksioon peab vajalikuks siin märkida, et antud juhul killustatuse vältimine loob seaduse kohaldajates rohkem ebaselgust, arusaamatust ning tekitab järelevalveorganitele järelevalve teostamisel mitmetimõistetavust. Seega Tööinspeksioon rõhutab, et alternatiivlahenduse kasutamine – töötervishoiu ja tööohutuse seaduse, töölepingu seaduse, isikuandme kaitse seaduse ning töövaidluse lahendamise seaduse muutmine looks rohkem selgust ja temaatika kehtestamiseks. Täiendavalt oleks järelevalveasutustele selged piirid menetluste läbiviimisel ja iga asutus lähtuks neile kohalduvatest sätetest.**

Õigusloome kavandamisel tuleb hinnata, kas direktiivi ülevõtmisel on kaalukas vajadus eraldi seaduse kehtestamine või oleks võimalik saavutada sama eesmärk olemasolevaid õigusakte muutes. Eelnõust nähtub, et regulatsiooni eesmärk on eelkõige lahendada töötegemise korralduse (platvormitöötajate õiguslik staatuse ebaselgus; töösuhte eeldus, algoritmilise juhtimise läbipaistvuse tagamine) ning töösuhte olemasolu tuvastamise küsimusi.

Seega Tööinspeksioon on seisukohal, et platvormitöö seaduse eelnõu keskne küsimus on töösuhte olemasolu ja töökorraldus, kuid need küsimused kuuluvad sisuliselt tööõiguse regulatsiooni alla. Seetõttu on alternatiivlahendusena võimalik muuta ja täiendada kehtivat regulatsiooni – töölepingu seadust. Tööinspeksioon leiab, et eelnõuga kavandatud eesmärgid on võimalik saavutada ka töölepingu seadust täiendades: lisades platvormitöö mõiste, töösuhte eelduse platvormitöös, platvormi kui tööandja käsitluse.

Eelnõu ja seletuskirja kohaselt kavandatakse platvormitöötajate töötervishoiu ja tööohutuse tagamise erireeglid automaatsete süsteemide kasutamise korral (eelnõu § 12). Eesmärgiks on tagada, et algoritmiline juhtimine, automaatne seire ja otsustamine ei kahjustaks platvormitöötajate füüsilist ega vaimset tervist ning nende töökorraldusega seotud riskid oleksid süstemaatiliselt hinnatud ja maandatud. **Tööinspeksioon peab tarvilikuks siinjuures pöörata tähelepanu, et hetkel kehtiv töötervishoiu ja tööohutuse seadus (TTOS) paneb tööandjale kohustuse korraldada riskianalüüs ning hinnata töökeskkonnas muuhulgas ka füsioloogilisi (TTOS § 9) kui psühhosotsiaalseid ohutegureid (TTOS § 9¹) ning rakendada vastavad meetmed.** Tööinspeksioon mõistab, et platvormitöö võib olla ka füüsiline töö või töö mida tehakse näiteks liikluses ning igasuguste reitingusüsteemide ja tulemusmõõdikute kasutamine tekitab töötajas pinget, stressi ja ebakindlust töötamisel. **Tööinspeksioon on seisukohal, et eelnõuga kavandatud ja soovitud eesmärgid on võimalik saavutada ka TTOS-i vastavate muudatuste ja täiendustega. Näiteks on kaugtöö ja renditöö töötervise ja tööohutuse temaatika TTOS-is sätestatud. Siinkohal Tööinspeksioon on arvamisel, et selgem ja arusaadavam oleks, kui tööohutuse kohaldamine platvormitööle oleks TTOS-is.**

päästeteenistuse seadus, politsei ja piirivalve seadus, kaitseväeteenistuse seadus ja prokuratuuriseadus, mis täpsustavad vastava valdkonna teenistussuhte erisusi. Ainuüksi asjaolu, et teatud küsimusi reguleerib juba üldseadus, ei tähenda, et kogu valdkondlik eriregulatsioon tuleks koondada sellesse üldseadusesse. Sama loogika alusel on põhjendatud ka platvormitöö direktiivi ülevõtmine eriseadusega, mis koondab ühte kohta platvormitöö kui eripärase töökorraldusega seotud normid.

Eriseadus koondab ühte kohta normid, mis puudutavad sama nähtust ja sama adressaatide ringi, samal ajal kui olemasolevate seaduste muutmine hajutaks regulatsiooni TLS-i, TTOS-i, IKS-i ja TvLS-i vahel. See omakorda raskendaks õiguste mõistmist nii platvormide kui ka platvormitöö tegijate jaoks, eriti arvestades, et eelnõu ei puuduta üksnes platvormitöötajaid, vaid ka muid platvormitöö tegijaid. Kuna viimased ei tee tööd töölepingu alusel, ei kohaldu neile töölepingu seadus ning see ei oleks seetõttu sobiv raamistik kõigi platvormitöö tegijate õiguste reguleerimiseks. Samal ajal on enamik direktiivist tulenevaid õigusi ette nähtud just platvormitöö tegijatele laiemalt, mitte ainult töölepingu alusel töötavatele platvormitöötajatele. Vastav selgitus on lisatud ka seletuskirja.

<p>Eelnõu ja seletuskirja kohaselt soovitakse reguleerida platvormitööga seotud andmetöötlust. Siin on <u>Tööinspeksioon arvamisel, et alternatiivselt on võimalik andmekaitsetemaatikat üle võtta, viies sisse vastavad muudatused ja täiendused isikuandmete kaitse seadusesse.</u></p> <p>Eelnõuga kavandatakse reguleerida platvormitööga seotud vaidluste lahendamine. <u>Tööinspeksioon on seisukohal, et Eestis on hetkel juba kehtiv regulatsioon olemas – töövaidluste lahendamise seadus. Seega on Tööinspeksioon seisukohal, et alternatiivlahendusena on võimalik viia vastavad muudatused ja täiendused sisse töövaidluse lahendamise seadusesse.</u></p>	
<p>Eelnõu § 17 lg 1. Tööinspeksioonile täiendava pädevuse ja ulatuse andmine</p> <p>Eelnõu § 17 lg 1 kohaselt: Käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmise üle teeb riiklikku järelevalvet Tööinspeksioon.</p> <p>Tööinspeksioon on seisukohal, et §-s 17 on pädevuse ulatus ebaselge, piiritlemata ning tõusetub Tööinspeksiooni ja Andmekaitse Inspeksiooni puhul topelt pädevuse küsimus. Eelnõu § 17 hõlmab terviklikult (va Andmekaitse Inspeksiooni järelevalve alla käivaid sätteid) kogu seaduse osas järelevalve pädevust. Tööinspeksioon rõhutab, et see ei ole tänapäevases õigusloomes enam kohane, et ei määratleta paragrahve, mille üle konkreetne asutus järelevalvet teeb. <u>Siinkohal on Tööinspeksioon seisukohal, et eelnõu § 17 lg 1 peab sisaldama täpselt, mis paragrahvide osas on Tööinspeksioonil järelevalve pädevus.</u> Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et seadus saab luua selged piirid, mis on platvormi kohustused ja mis on keelud, aga samas ei saa kõik see olla Tööinspeksiooni järelevalve all.</p> <p>Eelnõu § 16 kehtestab platvormitöö tegijatele kaitse ebasoodsa kohtlemise, lepingu lõpetamise ja muude samaväärse meetmete eest, kui nad kasutavad seadusest tulenevaid õigusi. Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et eelnõu § 16 loob eeldused töövaidluse lahendamiseks, kuid jätab selgelt piiritlemata, kuidas Tööinspeksioon peaks siin järelevalvet teostama.</p> <p>Samuti tõstatame küsimuse: Kus jooksevad Tööinspeksiooni järelevalve piirid - Kas üle maailma platvormide osas, kus Eesti töötaja või Eesti platvormide üle, kus võõramaised töötajad?</p> <p>Toome allpool näite, kuidas kehtivas töölepingu seaduses (TLS) ja meretööseaduses (MTöös) on täpselt piiritletud Tööinspeksioonis pädevus.</p> <p>Tööinspeksiooni pädevuse TLS § 115 lg 1:</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>Oleme muutnud eelnõu sõnastust järelevalve osas konkreetsemaks, viidates konkreetsetele sätetele, millele TI järelevalvepädevus laieneb.</p> <p>Eelnõu § 2 kohaselt kohaldatakse seadust Eestis tehtavat platvormitööd korraldava platvormi suhtes olenemata platvormi asukohast või lepingule kohaldatavast õigusest. Seega ei tee Tööinspeksioon järelevalvet „üle maailma platvormide” üle üldiselt, vaid Eestis tehtava ja korraldatava platvormitöö üle.</p> <p>Toome ühe näite järelevalve jaotumise kohta ka siin:</p> <p>Näiteks § 11 osas, kui platvorm ei taga õigust automaatse süsteemi poolt tehtud otsuse selgitamisele, läbivaatamisele või parandamisele, siis on pädev AKI. Kui platvormitöö tegija esitas läbivaatamistaoitluse automaatse otsuse kohta, mis tingis talle rahalise kahju ning platvorm jätab peale otsuse läbivaatamist otsuse muutmata, on platvormitöö tegijal õigus pöörduda töövaidluskomisjoni (eeldab esmalt töösuhte tuvastamist) või kohtusse. Kui taotlus jäetakse läbi vaatamata (platvormitöö tegija esitab läbivaatamistaoitluse, kuid ei saa vastust), siis on õigus pöörduda AKI poole. Kui platvormitöö tegija hinnangul ei ole platvormi poolses vastuses täpseid ja</p>

<p>„(1) Riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 5 lõigetes 1–4, §-s 7, § 8 lõigetes 1–3, 8 ja 9, § 28 lõike 2 punktides 9–10, § 29 lõigetes 3 ja 6, § 33 lõikes 1, §-s 43, § 432 lõigetes 1–3 ja 6, §-s 433, § 44 lõigetes 2, 3 ja 5–7, §-s 45, § 46 lõigetes 1–3 ja 5, § 47 lõigetes 2 ja 3, § 48 lõigetes 1–2 1, §-des 49–53, § 101 lõigetes 1–3, § 102 lõigetes 1 ja 2 ning § 113 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmise üle teostab Tööinspeksioon. [RT I, 03.02.2026, 5 - jõust. 13.02.2026]“</p> <p>Samuti MTöös on hea näide, kuidas on selgelt piiritletud ühes seaduses mitme asutuse pädevus ja selle ulatus.</p> <p>MTöös § 73 lg 1 Tööinspeksiooni pädevuse ulatus:</p> <p>„(1) Riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse §-des 9–12, § 22 punktides 2–4, §-des 26, 30, 40, 42–45 ja 48–50, § 62 lõigetes 1–3, § 691 lõikes 1, § 70 lõikes 2, § 72 lõikes 1 ning §-des 721–726 sätestatud nõuete täitmise üle teeb Tööinspeksioon. Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30–32 ja 49–51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.“</p> <p>MTöös § 73 lg 2 Terviseameti pädevus ja ulatus:</p> <p>„(2) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 28 lõike 2 ning § 29 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud nõuete täitmise üle teeb Terviseamet rahvatervishoiu seaduses sätestatud tingimustel ja korras.“</p> <p><u>Tööinspeksioon ei nõustu eelnõu § 17 lg 1 praeguse üldse ja ebaselge sõnastusega. Tööinspeksioon teeb ettepaneku: Piiritleda eelnõu § 17 lg 1 konkreetselt ära Tööinspeksiooni pädevuse ulatus.</u></p>	<p>asjakohaseid põhjendusi, siis on platvormitöö tegijal samuti õigus esitada kaebus AKI-le. Kui asjakohased selgitused eksisteerivad, kuid platvormitöö tegija nendega ei nõustu, on võimalus pöörduda töövaidluskomisjoni (eeldab töösuhte tuvastamist) või kohtusse.</p>
<p>Seletuskiri. Eelnõu § 17. Riiklik järelevalve.</p> <p>Seletuskirjas (eelnõu § 17) esimene lause: „Paragrahvis 16 määratakse kindlaks asutused...“. Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et eelnõu §-s 17, mitte §-s 16, määratakse asutused, mis teevad järelevalvet,</p> <p><u>Palun kõrvaldada vastuolud ning viia eelnõu ja seletuskiri omavahel kooskõlla.</u></p>	<p>Arvestatud</p> <p>Tänu tähelepanu juhtimast!</p>
<p>Tehnilise võimekuse ja teadmiste vajakajäämine. Ebapiisavad ressursid.</p> <p>Tööinspeksioon peab tarvilikuks välja tuua, et selleks, et tuvastada algoritmiliste otsuste õigsuspärasust, selgitada välja algoritmiliste otsuste mõjusid ning teostada tõhusat järelevalvet, on vajadus mitmeid vastavasisulisi koolitusi ametnikele, infotehnilise võimekuse arendamist ja tehnilise teadmisega inimressurssi (nt IT-õigus) ning vastavate menetlusprotsesside väljatöötamist. Tööinspeksioon asub seisukohale, et järelevalve muutub keerukamaks, sest ei ole teadmist, kuidas tuvastada algoritmilisi otsuseid, nende mõju jne. Samuti probleemseks muutub tõendamine. Seletuskirja kohaselt kulud kaetakse Tööinspeksiooni eelarvest. Siinjuures, Tööinspeksioon rõhutab, et arvestades üleriigilist halduskoormuse</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Oleme Tööinspeksiooni järelevalve ulatuse esitatud kommentaaride põhjal üle vaadanud ning meie hinnangul ei kujune see nii ulatuslikuks, et sellest tuleneks vältimatu ja püsiv lisarahastuse vajadus.</p> <p>Samas oleme teadlikud, et Tööinspeksioon tegutseb juba praegu piiratud ressursside tingimustes. Mõtleme</p>

<p>vähendamist, piiratud ressursse ning pidevalt prioriteetide seadmist, ei ole võimalik tagada tõhus ja sujuv järelevalve ja vastavate tulemuste saavutamine.</p>	<p>lähitulevikus ka algoritmilist juhtimist puudutavate koolituste ja pädevuse arendamise peale, kuna vastavat teadmist on vaja mitte ainult Tööinspeksioonil, vaid ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil ja Andmekaitse Inspeksioonil.</p>
<p style="text-align: center;">Platvormitöö seaduse eelnõu seletuskiri Lisa Vastavustabel</p> <p>Platvormitöö seaduse eelnõu seletuskiri Lisa Vastavustabel II peatükk tööalane staatus artikkel 5 (õiguslik eeldus) kommentaaride lahtis on järgnev tekst: „<i>Riigikohus on leidnud, et MTA -l on võimalik kvalifitseerida töölepinguteks formaalselt kahe juriidilise isiku vahel sõlmitud lepinguid (nt RKHKo 3 -18 -1740, p 17.1).</i>“</p> <p>Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et leiab, et RKHKo 3 -18 -1740, p 17.1 lahendile viitamine ei ole asjakohane ning lahendi punktis 17.1 väljendatud kohtu seisukohta on tõlgendatud vääriti. Kohtu seisukohast ei ole võimalik teha järeldust, et „<i>Riigikohus on leidnud, et MTA -l on võimalik kvalifitseerida töölepinguteks formaalselt kahe juriidilise isiku vahel sõlmitud lepinguid</i>“</p> <p>Nimelt, RKHKo 3 -18 -1740, p 17.1 on kohus väljendanud järgmist: „<i>MKS § 84 sätestab, et kui tehingu või toimingu sisust ilmneb, et see on tehtud maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil, kohaldatakse maksustamisel sellise tehingu või toimingu tingimusi, mis vastavad tehingu või toimingu tegelikule majanduslikule sisule. MKS § 84 alusel on võimalik tehing maksustada, kui selle „näilikkusele ei ole võimalik või vajalik viidata, näiteks kui maksuobjekt ei ole üheselt seostatav tsiviilõigusliku tehinguga või kui maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil ei ole moonutatud tsiviilõiguslikku tahteavaldust“ (üldkogu otsus asjas nr 3-2-1-82-14, p 35). Erinevalt MKS § 83 lg-st 4 kohaldub MKS § 84 kehtivatele tehingutele, mille õiguslikke tagajärgi pooled soovivadki, kuid millele nad on andnud õigussuhete kujundamise võimalusi kuritarvitades majanduslikule sisule mittevastava juriidilise vormi maksukohustuse vähendamise eesmärgil (otsus nr 3-14-53226/100, p 13). Teisisõnu, MKS §-le 84 on võimalik tugineda juhul, kui õigussuhete kujundamise võimalust on kuritarvitatud (haldusasi nr 3-3-1-59-09, p 19). (Vt mitteamendavat loetelu teguritest, mis viitavad kujundamisvõimaluse kuritarvitusele ja majanduslikule sisule mittevastava juriidilise vormi kasutamisele, nt halduskolleegiumi otsused asjades nr 3-3-1-79-11, p 23; nr 3-3-1-15-11, p 16.)“</i></p> <p>Tööinspeksioon palub viidata asjakohastele kohtulahenditele, kui eelnõu ettevalmistaja peab oluliseks kohtulahenditele viidata.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Täname tähelepanu juhtimast, oleme vastavustabeli lause sõnastust korrigeerinud.</p>
<p style="text-align: center;">Mõjusate meetmete (karistused) kasutusele võtmine</p>	<p>Arvestatud</p>

<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/2831 artikkel 24 räägib mõjusatest, hoiatavatest ja proportsionaalsetest karistustest. Tööinspeksioon peab vajalikuks rõhutada, et käesolev eelnõu ei käsitle ühtegi karistuse sätet, samas kui eelnimetatud direktiiv loob eelduse mõjusate meetmete kasutusele võtuks. Tööinspeksioon leiab, et direktiivist lähtudes mõjus meede on väärteo eest kohaldatav karistus (Euroopa mõistes haldustrahv). Kui nähakse ette kohustused, siis peab olema ka mõjus meede tagajärgedele. Seletuskirjast ei nähtu, millised on mõjusad meetmed, mida saab rakendada, kui platvorm rikub talle pandud kohustusi. Tööinspeksioon asub seisukohale, et ettekirjutus ei ole piisavalt mõjus meede.</p> <p>Kui lähtume eeldusest, et iga tuvastatud platvormi puhul, mis kvalifitseerub tööandjaks, kohalduvad täies mahus TLS ja TTOS regulatsioon, on nt Tööinspeksioonil TLS ja TTOS alusel kohaldada vastutuse sätteid. Kõrvutades TLS või TTOS vastutuse sätteid ning antud eelnõud, siis Tööinspeksioon seab kahtluse alla ja ei nõustu, et kehtivas õiguses olevad vastutuse sätted oleksid sobilikud.</p> <p>Eelnõu § 14 kohaselt platvorm teeb Tööinspeksioonile ja platvormitöö tegijate esindajatele kättesaadavaks §-s 14 nimetatud teabe. Siinkohal Tööinspeksioon, tuginedes pikaajalisele praktikale, tõstatab küsimused: Mis järgneb, kui platvorm jätab kohustuse täitmata? Kas teabe esitamata jätmine tähendab KarS § 279 mõistes riiklikku järelevalve takistamist? Kas Tööinspeksioonil on õigus alustada riiklik järelevalve ning jõuda korrakaitseaduse alusel vastavad dokumendid välja?</p> <p>Tööinspeksioon palub seaduse tasandil ära määratlada mõjusad meetmed, mida saab rakendada kohustuste rikkumiste puhul.</p>	<p>Oleme eelnõud täiendanud asjakohaste karistusnormidega.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 14.</p> <p>Eelnõu § 14 seab tööandjale teabe esitamise kohustuse (pealkiri), samas § 14 sisult aga räägib teabe kättesaadavaks tegemisest. Siinjuures peab Tööinspeksioon tarvilikuks pöörata tähelepanu, et „kohustus esitada“ ja „kättesaadavaks tegemine“ on väga erineva sisuga mõisted, mis võimaliku hilisema vaidluse korral on mitmeti tõlgendatav.</p> <p>Seletuskirja (eelnõu § 14 lg 1) kohaselt: „<i>Lõikes 1 sätestatakse teave, mille platvorm peab Tööinspeksioonile ja platvormitöö tegijate esindajatele kättesaadavaks tegema. See tähendab, et teavet ei pea eraldi esitama, vaid võib Tööinspeksioonile ja platvormitöö tegijate esindajatele olla kättesaadav näiteks kokkulepitud lingi vahendusel või olla platvormi soovi korral avaldatud näiteks platvormi veebilehel.</i>“ Tööinspeksioon on siinjuures arvamusel, et andmete kättesaadavaks tegemise viis on</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Aitäh tähelepaneku eest. Nõustume, et pealkirja ja sätte sisu kooskõla peab olema selge ja seetõttu korrigeerisime sätte pealkirja sõnastust. Eelnõu eesmärk ei ole aga kohustada platvormi teavet tingimata aktiivselt eraldi edastama, vaid tagada, et nõutud teave oleks Tööinspeksioonile ja platvormitöö tegijate esindajatele tegelikult kättesaadav. Direktiiv ei sätesta teabe kättesaadavaks tegemise täpset viisi ning eelnõus on teadlikult jäetud see paindlikuks, et võimaldada sobiva lahenduse valikut sõltuvalt platvormi</p>

<p>ebamäärane, mis tähendab ei ole selge kuidas, kuhu ja mis ajaraamis on platvormil kohustus need andmed avaldada.</p> <p>Vältimaks mitmetimõistetavust, on Tööinspeksioon seisukohal, et platvormil lasuv kohustus tuleb sõnastada väga täpselt: kuidas, kus ja mis aja jooksul tuleb vajalik teave kättesaadavaks teha. Samuti tuleb piiritleda, millise tagajärjega peab platvorm arvestama, kui jätab kohustuse täitmata.</p>	<p>tegevusmudelid. Seadus ei pea selleks ammendavalt ette kirjutama konkreetset tehnilist kanalit või vormi.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu, et § 14 lõige 2 täpsustab ajaraami, milles teave tuleb kättesaadavaks teha/andmeid uuendada. Kuidas ja kus teave esitatakse, on Tööinspeksiooni ja platvormi kokkuleppe küsimus.</p> <p>Tagajärgede osas, palun vaadake eelmist kommentaari.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 3 lg 3 ja 4</p> <p>Tööinspeksioon juhib tähelepanu, et eelnõu § 3 lg 3 ja 4 mõisted (platvormitöö tegija ja platvormitöötaja) on raske hoomata ja üksteisest eristatavad. Tööinspeksioon leiab, et sarnaste mõistete kasutamisega tekitatakse keeleliselt sama keeruline olukord, kui on hetkel praktikas mõistetega lähetatud töötaja (ELLTS) ja töölähetuses töötaja (TLS).</p> <p>Tööinspeksioon palub kaaluda õigusselguse vaates parema mõiste kasutusele võtmist.</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Mõisted „platvormitöö tegija” ja „platvormitöötaja” ei ole valitud juhuslikult, vaid lähtuvad otseselt direktiivi ülesehitusest, kus eristatakse ühelt poolt kõiki platvormitööd tegevaid isikuid ning teiselt poolt nende hulgast neid, kellel on tööleping. Eristus on vajalik, sest osa õigusi laieneb kõigile platvormitöö tegijatele, osa aga üksnes platvormitöötajatele.</p> <p>Kommentaari ei nähtu alternatiivi, mis oleks ühtaegu selgem ja säilitaks sama täpse eristuse. Eelnõus on mõistete sisu eristatud selgelt: platvormitöö tegija on laiem kategooria ning platvormitöötaja selle alamrühm. Seetõttu leiame, et mõistete muutmine ei parandaks õigusselgust sisuliselt, vaid looks pigem täiendava lahkevuse direktiivi terminoloogiaga.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 5. Töösuhte tuvastamine</p> <p>Eelnõu lisamaterjal (võrdlustabel) käsitleb kohtu ja töövaidluskomisjoni rolli töösuhte tuvastamisel. Tööinspeksioon peab oluliseks tõstata järgmine küsimus: Ebaselgeks jääb, kuidas on arvestatud Tööinspeksiooni õigusega järelevalve raames töösuhe tuvastada ja lepinguid ümber hinnata? Tuginedes praktikale, kas järelevalves protsess oleks selline: rikkumise tuvastamine, haldusaktiga (ettekirjutuse) kohustada töötingimustest teavitada töötajaid ning platvormil tekib seejärel kohustus tõestada vastupidist ehk kasutada pööratud tõendamiskoormust?</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Töösuhte tuvastamise protsessiga saab jätkata samadel alustel nagu seni ning seetõttu ei ole tarvilik seda eelnõu seletuskirjas detailselt taasesitada.</p>

Tööinspeksioon leiab, et seletuskirjas peaks täpsemalt ja põhjalikumalt leidma käsitlemist eelpool nimetatud küsimusi.	
<p align="center">Eelnõu § 12. Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus</p> <p>Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks, sealhulgas tuues välja uued ohud, mida arvesse võtta. Hetkel on skoop automatiseeritud seiramisel ja mõjudel. Tööinspeksioon, tuginedes praktikale tõstatab küsimuse: Kui Tööinspeksioon on järelevalve käigus jõudnud tõendite pinnalt järeldusele, et platvormitöötaja on töölepingu alusel tööd tegev töötaja, peab olema rakendatud kõik TTOS kohustused? Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et TTOS-i § 12 lg 1 kohaselt peab tööandja tagama töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise igas tööga seotud olukorras. Seega, nt kulleri puhul ei ole skoop ainult automaatse seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega kaasnevad riskid, vaid kohehelt peaks olema hinnatud kõik tema kui kulleri tööga kaasnevad riskid.</p> <p>Kui nüüd võtta olukord, kus Tööinspeksioon tuvastab, et tegemist on töösuhtega, kas siis oleks kohane haldusaktiga nõuda kõigi TTOS nõuete täitmist ning lisaks veel töötingimustest teavitamisest ning tuleks arvesse võtta, et riskianalüüsi koostamisel platvormitöö seaduse § 12 lg 1 nõudeid?</p> <p>Seega, Tööinspeksioon asub seisukohale, et eelnõu § 12 kohaldamise ulatus on ebaselge ja tekitab mitmetimõistetavust.</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Toimida tuleks analoogselt sellele, nagu toimitakse täna töösuhte ümberklassifitseerimisel.</p>
Eesti Tööandjate Keskliit	
<p align="center">Eelnõu üldiselt</p> <p>Toetame suunda võtta platvormitöö direktiiv üle minimaalses mahu, võimaldades säilitada platvormitöö mudeli paindlikkus. Peame oluliseks vältida üle reguleerimist direktiivi ülevõtmisel ning leiame, et eelnõu ei tohiks kehtestada direktiivist rangemaid nõudeid.</p> <p>Õigusselguse tagamiseks teeme ettepaneku täpsustada eelnõu töösuhte eeldusega seotud sätete (eelnõu §-d 5 ja 6) sõnastust. Täpsem sõnastus on vajalik, et suureneks läbipaistvus ja ennustatavus ning oleks üheselt arusaadav, et olemasolev õiguslik raamistik töösuhte määratlemisel ei muutu.</p> <p>Sellega seoses teeme ettepaneku viidata eelnõu seletuskirjas Euroopa Kohtu praktikale, eelkõige nn Yodeli kriteeriumidele, mis määratlevad iseseisva töö tunnused. See aitab vältida olukordi, kus mitmeti tõlgendatavad asjaolud mõjutavad töösuhte eelduse tuvastamist.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>

<p>Samuti peaks seletuskiri selgelt rõhutama, et töösuhte tuvastamisel ei ole määrav üksik kriteerium või asjaolu, vaid hinnata tuleb kõiki asjakohaseid asjaolusid tervikuna. Terviklik lähenemine koos selgete kriteeriumitega suurendab õigusselgust, vähendab mitmeti mõistetavaid olukordi ning aitab ennetada töövaidluste kasvu.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et mitmed eelnõus sisalduvad sätted võivad suurendada ettevõtjate halduskoormust. Uute regulatsioonide rakendamisel tuleb vältida ebaproportsionaalse halduskoormuse tekkimist turuosalistele.</p> <p>Teeme ettepaneku kehtestada erandid algoritmilise juhtimisega seotud sätete osas.</p> <p>Need on vajalikud platvormiettevõtete toimimistingimuste kaitseks (näiteks konfidentsiaalse teabe avalikustamise vältimine), samuti lõpptarbijate, kaupmeeste ja platvormitööd tegevate isikute kaitseks (näiteks pettuste ennetamine). Sellised erandid on põhjendatavad Euroopa Liidu õiguses sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte alusel.</p>	
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 5</p> <p>kohaselt võetakse töösuhte tuvastamisel arvesse juhtimise ja kontrolli ulatust platvormitöö korraldamisel, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemide kasutamist.</p> <p>Seejuures aga platvormitöö direktiivi artikli 4 lõike 2 kohaselt tuleb töösuhte olemasolu tuvastamisel lähtuda eelkõige töö tegelikest tegemise asjaoludest, sealhulgas automatiseeritud jälgimis- ja otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, sõltumata poolte vahel sõlmitud lepingu nimetusest.</p> <p>Direktiivist tuleneb selgelt, et automatiseeritud süsteeme tuleb hinnata platvormitöö korraldamise kontekstis.</p> <p>Eelnõu sõnastus võib aga jätta mulje, et selliste süsteemide kasutamine iseenesest tähendab juhtimise ja kontrolli olemasolu ning viitab seega automaatselt töösuhtele. See ei ole direktiivi eesmärk.</p> <p>Kuigi eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et uusi töösuhte kriteeriume ei looda ning üksnes täpsustatakse, et juhtimine võib toimuda ka algoritmiliselt, ei kajastu see piisava selgusega seaduse tekstis.</p> <p>Ettepanek: Sõnastada § 5 järgmiselt: „Töösuhte olemasolu kindlaksmääramisel juhendatakse platvormi poolt <u>töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava</u></p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.</p>

<p><u>juhtimise ja kontrolli ulatusest.</u>“</p> <p style="text-align: center;">Eelnõu § 6 lõige 1</p> <p>sätestab, et platvormitööle kohaldatakse TLS § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta.</p> <p>Selline viide üksnes TLS § 1 lõikele 2 võib jätta mulje, et tasu olemasolul eeldatakse alati töösuhet. Samas on töösuhete tuvastamisel olulised ka TLS § 1 lõiked 1 ja 4, mis käsitlevad alluvussuhet ning isiku iseseisvust töö tegemisel.</p> <p>Kehtiva õiguse kohaselt eeldatakse töösuhet juhul lisaks, kui töö tehakse teise isiku juhtimise ja kontrolli all, kuid see eeldus on ümberlükatav, kui isik on olulisel määral iseseisev töö tegemise viisi, aja ja koha valikul.</p> <p>Ettepanek: Sõnastada § 6 (1) järgmiselt: “Platvormitööle kohaldatakse TLS § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta, <u>kui tööd tehakse platvormi juhtimise ja kontrolli alluvuses vastavalt TLS § 1 lõikes 1 sätestatule.</u>“</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 7</p> <p>Sätestab ulatuslikud piirangud isikuandmete töötlemisele automaatsete seiresüsteemide abil.</p> <p>Seejuures on aga oluline on tagada, et need piirangud ei takistaks platvormiettevõtjatel täita õigusaktidest tulenevaid kohustusi, näiteks ennetada ning tuvastada pettusi ja väärkasutust, viia läbi platvormitöö tegijatele suunatud küsitlusi või koguda andmeid värbamisprotsessi käigus.</p> <p>Selline andmetöötlus on vajalik nii teenuse turvalisuse kui ka platvormitöö tegijatele ja klientide kaitse tagamiseks.</p> <p>Leiame, et ammendava regulatsiooni puudumisel tuleks lähtuda proportsionaalsuse põhimõttest.</p> <p>Ettepanek: Lisada § 7 uus lõige 4: „<u>Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piirangud ei kohaldu isikuandmete töötlemisele automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil juhul, kui see on vajalik:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Eesti Vabariigi õigusaktidest või pädeva asutuse juhistest tulenevate kohustuste täitmiseks;</u> 2) <u>Kuritegude või muude õigusvastaste tegude ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks;</u> 3) <u>Platvormitöö tegijatele suunatud küsitluste läbiviimiseks.</u>“ 	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Meil ei ole paraku võimalik sellega arvestada. Direktiivi artikkel 7 on sõnastatud keelunormina ning ei näe ette pakutud erandite lisamist, mistõttu läheks erandite tegemine direktiiviga vastuollu.</p> <p>Juhime tähelepanu, et ettevõtja ei pea üldjuhul isikuandmeid koguma või alles hoidma üksnes põhjusel, et riik või mõni ametiasutus võib neid tulevikus soovida. Kui platvormil teatud andmeid õiguspäraselt ei ole, siis ei ole see probleem; küsimus tekib vaid siis, kui nende andmete töötlemine või säilitamine on juba mõne muu seadusega konkreetselt ette nähtud, antud juhul aga ei ole.</p> <p>Samuti on eelnõuga keelatud andmed olemuselt väga tundlikud: näiteks emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevad andmed, eravestlused, põhiõiguste kasutamise prognoosimine, eriliigiliste tunnuste tuletamine ja</p>

	<p>biomeetriliste andmete kasutamine identifitseerimiseks võrdluse teel. Selliste andmete automatiseeritud töötlemise lubamine üldise pettuseennetuse või küsitluste läbiviimise eesmärgil ei oleks proportsionaalne.</p> <p>Lisaks on ametiasutustel juba täna olemas õiguslikud vahendid andmete küsimiseks, kui see on menetluse jaoks vajalik. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus), artikkel 10 võimaldab pädevatel riiklikel asutustel teha vahendusteenuse osutajale korraldusi konkreetse teabe esitamiseks. Kriminaalmenetluses on olemas KrMS-ist tulenevad tõendite kogumise vahendid. Seega ei ole vaja luua täiendavat alust selliste andmete kogumiseks või automatiseeritud töötlemiseks.</p>
<p>Eelnõu § 8 lõige 2</p> <p>näeb ette kohustuse kaasata platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti mõjuhinnangu koostamisel.</p> <p>Käesolev säte peab olema kooskõlas IKÜM nõuetega, mistõttu kaasamise kohustus peab sõltuma vajadusest, mitte olema ühetaoline. Kõik andmetöötluse mõjuhinnangud ei eelda platvormitöö tegijate ega nende esindajate kaasamist ning selline kaasamine peaks jääma platvormi otsustada. Direktiiv annab esindajatele ulatuslikud kaasamisõigused ning kaasamiskohustuse kehtestamine mõjuhinnangu koostamisel kõigil juhtudel oleks põhjendamatu ning võib kaasa tuua ebaproportsionaalse halduskoormuse kasvu.</p> <p>Ettepanek: Sõnastada § 8 lõige 2 järgmiselt: “Platvorm küsib mõjuhinnangu koostamisel <u>vajaduse korral</u> platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.”</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Direktiivis on IKÜM nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid IKÜM-ist tulenevad nõuded.</p> <p>Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinnangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhinnangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.</p>
<p>Eelnõu § 10 lõike 1</p> <p>kohaselt peab platvorm tagama pideva inimjärelvalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p>

<p>tehtavate või toetatavate otsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele.</p> <p>Seejuures platvormitöö direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et platvormid teostavad koos platvormitöö tegijatega esindajatega regulaarset hindamist, ning hindavad seda esindajate osalusel korrapäraselt ja igal juhul iga kahe aasta järel. Seega näeb direktiiv ette regulaarse ehk „korrapärase”, mitte “pideva” järelevalve. Selline ajamääratluse erinevus võib kaasa tuua direktiivist rangema kohustuse kehtestamise.</p> <p>Lisaks sätestab eelnõu § 10 lõige 4, et juhul kui järelevalve või hindamise käigus tuvastatakse diskrimineerimise oht või platvormitöö tegijate õiguste rikkumine, peab platvorm võtma meetmeid selliste olukordade vältimiseks, sealhulgas muutma või lõpetama automatiseeritud süsteemi kasutamise.</p> <p>Eelnõu seletuskirja kohaselt on süsteemi muutmine või kasutamise lõpetamine üks võimalikest meetmetest. Ettevõtluse seisukohast on oluline aga rõhutada, et tegemist peaks olema viimase abinõuga.</p> <p>Ettepanek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sõnastada § 10 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm tagab <u>korrapärase</u> inimjärelevalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“ 2) Sõnastada § 10 lõige 4 järgmiselt: „Kui inimjärelevalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb töö diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.“ 	<p>§ 10 lõike 1 osas selgitame, et tegemist on siiski kahe eraldiseisva nõudega, mis on paraku direktiivi eestikeelses tõlkes kaduma läinud. Direktiivi inglisekeelsest sõnastusest nähtub, et ühelt poolt peab platvorm automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (<i>oversee</i>), teiselt poolt tuleb töötajate esindajate kaasamisel teha perioodiline hindamine (<i>evaluation</i>) vähemalt iga kahe aasta järel. Euroopa Komisjoni platvormitöö direktiivi ekspertgrupi raportis selgitatakse, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelevalvet, samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine.</p> <p>Oleme sellest lähtudes vastavate sätete sõnastust täpsustanud, et neist nähtuks selgemini kahe erineva nõude – järjepideva inimjärelevalve ja perioodilise hindamise – eristus, ning oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja.</p> <p>§ 10 lõike 4 osas arvestame ettepanekuga ning oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 11 lõike 4</p> <p>kohaselt peab platvorm juhul, kui automaatse süsteemi abil tehtud või toetatud otsus rikub platvormitöö tegija õigusi, parandama otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, eelkõige muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.</p> <p>Sarnaselt eeltoodule on oluline rõhutada, et automaatse otsustusprotsessi muutmine või kasutamise lõpetamine peaks olema viimane abinõu ning kohaldatav üksnes juhul, kui see on rikkumise suhtes</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.</p>

<p>proportsionaalne ning muud meetmed on ammendatud.</p> <p>Ettepanek: Sõnastada § 11 lõige 4 järgmiselt: „Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.“</p>	
<p style="text-align: center;">Eelnõu § 12 lõike 1</p> <p>kohaselt peab platvorm platvormitöö tegijate tervise kaitseks rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid.</p> <p>Sarnaselt kaugtööle on platvormidel keeruline kohaldada töötervishoiu ja tööohutuse seadust platvormitöö tegijatele täies ulatuses, kuna platvormitöö erineb oluliselt tavapärasest töö tegemisest tööandja tegevuskohas.</p> <p>Näiteks ei ole praktikas võimalik tagada tööandja tavapäraseid kohustusi, nagu esmaabi andmine töökohal või vajaduse korral töötaja viivitamatu töölt kõrvaldamine haigestumise tõttu, kui töö ei toimu tööandja ruumides.</p> <p>Ettepanek: Sõnastada § 12 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks <u>niivõrd, kuivõrd see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik, sealhulgas:...</u>”</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu.</p> <p>Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töötervishoiu ja tööohutuse regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.</p>
<p style="text-align: center;">Eelnõu ei näe ette erandeid algoritmilise juhtimisega seotud kohustustele.</p> <p>Samas on teatud erandite kehtestamine vajalik, et tagada platvormiettevõtete toimimistingimused ning</p>	<p>Mittearvestatud</p>

kaitsta lõpptarbijaid, kaupmehi ja platvormitöö tegijaid.

Sellised erandid ei välistaks direktiivi III peatükis sätestatud kohustuste kohaldamist tervikuna, vaid piiraksid nende kohaldamist üksnes olukordades, kus nende täitmine tooks kaasa olulise kahju ettevõttele või avalikkusele. Need erandid on põhjendatavad Euroopa Liidu õiguses kehtiva proportsionaalsuse põhimõtte alusel.

Lisaks on direktiivi artikli 21 lõike 2 kohaselt konfidentsiaalse teabe avaldamise üle otsustamine kohtu pädevuses. Seega peaks konfidentsiaalse teabe avaldamise otsustamine jääma üksnes kohtu pädevusse, et tagada tasakaal ärisaladuste kaitse ja õiguskaitse vahel.

Seega võib algoritmilise juhtimisega seotud kohustuste ja piirangute jäik kohaldamine kahjustada platvormiettevõtete infosüsteemide turvalisust ning samuti platvormitöö tegijate ja klientide turvalisust. Platvormidel peab olema võimalus tegutseda viivitamata ja vajaduse korral automatiseeritud vahendite abil olukordades, kus see on vajalik turvalisuse või muu olulise avaliku huvi kaitseks. Näiteks täidavad platvormil olulist rolli pettuste, väärkasutuse ja muu õigusvastase tegevuse tuvastamisel ja ennetamisel.

Ettepanek:

Lisada eelnõusse uus paragrahv:

„§ 15. Erandid algoritmilise juhtimise kohustustele

Käesoleva seaduse paragrahvides 7–14 sätestatud algoritmilise juhtimise kohustusi ei kohaldata juhul, kui nende täitmine:

- 1) kahjustab ärisaladuse või muu kehtiva õigusaktiga kaitstud teabe kaitset, sealhulgas teavet sisemise hinnakujunduse, algoritmilise hinnastamise loogika või tellimuste jaotamise algoritmide kohta;
- 2) Ohustab avalikku korda või platvormi infosüsteemide turvalisust;
- 3) takistab pettuste või muu õigusvastase tegevuse ennetamist, avastamist või uurimist.”.

Aitäh ettepaneku eest. Ettepanekut ei saa arvestada, kuna direktiiv ei näe ette üldist erandit, mille alusel võiks platvorm jätta algoritmilise juhtimisega seotud kohustused täitmata põhjusel, et tegemist on ärisaladuse, infosüsteemi turvalisuse või pettuste ennetamisega. Direktiivi eesmärk on suurendada platvormitöö algoritmilises juhtimises läbipaistvust, õiglust, inimjärelevalvet, ohutust ja vastutust ning tagada platvormitöö tegijatele selgem teave nende töötingimusi mõjutavate automaatsete süsteemide kohta. Seetõttu ei oleks direktiivi nõuetega kooskõlas erand, mis võimaldaks §-des 7–14 sätestatud kohustuste täitmata jätmist.

Konfidentsiaalse teabe definitsioon on tuletatav TRIPS-lepingust¹, mille artikkel 39 räägib avaldamata teabest, ning EL õiguses kattub see sisuliselt ärisaladuse direktiivis² sätestatud ärisaladuse mõistega: kaitstav on teave, mis ei ole üldiselt teada ega kergesti kättesaadav, millel on salajasuse tõttu kaubanduslik väärtus ning mille saladuses hoidmiseks on võetud mõistlikke samme. Ka Euroopa Komisjon viitab platvormitöö direktiivi artikli 21 selgitamisel ärisaladuste direktiivile, kuigi juhime tähelepanu, et artikkel 21 puudutab ärisaladust menetlustes ning ei hõlma artiklis 9 nimetatud üldist teavet (kui mõne konkreetse menetluse raames on vaja minna sügavamale ja hinnata tõeliselt tundlikku infot, lahendatakse see artikli 21 alusel kohtu või pädeva asutuse kontrolli all ning vajalike kaitsemeetmetega).

Platvormilt nõutakse direktiivi kohaselt üldist teavet kategooriate, eesmärkide, vastuvõtjate, otsuste liikide, peamiste parameetrite ja nende suhtelise tähtsuse kohta. Direktiiv ei nõua allikakoodi, täpseid valemteid, algoritmilise hinnastamise detailset tehnilist loogikat, järjestusalgoritmi

¹ Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping–Riigi Teataja

² Direktiiv - 2016/943 - EN - EUR-Lex

	<p>täielikku toimimist, pettusevastaste süsteemide üksikasju, mudeli arhitektuuri, treeningandmestikke ega muid sarnaseid tundlikke tehnilisi üksikasju. Seetõttu ei saa järeldada, et artikli 9 kohane läbipaistvusteave hõlmaks ärisaladusi. Samuti ei ole direktiivis vastavat erandit ette nähtud just seetõttu, et vastasel juhul oleks võimalik igasugune teave konfidentsiaalseks kuulutada ja läbipaistvuskohustus sisuliselt kehtetuks muuta.</p> <p>Ka Eesti ametlikes seisukohtades platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta³ on esile toodud, et Vabariigi Valitsus toetab ja peab mõistlikuks direktiiviga kavandatavaid meetmeid algoritmilise juhtimise läbipaistvuse suurendamiseks. Peame jätkuvalt mõistlikuks, et platvormitöö tegijal oleks õigus saada üldine arusaadav teave selle kohta, kuidas teda seiratakse, milliseid andmekategooriaid ja peamisi parameetreid selles arvesse võetakse ning kuidas võivad kujuneda tema tööülesannete jaotus, tasu või muud teda mõjutavad otsused. See on üks direktiivi keskseid eesmärke. Samuti kehtivad samad kohustused kogu Euroopa Liidus kõigile direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele platvormidele, mistõttu ei saa läbipaistvuskohustusi täites sattuda üks platvormiettevõtja konkurentidest halvemasse olukorda.</p>
Wolt Eesti OÜ	
<p>Töösuhte tuvastamine</p> <p>Direktiivi artikkel 4(2) sätestab:</p> <p>„Töösuhte olemasolu kindlakstegemisel juhendatakse peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, olenemata sellest, kuidas see suhe on määratud lepingulises kokkuleppes, milles asjaomased pooled võivad olla kokku leppinud.“</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.</p>

³ [Eesti seisukohad platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta](#)

<p>Platvormitöö seaduse (edaspidi PVS) eelnõu § 5 sätestab:</p> <p>“Töösuhte tuvastamisel võetakse arvesse platvormitöö korraldamise juhtimise ja kontrolli ulatust, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemi kasutamist.”</p> <p>Seega sätestab direktiiv selgelt, et automaatseid seire- või otsustussüsteeme tuleb arvesse võtta platvormitöö korraldamise hindamise kontekstis. PVS-i vastavat sätet on seevastu võimalik tõlgendada selliselt, et juba ainuüksi automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamine loetakse automaatselt järelevalve ja kontrolli teostamiseks (ja viitab seega töösuhte olemasolule). See ei ole direktiivi artikli 4 (2) eesmärk.</p> <p>PVS-i eelnõu seletuskirja kohaselt ei sätestata §-s 5 uusi töösuhte tunnuseid ega muudeta töölepingu seadusega ette nähtud lähenemist, vaid selgitatakse, et platvormitöö puhul võib juhtimine ja kontroll avalduda ka algoritmilise või automaatse juhtimisena. Sama ei ole siiski selge § 5 sõnastuse alusel.</p> <p>Ettepanek: Platvormitöö seaduse § 5 tuleks sõnastada järgmiselt:</p> <p><u>„Töösuhte olemasolu kindlaksmääramisel juhendatakse platvormi poolt töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava juhtimise ja kontrolli ulatusest.“</u></p>	
<p style="text-align: center;">Töösuhte eeldus platvormitöös</p> <p>PVS § 6 lg 1 sätestab:</p> <p>“Platvormitööle kohaldatakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta.”</p> <p>Ilma täiendava kontekstita tundub säte viitavat sellele, et platvormitöö puhul eeldatakse alati töölepingu olemasolu, kui tegemist on tasustatud tööga. Viidatakse ainult töölepingu seaduse § 1 lõikele 2, mitte aga töölepingu seaduse artikli § 1 lõigetele 1 ja 4, mis on samuti olulised platvormi ja isiku vahelise õigusliku suhte kindlaksmääramisel:</p> <p>Töölepingu seaduse § 1 lg 1 sätestab:</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.</p>

<p>„Töölepingu alusel teeb füüsiline isik (töötaja) teisele isikule (tööandja) tööd, alludes tema juhtimisele ja kontrollile. Tööandja maksab töötajale töö eest tasu.“</p> <p>Töölepingu seaduse § 1 lg 4 sätestab:</p> <p>„Töölepingu kohta sätestatud ei kohaldata lepingule, mille kohaselt töö tegemiseks kohustatud isik on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev.“</p> <p>Seega kehtib töösuhte eeldus, kui isik teeb tööd teise isiku heaks, alludes tööandja juhtimisele ja kontrollile, ning seda eeldust saab ümber lükata, kui väidetav tööandja tõendab, et tööd tegev isik on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev.</p> <p>Ettepanek:</p> <p>PVS § 6 lg 1 tuleks sõnastada järgmiselt:</p> <p><u>„Töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu eeldus kehtib platvormitöö puhul, kui sellist tööd tehakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 1 sätestatud viisil digitaalse tööplatvormi juhtimise ja kontrolli all.“</u></p>	
<p style="text-align: center;">Isikuandmete töötlemise piirangud</p> <p>PVS § 7 sätestab:</p> <p>„§ 7. Isikuandmete töötlemise piirangud</p> <p>(1) Platvorm ei või automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil:</p> <p>1) töödelda platvormitöö tegija emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevaid isikuandmeid;</p> <p>2) töödelda platvormitöö tegija eravestlustega seotud isikuandmeid, sealhulgas teabevahetust teiste platvormitöö tegijate ja platvormitöö tegijate esindajatega;</p> <p>3) koguda isikuandmeid ajal, mil platvormitöö tegija ei paku ega tee platvormitööd;</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Meil ei ole paraku võimalik sellega arvestada. Direktiivi artikkel 7 on sõnastatud keelunormina ning ei näe ette pakutud erandite lisamist, mistõttu läheks erandite tegemine direktiiviga vastuollu.</p> <p>Juhime tähelepanu, et ettevõtja ei pea üldjuhul isikuandmeid koguma või alles hoidma üksnes põhjusel, et riik või mõni ametiasutus võib neid tulevikus soovida. Kui platvormil teatud andmeid õiguspäraselt ei ole, siis ei ole see probleem; küsimus tekib vaid siis, kui nende andmete töötlemine või säilitamine on juba mõne muu seadusega konkreetselt ette nähtud, antud juhul aga ei ole.</p>

<p>4) töödelda isikuandmeid eesmärgiga prognoosida platvormitöö tegija Euroopa Liidu põhiõiguste hartas nimetatud põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse, kollektiivlääbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õiguse või teavitamise ja konsulteerimise õiguse kasutamist;</p> <p>5) töödelda isikuandmeid eesmärgiga järeltada platvormitöö tegija rassi, etnilist päritolu, rändestaatus, poliitilisi vaateid, usulisi või filosoofilisi veendumusi, puuet, tervises seisundit, emotsionaalset või psühholoogilist seisundit, ametiühingusse kuulumist, seksuaalelu või seksuaalset sättumust;</p> <p>6) töödelda platvormitöö tegija biomeetrilisi andmeid tema identifitseerimise eesmärgil, võrreldes kõnealuseid andmeid teiste füüsiliste isikute biomeetriliste andmetega.</p> <p>(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka lepingueelsetel läbirääkimistel või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistades.</p> <p>(3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka juhul, kui platvorm kasutab käesoleva seaduse § 3 lõigetes 7 ja 8 nimetatata automaatseid süsteeme, mis teevad või toetavad otsuseid, mis ükskõik mil viisil mõjutavad platvormitöö tegijaid.“</p> <p>§ 7 ei tohi piirata platvormiettevõtte võimalusi viia läbi platvormitöö tegijate seas küsitlusi, koguda andmeid seaduslike kohustuste täitmiseks, käsitleda platvormitöö tegijatega seotud olukordi, ennetada pettusi ja avastada teenuse väärkasutust. Lisaks tuleb lubada andmete kogumist platvormitööd teostavate isikute värbamisfaasis.</p> <p>Selliste andmete töötlemine on hädavajalik, et platvormiettevõtte saaksid paremini tagada klientide ja platvormitöö tegijate ohutuse.</p> <p>Euroopa Komisjoni ekspertgrupp on samuti hinnanud direktiivi artikli 7 absoluutset olemust ja märkinud, et „seetõttu jääb ebaselgeks, kas teatud erandeid võib lubada.“</p> <p>Selge regulatsiooni puudumisel peab tõlgendamine tuginema proportsionaalsuse põhimõttele, mille kohaselt ei tohi regulatiivsed meetmed olla rangemad kui eesmärgi saavutamiseks vajalik. Seetõttu tuleb aktsepteerida erandeid paragrahvis 7 sätestatud keeldudest.</p> <p>Ettepanek: Lisada PVS §-i 7 lõige 4 järgmises sõnastuses:</p>	<p>Samuti on eelnõuga keelatud andmed olemuselt väga tundlikud: näiteks emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevad andmed, eravestlused, põhiõiguste kasutamise prognoosimine, eriliigiliste tunnuste tuletamine ja biomeetriliste andmete kasutamine identifitseerimiseks võrdluse teel. Selliste andmete automatiseeritud töötlemise lubamine üldise pettuseennetuse või küsitluste läbiviimise eesmärgil ei oleks proportsionaalne.</p> <p>Lisaks on ametiasutustel juba täna olemas õiguslikud vahendid andmete küsimiseks, kui see on menetluse jaoks vajalik. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus), artikkel 10 võimaldab pädevatel riiklikel asutustel teha vahendusteenuse osutajale korraldusi konkreetse teabe esitamiseks. Kriminaalmenetluses on olemas KrMS-ist tulenevad tõendite kogumise vahendid. Seega ei ole vaja luua täiendavat alust selliste andmete kogumiseks või automatiseeritud töötlemiseks.</p>
--	--

<p>„(4) Lõikes 1 sätestatud piirang ei takista platvormidel töödelda isikuandmeid automaatses seire- või otsustussüsteemis või muudes automatiseeritud süsteemides, kui see on vajalik: (i) Eesti seadusandluse või ametiasutuste poolt antud korralduste järgimiseks; (ii) kriminaalse või muu ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks või uurimiseks; või (iii) platvormitöö tegijatele suunatud küsitluste läbiviimiseks.”</p>	
<p style="text-align: center;">Andmekaitsealane mõjuhindang</p> <p>PVS § 8 (2) sätestab:</p> <p>„Platvorm küsib mõjuhindangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhindangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“</p> <p>See lõige peaks olema kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) nõuetega, mistõttu peab ärakuulamise kohustus põhinema vajadusel, mitte rakenduma automaatselt. Kõigi andmetöötluse mõjuhindangute puhul pole vajalik pidada konsultatsioone töötajate või nende esindajatega ning sellise konsultatsiooni algatamise vajaduse üle peaks saama otsustada platvorm. Direktiiv annab platvormitöö tegijate esindajatele ulatuslikud konsultatsiooniõigused ning automaatse konsultatsiooninõude kehtestamine andmetöötluse mõjuhindamise protsessis oleks üleliigne ja tooks kaasa riski ebaproportsionaalselt suure halduskoormuse tekkeks.</p> <p>Ettepanek:</p> <p>Sõnastada PVS § 8 lg 2 järgmiselt:</p> <p>“<u>Mõjuhindangu koostamisel küsib platvorm vajadusel platvormitöö tegijate ja nende esindajate arvamusi ning esitab hindamise tulemused esindajatele.</u>”</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Direktiivis on GDPR nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid GDPR-ist tulenevad nõuded.</p> <p>Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhindangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhindangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.</p>
<p style="text-align: center;">Automaatsete süsteemide inimjärelevalve</p> <p>PVS § 10 lg 1 sätestab:</p> <p>“ Platvorm tagab järjepideva inimjärelevalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“</p> <p>Direktiivi artikkel 10 (1) sätestab:</p> <p>„Liikmesriigid tagavad, et digitaalsed tööplatvormid teevad järelevalvet selle üle, milline on automaatsete</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud</p> <p>§ 10 lõike 1 osas selgitame, et tegemist on siiski kahe eraldiseisva nõudega, mis on paraku direktiivi eestikeelses tõlkes kaduma läinud. Direktiivi inglisekeelsest sõnastusest nähtub, et ühelt poolt peab platvorm automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (oversee), teiselt poolt tuleb töötajate esindajate kaasamisel teha perioodiline hindamine (evaluation) vähemalt iga kahe aasta järel. Euroopa Komisjoni platvormitöö direktiivi ekspertgrupi raportis</p>

<p>seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju platvormitöö tegijatele, sealhulgas kohaldatavuse korral nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal, ning hindavad seda töötajate esindajate osalusel korrapäraselt ja igal juhul iga kahe aasta järel.“</p> <p>Seega nõuab PVS eelnõu "pidevat" inimjärelvalvet, samas kui direktiiv viitab "regulaarsele" hindamisele. "Pidev" viitab katkematu järelvalvele, samas kui "regulaarselt" tähendab järelvalvet kindlate intervallide järel.</p> <p>Lisaks sätestab PVS § 10 lg 4 järgmist:</p> <p>„Kui inimjärelvalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb tööl diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, eelkõige muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.“</p> <p>PVS seletuskiri viitab sellele, et automaatse süsteemi muutmine või lõpetamine on üks võimalus. Ärilisest vaatepunktist tuleks seda käsitleda viimase abinõuna.</p> <p>Ettepanekud:</p> <p>Sõnastada § 10 (1) järgmiselt:</p> <p>„Platvorm tagab <u>regulaarse</u> inimjärelvalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“</p> <p>Sõnastada § 10 (4) järgmiselt:</p> <p>„Kui inimjärelvalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb tööl diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, <u>sealhulgas muude meetmete ammendumisel</u> muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.“</p> <p>Automaatsete otsuste selgitamine, läbivaatamine ja parandamine inimese poolt</p>	<p>selgitatakse, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelvalvet, samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine.</p> <p>Oleme sellest lähtudes vastavate sätete sõnastust täpsustanud, et neist nähtuks selgemini kahe erineva nõude – järjepideva inimjärelvalve ja perioodilise hindamise – eristus, ning oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja.</p> <p>§ 10 lõike 4 osas arvestame ettepanekuga ning oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.</p> <p>Arvestatud</p>
--	---

<p>PVS § 11 lg 4 sätestab:</p> <p>„Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, eelkõige muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.“</p> <p>Sarnaselt eeltoodule peaks automaatse otsustusprotsessi muutmine ja lõpetamine olema nõutav vaid viimase abinõuna ja juhul, kui see on proportsionaalne rikkumisega.</p> <p>Ettepanek:</p> <p>Sõnastada PVS § 11 lg 4 järgmiselt:</p> <p>“Kui sellised otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ja võtab meetmeid selliste olukordade kordumise vältimiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.”</p>	<p>Oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.</p>
<p style="text-align: center;">Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus</p> <p>PVS § 12 lg 1 sätestab:</p> <p>„(1) Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks, sealhulgas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hindab töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega kaasnevaid riske platvormitöötaja tervisele ja ohutusele ning riskide vähendamiseks rakendatavate abinõude asjakohasust; 2) võtab kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks; 3) ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatu survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise; 4) tagab töötervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumistest teavitamise kanali.“ 	<p>Mittearvestatud ja selgitatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu.</p> <p>Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töötervishoiu ja tööohutuse regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel</p>

<p>Sarnaselt kaugtööle oleks platvormidel keeruline rakendada platvormitöötajatele täies mahus töötervishoiu ja tööohutuse seadust, sest selline töö erineb oluliselt tavapärasest ettevõttes tehtava töö kontseptsioonist. Näiteks esmaabi osutamine töökohal, töötajate poolt töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise kontroll – selliste kohustuste täitmine ei ole platvormitöö tegijate puhul, kes ei tööta tööandja ruumides, võimalik.</p> <p>Ettepanek:</p> <p>Sõnastada PVS § 12 lg 1 järgmiselt:</p> <p>„(1) Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks <u>niivõrd, kuivõrd see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik</u>, sealhulgas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hindab töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega kaasnevaid riske platvormitöötaja tervisele ja ohutusele ning riskide vähendamiseks rakendatavate abinõude asjakohasust; 2) võtab kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks; 3) ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise; 4) tagab töötervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumistest teavitamise kanali.“ 	<p>töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.</p>
<p style="text-align: center;">Erandid algoritmilise juhtimise kohustustest</p> <p>PVS praegune tekst ei sisalda erandeid algoritmilise juhtimise kohustustest. Siiski on mõned erandid vajalikud, et kaitsta platvormiettevõtete äritegevust ning samuti tarbijaid, kaupmehi ja platvormitöö tegijaid. Erandid ei muuda olematuks direktiivi 3. peatükis sätestatud kohustusi, vaid piiraksid nende rakendamist ainult olukordades, kus nende täitmine põhjustaks märkimisväärset kahju. Need erandid oleksid õigustatud Euroopa Liidu õiguse proportsionaalsuse põhimõtte alusel.</p> <p>Direktiivis sätestatud kohustused ei ole mõeldud ärisaladuste kaitse nõrgestamiseks ega ettevõtete sundimiseks avalikustama tundlikku teavet. Direktiivi artikkel 21(2) sätestab, et konfidentsiaalse teabe avaldamise üle otsustamine on kohtu pädevuses. Konfidentsiaalse teabe avalikustamise üle otsustamine peaks kuuluma üksnes kohtu pädevusse, et tagada konfidentsiaalsushuvide ja õigusliku kaitse korrektne tasakaalustamine. Kui kohus ei ole teinud otsust konfidentsiaalse teabe avalikustamise kohta, peaks platvormiettevõtte saama konfidentsiaalset teavet kaitsta viisil, mida ta peab primaks. Ka isikuandmete</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Ettepanekut ei saa arvestada, kuna direktiiv ei näe ette üldist erandit, mille alusel võiks platvorm jätta algoritmilise juhtimisega seotud kohustused täitmata põhjusel, et tegemist on ärisaladuse, infosüsteemi turvalisuse või pettuste ennetamisega. Direktiivi eesmärk on suurendada platvormitöö algoritmilises juhtimises läbipaistvust, õiglust, inimjärelvalvet, ohutust ja vastutust ning tagada platvormitöö tegijatele selgem teave nende töötingimusi mõjutavate automaatsete süsteemide kohta. Seetõttu ei oleks direktiivi nõuetega kooskõlas erand, mis võimaldaks §-des 7–14 sätestatud kohustuste täitmata jätmist.</p>

kaitse üldmääruse preambula punkt 63 ja Euroopa Liidu Kohus oma otsuses OQ v Land Hessen juhtumis kinnitavad, et andmetele ligipääsu õigus ei ole absoluutne.

Peatüki 3 kohustuste jäik rakendamine võib ohustada platvormiettevõtete infosüsteemide turvalisust ning klientide ja platvormitöö tegijate turvalisust. Platvormiettevõtted peavad suutma tegutseda viivitamatult ja automaatsete meetoditega olukordades, kus see on vajalik turvalisuse või muu olulise avaliku huvi kaitseks.

Platvormid mängivad võtmerolli pettuste, kuritarvituste ja muude ebaseaduslike tegevuste avastamisel ja ennetamisel. Kolmandas peatükis sätestatud kohustused ei tohiks neid jõupingutusi takistada ega õõnestada.

Ettepanek:

Täiendada PVS-i uue §-ga 15 järgmises sõnastuses:

“§ 15. Erandid algoritmilise juhtimisega seotud kohustustest

Platvormi algoritmilise juhtimisega seotud kohustused, mis on sätestatud § 7 kuni § 14, ei rakendu ulatuses, kus nende täitmine:

- 1) rikuks ärisaladusi või konkreetsete regulatsioonidega kaitstud teabe konfidentsiaalsust, eriti teavet hinnakujunduse, algoritmilise hinnastamise loogika või lepingute jaotamise algoritmide kohta;
- 2) ohustaks avalikku turvalisust või infosüsteemi platvormi turvalisust, või
- 3) ohustaks pettuste ennetamist, avastamist ja uurimist kriminaalsete või muude ebaseaduslike tegevuste puhul.”

Konfidentsiaalse teabe definitsioon on tuletatav TRIPS-lepingust⁴, mille artikkel 39 räägib avaldamata teabest, ning EL õiguses kattub see sisuliselt ärisaladuse direktiivis⁵ sätestatud ärisaladuse mõistega: kaitstav on teave, mis ei ole üldiselt teada ega kergesti kättesaadav, millel on salajasuse tõttu kaubanduslik väärtus ning mille saladuses hoidmiseks on võetud mõistlikke samme. Ka Euroopa Komisjon viitab platvormitöö direktiivi artikli 21 selgitamisel ärisaladuste direktiivile, kuigi juhime tähelepanu, et artikkel 21 puudutab ärisaladust menetlustes ning ei hõlma artiklis 9 nimetatud üldist teavet (kui mõne konkreetse menetluse raames on vaja minna sügavamale ja hinnata tõeliselt tundlikku infot, lahendatakse see artikli 21 alusel kohtu või pädeva asutuse kontrolli all ning vajalike kaitsemeetmetega).

Platvormilt nõutakse direktiivi kohaselt üldist teavet kategooriate, eesmärkide, vastuvõtjate, otsuste liikide, peamiste parameetrite ja nende suhtelise tähtsuse kohta. Direktiiv ei nõua allikakoodi, täpseid valemide, algoritmilise hinnastamise detailset tehnilist loogikat, järjestusalgoritmi täielikku toimimist, pettusevastaste süsteemide üksikasju, mudeli arhitektuuri, treeningandmestikke ega muid sarnaseid tundlikke tehnilisi üksikasju. Seetõttu ei saa järeldada, et artikli 9 kohane läbipaistvusteave hõlmaks ärisaladusi. Samuti ei ole direktiivis vastavat erandit ette nähtud just seetõttu, et vastasel juhul oleks võimalik igasugune teave konfidentsiaalseks kuulutada ja läbipaistvuskohustus sisuliselt kehtetuks muuta.

Ka Eesti ametlikes seisukohtades platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta⁶ on esile toodud, et

⁴ [Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping–Riigi Teataja](#)

⁵ [Direktiiv - 2016/943 - EN - EUR-Lex](#)

⁶ [Eesti seisukohad platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta](#)

	<p>Vabariigi Valitsus toetab ja peab mõistlikuks direktiiviga kavandatavaid meetmeid algoritmilise juhtimise läbipaistvuse suurendamiseks. Peame jätkuvalt mõistlikuks, et platvormitöö tegijal oleks õigus saada üldine arusaadav teave selle kohta, kuidas teda seiratakse, milliseid andmekategooriaid ja peamisi parameetreid selles arvesse võetakse ning kuidas võivad kujuneda tema tööülesannete jaotus, tasu või muud teda mõjutavad otsused. See on üks direktiivi keskseid eesmärke. Samuti kehtivad samad kohustused kogu Euroopa Liidus kõigile direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele platvormidele, mistõttu ei saa läbipaistvuskohustusi täites sattuda üks platvormiettevõtja konkurentidest halvemasse olukorda.</p> <p>Kuna ärisaladuse avaldamist pole eelnõuga nõutud, siis ei ole pakutud regulatsioon asjakohane. Samas oleme kohase selgitusega täiendanud eelnõu seletuskirja.</p>
<p>Muudatusettepanekud eelnõu seletuskirja kohta Lisa § 3 selgitusele järgmine lõik:</p> <p>“Euroopa Andmekaitse nõukogu (WP29) juhised isikuandmete kaitse üldmääruse kohta käsitlevad artiklis 22 sätestatud olulisuse läve, öeldes, et see hõlmab ainult otsuseid, mis toovad kaasa õiguslikke tagajärgi või mõjutavad andmesubjekti oluliselt muul sarnasel viisil. Õiguslik mõju tekib siis, kui üksnes automaatse otsustussüsteemi abil tehtud otsus mõjutab kellegi seaduslikke või lepingulisi õigusi, näiteks lepingu tühistamine, seadusega antud sotsiaalse hüvitise keelamine või riiki sisenemise keelamine. Oluline mõju võib avalduda ka ilma õiguste muutmiseta, kui otsusel on potentsiaal oluliselt mõjutada asjaomaste isikute seisundit, käitumist või valikuid, avaldada pikaajalist või püsivat mõju või viia üksikisikute väljajätmiseni või diskrimineerimiseni. Tüüpilised näited on automaatne veebipõhise krediitootluse tagasilükkamine või e-värbamispraktikad ilma inimsekkumiseta. Seega peab olulisuse lävi olema sarnane otsusega, millel on õiguslik mõju.”</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Oleme soovitud selgituse osaliselt seletuskirja lisanud.</p>
<p>Lisada § 6 lg 1 p 2 selgitusse järgmine lõik:</p> <p>“Lõikes 1 viidatud töösuhte eeldus ei teki, ning platvormi ei loeta tööd juhtivaks ja kontrollivaks selle alusel, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platvorm piirab platvormitöö tegijate või vahendajate ligipääsu platvormile või nende õigust kasutada asendajaid, töötajaid või alltöövõtjaid platvormi poolt pakutavate 	<p>Mittearvestatud</p> <p>Aitäh ettepaneku eest. Meie hinnangul ei oleks põhjendatud sätestada seaduses ette ammendavat või suunavat loetelu asjaoludest, mille puhul töösuhte eeldus ei teki või mille alusel platvormi juhtimist ja kontrolli ei hinnata. Selliste asjaolude</p>

<p>ülesannete täitmiseks, kui sellised piirangud on vajalikud turvalisuse või infoturbe eesmärgil, teenuse kvaliteedi tagamiseks või muul viisil õigusaktide või järelevalveasutuste juhiste täitmiseks; või</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platvorm rakendab meetmeid teenuse osutamise tagamiseks, teenuse kvaliteedi säilitamiseks või parandamiseks, sealhulgas eelistatud ülesannete jaotuse süsteemi juurutamine, preemiad vastuvõtuprotsendi aktiivsuse või õigeaegsuse alusel; või • Platvorm tasub platvormitöö tegijate teenustasudelt sotsiaalkindlustusmaksid, tasub nendega seoses õnnetusjuhtumi kindlustusmaksid või muid kindlustusmaksid, maksab platvormitöö tegijatele koolitustasusid või pakub muid sarnaseid hüvesid." 	<p>tegelik tähendus ja kaal tuleb jätta töövaidlusorganite ja kohtute juhtumipõhiseks hindamiseks, arvestades konkreetse töösuhte või muu lepingulise suhte tegelikku sisu ja toimimist.</p>
<p>Parandada § 6 lg 1 p 2 selgitust seletuskirjas järgmiselt (kustutatud tekst on läbikriipsutatud ja lisatud tekst on alla joonitud):</p> <p>„Kui platvormitöö tegija pöördub töövaidluskomisjoni või kohtusse, väites, et tema suhe platvormiga vastab töölepingu tunnustele, piisab sellest, kui ta toob esile faktilised asjaolud, mis muudavad alluvussuhte usutavaks. ~~(näiteks platvorm määrab tasu ja hinnad, jaotab tööülesandeid, rakendab asukoha tuvastamist ja jälgimist, kehtestab kohustuslikud reeglid töö tegemise aja, koha, vahimuse või käitumise kohta, rakendab hinnangute ja reitingute põhjal sanktsioone ning tal on võimalus konto peatada või sulgeda). Seejärel rakendub töösuhte eeldus ning just~~ Platvorm peab vajaduse korral tõendama, et platvormitöö tegija on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev ega allu platvormi juhtimisele ja kontrollile. Kui platvormi tõendid töötegija iseseisvuse kohta on veenvad ~~(näiteks tööaja ja töökoha tegelik vabadus, kliendibaasi ja hindade iseseisev kujundamine, mitme tellija heaks tegutsemine ilma platvormipoolsete piiranguteta jne)~~, on võimalik eeldus ümber lükata ning suhet käsitatakse näiteks muu võlaõigusliku lepinguna. <u>Töösuhte õiguslikud tagajärjed jõustuvad, kui kohus või töövaidluskomisjon on teinud lõpliku ja siduva otsuse.</u>“</p> <p>Soovitame ülaltoodud muudatusi, sest näited võivad praktikas tekitada segadust, neid on toodud erinevate riikide kohtupraktika alusel ning kõik näited ei ole Eesti jaoks asjakohased. Kõik näidisnimekirjad on koostatud stiilis "töösuhte viitavad asjaolud" ja "töösuhet välistavad asjaolud", samas kui praktikas on enamasti tegu mõlema seguga ja seletuskiri ei aita tegelikult mõista, kuidas neid kõiki koosmõjus kaaluda.</p> <p>Kui näidisnimekirjad siiski lisada, tuleks kriteeriumid tuletada Euroopa Liidu Kohtu kohtuasjast B v Yodel Delivery Network. Nagu direktiivis märgitud, peavad liikmesriigid „juhtimise ja kontrolli“ hindamisel arvestama Euroopa Liidu Kohtu praktikat. Näidiskriteeriumid peaksid seega kajastama väljakujunenud Euroopa Kohtu praktikat.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Oleme seletuskirja lisanud selgituse selle kohta, et töösuhte tuvastamisel tuleb fakte ja asjaolusid hinnata kogumis. Samas oleme näited seletuskirja jätnud selleks, et regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.</p>

<p>Yodel'i juhtum lei dis Euroopa Kohus, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta tuleb tõlgendada nii, et nimetatud direktiiviga on vastuolus see, kui isik, kelle tema eeldatav tööandja on võtnud tööle teenuslepingu alusel, kus on täpsustatud, et isik on füüsilisest isikust ettevõtja, kvalifitseeritakse selle direktiivi tähenduses „töötajaks“, kui sel isikul on õigus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o kasutada alltöövõtjaid või asendajaid selle teenuse osutamisel, mille osutamise kohustuse ta on endale võtnud; o nõustuda vastu võtma või keelduda vastu võtmast eeldatava tööandja antavaid erinevaid ülesandeid või kehtestada ühepoolset niisuguste ülesannete maksimaalne arv; o osutada neid teenuseid mis tahes kolmandatele isikutele, sh eeldatava tööandja konkurentidele; ning o panna teatavate näitajate piires paika enda „tööajad ja kujundada oma isiklikku ajakasutust lähtuvalt isiklikest vajadustest, mitte üksnes lähtuvalt eeldatava tööandja huvidest, <p>kuivõrd ühelt poolt ei tundu selle isiku sõltumatus näilik ja teiselt poolt ei ole võimalik selle isiku ja tema eeldatava tööandja vahelise alluvussuhte loomine.</p> <p>Yodel'i juhtum ei ole ainus näide. Kuigi see kohtuasi ei puudutanud platvormi ega kohaletoimetamist, sõnastas Euroopa Liidu Kohus Haralambidise kohtuasjas (C-270/13, punkt 32) sisuliselt sarnased kriteeriumid sõltumatu teenuse osutamise tuvastamiseks. Seega peegeldavad Yodel'i kriteeriumid ühtset ja sektorite ülest lähenemist õigussuhte kvalifitseerimisele Euroopa Liidu õiguse alusel.</p> <p>Samuti tuleb arvestada, et paljudes riikides tuleneb platvormitöö tegijate kaitsmise vajadus sellest, et neil puuduvad (maksuregulatsioonide erinevuste tõttu) igasugused sotsiaalseid garantiid või on sellised garantiid oluliselt madalamad võrreldes töötajatega. Eesti puhul see nii ei ole.</p> <p>Igal juhul peaks eelnõu seletuskiri märkima, et ükski eraldiseisev kriteerium ei ole otsustav, vaid kõiki fakte ja asjaolusid tuleb õigussuhte kvalifitseerimiseks hinnata koos, vastasel juhul suurendaksid esitatud näidisnimekirjad tõenäoliselt ainult segadust ja potentsiaalselt ka lepingute ümberklassifitseerimisvaidluste arvu.</p>	
<p>Lisada § 8 lg 1 kommentaarile järgnev tekst:</p>	<p>Arvestatud</p>

<p>"Andmekaitse mõjuhinna ei ole vajalik, kui töötlemise olemus, ulatus, kontekst ja eesmärgid on väga sarnased andmetöötlusega, mille osas on andmekaitse mõjuhinna juba läbi viidud. See võib rakenduda näiteks juhul, kui sarnast tehnoloogiat kasutatakse sama tüüpi andmete kogumiseks samadel eesmärkidel."</p> <p>Ülaltoodud lõik pärineb otse Andmekaitse Inspeksiooni juhistest andmekaitse mõjuhinna koostamise kohta ja oleks kasulik PVS-i tõlgendamisel.</p>	
<p>Täiendada § 8 lg 1 selgitust järgmiselt (kustatud tekst on läbikriipsutatud ja lisatud tekst allajoonitud):</p> <p>„Lõike 2 kohaselt peab platvorm mõjuhinna koostamisel küsima platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti, <u>kui see on asjakohane</u>, ning esitada koostatud hinna tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. ~~Nõue on direktiivi artiklist 8 tulenev lisakohustus, kuivõrd IKÜMi kohaselt on andmetöötajal üksnes võimalus vajaduse korral puudutatud isikute arvamust küsida.~~“</p> <p>Vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 35 (9) küsib vastutav töötaja vajaduse korral andmesubjektide või nende esindajate seisukohti kavandatava töötlemise kohta, ilma et see piiraks äri- või avalike huvide kaitset või isikuandmete töötlemise toimingute turvalisust. Direktiivi artikkel 8 kasutab sõnastust: "küsi platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti". Kuigi direktiivi artikkel 8 ei sisalda sõnu "kui see on asjakohane", ei oleks tõlgendus, et platvormitöö tegijate seisukohta tuleb alati küsida, isegi kui see on selgelt ebalooline vastava andmetöötlustegevuse kontekstis, mõistlik.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinna koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõike 2 koostamisel artikliga 15 sätestab, et mõjuhinna tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei ole võimalik otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.</p>
<p>Kustutada § 9 selgitustest järgmised osad:</p> <p>„Lõikes 2 sätestatakse teave, mida platvorm peab automaatsete seiresüsteemide kasutamisel platvormitöö tegijatele esitada. Punktiga 1 nähakse ette, et platvorm peab platvormitöö tegijaid teavitama asjaolust, et automaatseid seiresüsteeme kasutatakse või et need võetakse kasutusse. Platvormitöö tegijal peab olema võimalik aru saada, kas ja milliseid töösoorituse või tööga seotud tegevuse jälgimise lahendusi platvorm rakendab, ~~näiteks kas töötajate asukohta jälgitakse reaalajas, kas tööülesannete täitmise kiirust või töö ajal rakenduse kasutamist mõõdetakse ning kas teenusesaajate hinnanguid kogutakse ja analüüsitakse automaatselt.~~“</p> <p>„Punktis 2 sätestatakse kohustus selgitada, milliseid andmeid ja tegevusi automaatsed seiresüsteemid kontrollivad, seiravad või hindavad, sealhulgas teenusesaajate hinnangud. ~~Näiteks kas kogutakse ja hinnatakse töötajate asukohta, tööülesannete täitmise aja, tööülesannete vastuvõtmise või tühistamise sageduse, teenusesaajatega suhtluse või muid tööga seotud andmeid. Teenusesaajate hinnangutena tuleb~~</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Oleme seletuskirja lisanud täpsustuse, mille kohaselt on seletuskirjas esitatavad näited selgitava iseloomuga ning nende asjakohasust tuleks iga platvormi ja automaatse süsteemi puhul eraldi hinnata.</p> <p>Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärgi ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et</p>

<p>mõista näiteks reitinguid, tagasisidet kommentaaridena või kaebusi, mida süsteem võib kasutada töö kvaliteedi hindamiseks.“</p> <p>„Punktiga 2 kohustatakse platvormi loetlema ja kirjeldama automaatsete otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate otsuste kategooriaid. Platvormitöö tegijale tuleb selgitada, kas ja millisel määral mõjutavad automaatsed otsused näiteks tööülesannete pakkumist või nendest ilmajätmist, tasu suurust või selle korrigeerimist, töötajaja nähtavust platvormil, ligipääsu teatud tööliikidele või tema konto kasutamise ajutist või püsivat piiramist. Näiteks peab olema arusaadav, kas tööülesannete pakkumise vähenemine tuleneb automatiseeritud otsustest või on selle taga inimese tehtud otsus.“</p> <p>„Punktis 3 sätestatakse nõue selgitada neid andmekategooriaid ja peamisi parameetreid, mida automaatne otsustussüsteem otsuste tegemisel arvesse võtab, ning nende parameetrite suhtelist tähtsust automaatsete otsuste tegemisel. Platvorm peab andma platvormitöö tegijale arusaadava ülevaate sellest, millised tegurid on otsuste tegemisel määravad ning kuidas platvormitöö tegija isikuandmed või käitumine otsuseid mõjutavad. Näiteks tuleb selgitada, kas kliendihinnangud mõjutavad tööpakkumiste saamist 20% või 80% ulatuses, kas kliendihinnangud mõjutavad töötajaja töövõimalusi olulisemalt kui asukoht, kas tellimustest keeldumine vähendab automaatselt edasiste tööpakkumiste hulka või kas hilinevad tööülesannete täitmine suurendab automaatselt töötajaja riskiskoori. Selline teave võimaldab platvormitöö tegijal paremini mõista, millised tema käitumise või töösoorituse aspektid võivad mõjutada süsteemi tehtavaid otsuseid.“</p> <p>„Platvorm peab esitama teabe igat liiki otsuste kohta, mida sellised automaatsed süsteemid teevad või toetavad ning millel on platvormitöö tegijatele mõju. Tegemist võib olla näiteks süsteemidega, mis kujundavad platvormitöö tegija nähtavust klientide jaoks või järjestavad tööpakkumisi viisil, mis mõjutab platvormitöö tegija võimalusi tööülesandeid saada, samuti süsteemidega, mis suunavad töötajajat teatud tööülesannete või töömustrite poole. Teavitamise eesmärk on võimaldada platvormitöö tegijal mõista, milliseid otsuseid platvormi tehnoloogilised lahendused tema suhtes teevad või milliseid otsuseid need toetavad.“</p> <p>„Lõikes 7 sätestatakse teavitamiskohustus ka tööle eelneva värbamis- ja valikuprotsessi ja lepingueelsete läbirääkimiste korral. Platvorm peab enne protsessi algust esitama kandidaadile kokkuvõtliku teabe selles kasutatavate automaatsete süsteemide kohta. See tähendab näiteks, et kandidaadile tuleb teada anda, kui tema videointervjuud analüüsitakse osaliselt automatiseeritult, kui tema sobivust hinnatakse mõne algoritmi abil või kui kandideerimisprotsess katkeb automaatselt teatud kriteeriumide mittetäitmisel. Nõude eesmärk on tagada, et isik teaks, millisel määral automaatsed süsteemid tema töölesaamist mõjutavad.“</p>	<p>normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.</p>
--	---

<p>Soovitame neid muudatusi, sest seadusandlus ise sätestab teabenõuded üldisel tasemel. Selgitavad näited sisaldavad palju rohkem detaile, sealhulgas konkreetseid näiteid avalikustatavast teabest, mida tõenäoliselt kasutaksid juhisenäi järelvalveasutused kui ka kohtud. Ükskõik kas näited on toodud konkreetsete juhistenäi või lihtsalt illustratiivsel eesmärgil, oles nende mõju tõenäoliselt praktikas sarnane.</p> <p>Sobiva avalikustamistaseme osas otsustuspädevuse jätmine platvormidele võimaldab platvormidel läheneda teabe avaldamisele konstruktiivselt. Lisaks, arvestades, et info peab olema "arusaadav ja kergesti ligipääsetav, kasutades selget keelt", on see teostatav ainult siis, kui nõuded jäävad üldisele tasemele.</p> <p>Põhjalike detailide lisamine seletuskirja võib tuua kaasa sisuliselt täiendavate regulatsiooniväliste nõuete kinnistamise kuldstandardina ja kaldub kõrvale direktiivi minimalistliku ülevõtmise loogikast.</p>	
<p>Muuta § 10 selgitusi järgnevalt (kustutatud tekst läbikriipsustatud ja lisatud tekst alla joonitud):</p> <p>„Lõike 2 kohaselt hinnatakse lõikes 1 sätestatud inimjärelvalve käigus vähemalt kord iga kahe aasta jooksul kõiki automaatsete süsteemide otsuseid, seejuures kaasatakse hindamisse ka platvormitöötajate esindajad, kui nad on olemas. Mõjuhindangu eesmärk ei ole kontrollida üksnes süsteemi tehnilist toimimist, vaid hinnata konkreetsete automaatsete otsuste tegelikku mõju platvormitöö tegijate töötingimustele, sisetulekule, selle prognoositavusele ja õiglasele kohtlemisele. <u>Nõutav ei ole iga üksiku otsuse hindamine, vaid hinnata tuleks pigem platvormitöö tegijaid mõjutavate otsuste süsteemset mõju.</u>“</p> <p>Soovitame ülaltoodud täiendust Euroopa Komisjoni ekspertgrupi aruande alusel direktiivi (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (lk 53), milles öeldakse, et kuigi direktiivi artikkel 10(1) ei nõua otseselt iga üksiku otsuse hindamist, nõuab see platvormitöö tegijaid mõjutavate individuaalsete otsuste mõju hindamist üldisemal tasemel. Kui automatiseeritud töötlemine ei võimalda kõigi otsuste analüüsimist, võiks kasutada esinduslikku valimit selle protsessi teostatavaks ja proportsionaalseks haldamiseks ning nende otsuste süsteemse mõju hindamiseks, mis mõjutavad platvormitöö tegijaid.</p> <p>~~„Mõjuhindang võib sisaldada näiteks analüüsi selle kohta, kas tööülesannete jaotus eelistab süsteemselt teatud töötajate rühmi, kas hinnangusüsteem mõjutab ebaproportsionaalselt mõne töötajaga ligipääsu tööle või kas tasu kujunemise loogika on läbipaistev ja prognoositav. Platvormitöötajate esindajate kaasamine tagab, et hindamisel võetakse arvesse ka töötajate praktilist kogemust ja tegelikke probleeme, mitte üksnes tehnilist vaadet.“~~</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Lisasime ettepanekule vastava täiendava lause seletuskirja. Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.</p>

<p>„Oluliseks diskrimineerimisohuks võib pidada näiteks olukorda, kus algoritm eelistab tööülesannete jagamisel järjekindlalt teatud vanuse, soo, rahvuse või asukohaga töötajaid. Õiguste rikkumine võib seisneda näiteks alusetus konto peatamises, tasu maksmisest keeldumises või tasu vähendamises või töövõimaluste piiramises ilma piisava põhjendusega. Sätte eesmärk on muuta mõjuhindamine praktiliselt tulemuslikuks, mitte üksnes formaalseks aruandluseks.“</p>	
<p>Palun vaadake meie kommentaari konkreetsete näidete kohta punktis 6.</p> <p>Muuta § 12 selgitusi järgnevalt (kustutatud tekst on läbikriipsutatud):</p> <p>„Olukord tuleb reguleerida, kuna algoritmiline juhtimine võib oluliselt mõjutada töö tempot, töökoormuse jaotust ja töö intensiivsust. Näiteks võib automaatne tööülesannete jagamise süsteem suunata kullerile järjest suurema hulga tellimusi lühikese aja jooksul, mis suurendab liiklusõnnetuse riski. Psühhosotsiaalse riski näitena võib tuua pideva hindamise, reitingusüsteemide ja tulemusmõõdikute tekitatud stressi ja töö ebakindluse. Ergonoomilised riskid võivad tekkida näiteks olukorras, kus töötempo ja tööasendite muutumine on täielikult algoritmi juhitud ning töötajal puudub võimalus töökoormust ise reguleerida.</p> <p>Punkti 2 kohaselt peab platvorm võtma kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks. Riskianalüüsi käigus tuvastatud ohtudele peavad järgnema reaalsed ja tõhusad ennetavad ning kaitsvad meetmed, nt töötempo piirangud, kohustuslikud puhkepausid, automaatsete sanktsioonimehhanismide ümberkujundamine nii, et need ei avaldaks töötajale ebaproportsionaalset survet, või tööülesannete jagamise reeglite muutmine, et vältida töö liigset kuhjumist lühikesse ajavahemikku. Samuti psühholoogilise toe võimaldamine või muud stressi vähendavad töökorralduslikud lahendused.</p> <p>Punktis 3 sätestatakse keeld kasutada automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise.</p> <p>Põhjendamatu surve võib avalduda näiteks olukorras, kus töötajat karistatakse automaatselt tööülesannete vastuvõtmisest keeldumise eest viisil, mis sunnib teda tegema tööd ka puhkuse arvelt või talle ohtlikes tingimustes, näiteks suure väsimuse korral. Füüsilise tervise ohtu seadmise näitena võib tuua olukorra, kus algoritm sunnib jalgrattakullerit hoidma ebarealistlikku keskmist kiirust sõltumata ilmaoludest. Vaimsele tervisele võib ohtu põhjustada pidev jälgimine, sanktsioonide ettearvamatus ning töö ebakindlus, mis tuleneb täielikult automatiseeritud töökorraldussüsteemidest. Sätte eesmärk on tagada, et tehnoloogiline juhtimine ei hägustaks tööandja vastutust töötaja tervise ja ohutuse eest tööl ning et automatiseerimine ei viiks ootamatult töötingimuste märkimisväärsel halvenemiseni.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Oleme seletuskirja lisanud täpsustuse, mille kohaselt on seletuskirjas esitatavad näited selgitava iseloomuga ning nende asjakohasust tuleks iga platvormi ja automaatse süsteemi puhul eraldi hinnata.</p> <p>Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.</p>

Punktis 4 sätestatakse platvormi kohustus tagada tööohutuse ja tervise rikkumistest teavitamise kanal. Sätte eesmärk on tagada platvormitöötajatele võimalus teatada töö tegemisega seotud ohust, tervisekahjustuse riskist, vägivalla või ahistamise juhtumist või muust tööohutuse ja tervisega seotud probleemist, sealhulgas juhtudest, kus automaatsed süsteemid põhjustavad või võimendavad tervise- ja ohutusriskide realiseerumist. Teavitamiskanali olemasolu võimaldab platvormil probleemidele kiiresti reageerida ning rakendada asjakohaseid ennetavaid või korrigeerivaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral kohandada automaatsete süsteemide tööloogikat või platvormi töökorraldusreegleid.

Lõike 2 kohaselt laienevad paragrahvis sätestatud nõuded ka muudele automaatsetele süsteemidele, mida ei ole määratletud automaatsete seire- või otsustussüsteemidena. Säte lähtub direktiivi artikli 12 lõikest 4, mille kohaselt ei piirdu direktiivi nõuded üksnes automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega, vaid on ette nähtud kõikidele automaatsetele süsteemidele, mis teevad või toetavad otsuseid, millel on platvormitöötajatele mis tahes mõju.

Platvormimajanduses kasutatav tehnoloogia areneb kiiresti ja platvormidel võib olla kasutuses või arendamisel süsteeme, mida eelnevad kaks definitsiooni ei kata, kuid mis sellegipoolest avaldavad platvormitöö tegijale olulist mõju. Sellised süsteemid võivad olla näiteks:

- 1) soovitussüsteemid, mis suunavad töötajat teatud ülesannete poole;
- 2) tehnilised lahendused, mis annavad töötajale järjest intensiivsemaid töopakumisi, suurendades sel moel vaimset survet;
- 3) süsteemid, mis kujundavad platvormitöö tegija nähtavust platvormil ja mõjutavad sellega tema võimalusi tööülesandeid saada.“

Soovitame ülaltoodud muudatusi, sest hindamise ulatus peaks jääma platvormi otsustada. Nii saab platvorm lahendada probleemid seal, kus need tegelikult tekivad. Palun vaadake meie kommentaari üksikasjalike näidete kohta eespool punktis 6.